

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Национальный Банк Республики Казахстан
National Bank of Kazakhstan

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ

№ 12 2018 жылғы 1–31 желтоқсан

«Қазақстан Ұлттық Банкінің Хабаршысы»

Редакциялық кеңестің құрамы:

Редактордың міндетін атқарушы:

А.Л. Терентьев

редакциялық кеңестің мүшелері:

П.Е. Орлов

Ә.Қ. Мадиярова

Н.В. Сарсенова

А.Е. Сәрсенбаева

шығарылымға жауапты:

Н.Н. Шабанова

Тел: 8 (727) 330-24-97

Құрылтайшы – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі РММ

050040, Алматы қ.,

«Көктем-3» ы/а, 21

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде

24.02.1997 ж. № 432 тіркелген

1995 жылдан бастап шығарылады

РЕДАКЦИЯДАН:

Құрметті оқырмандар!

Қазақстан Ұлттық Банкі Сіздердің назарларыңызға «ҚҰБ Хабаршысы» журналының 2018 жылғы 1-13 желтоқсан аралығындағы кезең үшін №12 кезекті шығарылымын ұсынып отыр.

«Басты оқиғалар» бөлімінде Ұлттық Банктің бірқатар ескерткіш монеталарын айналысқа шығару, базалық мөлшерлеме, инфляция, тұтастай алғанда қаржы нарығындағы ахуал туралы ақпараттар берілген.

Сондай-ақ басылым беттерінен, әдеттегідей Қазақстан Ұлттық Банкі әзірлеген және Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде тіркелген нормативтік құқықтық актілер туралы ақпаратты аласыздар.

МАЗМҰНЫ:

1. Басты оқиғалар.....	5
2. «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және сақтандыру тобының қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін өзге де факторларды белгілеу, сондай-ақ Ертерек ден қою шараларын қолдану қағидаларын және Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды анықтау әдістемесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 сәуірдегі №75 қаулысы	21
3. «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына арналған тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 сәуірдегі №76 қаулысы	29
4. «Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерін, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары мен олардың лимиттерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі №170 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 сәуірдегі №77 қаулысы	49
5. «Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативтердің, сондай-ақ олардың мәнінің сақталуын сипаттайтын көрсеткіштердің түрлерін белгілеу, Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 сәуірдегі №79 қаулысы.....	81
6. «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативтердің, сондай-ақ олардың мәнінің сақталуын сипаттайтын көрсеткіштердің түрлерін белгілеу, Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 сәуірдегі №80 қаулысы	97
7. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер регламенттерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 31 шілдедегі №149 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 17 мамырдағы №86 қаулысы	137
8. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің «Коллекторлық агенттіктерді есептік тіркеу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 17 мамырдағы №87 қаулысы	147

9. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің төлем ұйымдарына көрсететін мемлекеттік көрсетілетін қызметтер регламенттерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 17 мамырдағы № 88 қаулысы..... 155

БАСТЫ ОҚИҒАЛАР

Коллекциялық монеталарды айналысқа шығару туралы

2018 жылғы 4 желтоқсан

Алматы қаласы

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2018 жылғы 5 желтоқсанда «Қазақстанның бейнелеу өнері» монеталар сериясынан номиналы 500 теңгелік «С. Айтбаев «Бақыт» коллекциялық күміс монеталарын айналысқа шығарады.

«С. Айтбаев «Бақыт» монетасы ұлттық мәдениетіміздің байлығын танымал етуге және Қазақстанның бейнелеу өнеріндегі бағыттардың толық аясын (графика, мүсін, бейнелеу, мозаика және т.б.) ашып көрсетуге арналған «Қазақстанның бейнелеу өнері» монеталар сериясын жалғастырады.

Монеталардың бет жағында (аверсінде) орталық бөлігінде ою-өрнек аясында «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ • РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН» деген жазбаның қоршауында Қазақстан Республикасының елтаңбасы бейнеленген. Монетаның жоғары бөлігінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің логотипі орналасқан. Логотиптің сол жағында «С. АЙТБАЕВ», оң жағында «БАҚЫТ» деген жазба бар. Монетаның төменгі бөлігінде номиналын білдіретін «500 ТЕНГЕ» деген жазба орналасқан. Сол жағында соғылған жылын білдіретін «2018» деген жазба, оң жағында монета дайындалған металды, оның сынамын және массасын білдіретін «Ag 925» және «31,1 g» деген жазбалар бар. Монеталардың сырт жағында (реверсінде) «Бақыт» картинасының миниатюрасы бейнеленген, оның авторы – Қазақстанның суретшісі және Қазақ КСР еңбегі сіңген қайраткер Салихитдин Айтбаев.

Монеталар түрлі түсті басып шығару технологиясын қолдана отырып дайындалды. Монета шаршы пішіндес 37x37 мм. Монеталар 925 сынамды күмістен жасалған, массасы – 31,1 грамм, дайындау сапасы – «proof», таралымы – 1 500 дана.

Номиналы 500 теңгелік коллекциялық монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ банк шоттарына есептеу және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Коллекциялық монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталар коллекциялық құны бойынша сатуға арналған.

Монеталар кәдесыйлық ораумен шығарылады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдеріндегі нөмірлік сапа сертификатымен жабдықталған.

Коллекциялық монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық аумақтық филиалдарында, сондай-ақ www.nationalbank.kz сайтының Интернет-дүкені арқылы сатып алуға болады.

Базалық мөлшерлемені 9,25% деңгейде сақтау туралы

2018 жылғы 4 желтоқсан

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі базалық мөлшерлемені +/-1% п.т. өзгермейтін дәлізбен 9,25% деңгейде сақтау туралы шешім қабылдады. Ағымдағы жылғы қазанда және қарашада инфляция бағалаумен салыстырғанда айтарлықтай төмендеуді көрсетті және нысаналы дәліздің 5-7% төменгі шекарасына жақын қалыптасты.

Ішкі және сыртқы секторлардың тәуекелдерінің ағымдағы балансын ескере отырып, Ұлттық Банк 4–6% ішкі жаңа дәліздегі инфляцияның одан әрі серпінін оның жоғары шегіне жақын қалыптастыру бойынша және 2020 жылдың бірінші жартысында (болжамдық кезеңнің шегінде) кейіннен бір қалыпты төмендей отырып, 2019 жылға арналған өзінің бағалауын растайды.

Базалық мөлшерлеме бойынша келесі шешімдер әлеуетті инфляциялық тәуекелдерге ден қою қажеттілігіне қарай, сондай-ақ 2020 жылдың соңына қарай инфляция бойынша 4%-дан төмен орта мерзімді мақсатқа қол жеткізу міндетіне орай қабылданатын болады.

Жылдық инфляция қазанда және қарашада 5,3% деңгейде қалыптасты, бұл қыркүйектегі мәннен (6,1%) айтарлықтай төмен. Бағаның баяу өсуі көп жағдайда жекелеген тұтыну тауарлары мен қызметтер нарықтарындағы оң күйзеліс есебінен болды. Қазанда жеміс-көкөніс және бензин бағасының жылдық төмендеуі, сондай-ақ қыркүйекпен салыстырғанда реттелетін қызметтердің тарифтерінің төмендеуі байқалды.

Бұл ретте экономикадағы жалпы инфляциялық ая бұрынғыша едәуір жоғары болып отыр, бұл қазанда базалық инфляцияның жылдық көрсеткіш бойынша қыркүйектегі 6,2%-бен салыстарғанда 6,3%-ға дейін көтерілгенімен расталады.

Болжам жасалып отырған аралықта (2020 жылдың ортасына дейін) Ұлттық Банк инфляцияның басым түрде 5,0–5,5% аралығында сақталатынын күтеді.

Инфляциялық күтулер нақты инфляция деңгейінен жоғары бағаланады. Алайда қарашада өткізілген пікіртерімнің қорытындысы бойынша олардың ағымдағы жылдың қазанындағы 6,3%-дан төмендейтіні күтіледі. Қабылданатын инфляцияның ұзақ мерзімді бәсеңдеу үрдісі жалғасуда – қазанда өткізілген пікіртерімнің нәтижесі бойынша өткен 12 айда тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бағасы бұрынғыға (жылдың басында 52,1%, қыркүйекте 42,5%) қарағанда жылдам өсті деп санаған респонденттердің үлесі 40,5%-ға дейін төмендеді.

Мұнайдың болашақтағы бағасына қатысты айқын еместік (қарашада мұнайдың бағасы бір баррель үшін 75 АҚШ долларынан бір баррель үшін 60 АҚШ долларынан төмен деңгейге дейін төмендеді), сол сияқты саудадағы негізгі әріптес елдердегі инфляция өсуі үрдісінің жалғасуы **сыртқы сектор** тарапынан инфляцияның негізгі тәуекелдері болады.

ФАО азық-түлік бағаларының индексі жылдық көрсеткіште 7,4%-ға төмендеді. Қазанда сүт өнімдеріне, ет және өсімдік майларына бағалар индекстерінде төмендеу байқалды. Дәнді-дақылдар және қант бағаларының индекстері өсті.

Ағымдағы жылы халықтың ақша табыстарының нақты көрсетуде жалғасып отырған өсуі (жыл басынан 3,4%-ға), сондай-ақ 2019 жылы жалақының ең төменгі деңгейінің күтіліп отырған өсуі салдарынан **ішкі сұраныстың кеңеюі** қосымша проинфляциялық фактор болып қалады.

Ішкі сұраныс тұтынушылық мақсаттарға кредиттеу көлемдерінің өсуімен нығайтылды, ол қазанда жылдық көрсеткіште 12,9%-ды құрады. Жеке тұлғаларға тұтынушылық кредиттерге

берілген жаңа кредиттердің көлемі 10 ай ішінде өткен жылдың осындай кезеңімен салыстырғанда 25,4%-ға немесе 581 млрд. теңгеге ұлғайды.

Іскерлік белсенділіктің өсуі жалғасуда. Қысқа мерзімді экономикалық индикатор 2018 жылғы қаңтар-қазанда 4,8%-ға өсті. Тау-кен өндіру және өңдеу өнеркәсіптері көлемдерінің ұлғаюы тиісінше 4,7% және 5,4%, сауда – 7,2%, көлік және байланыс 4,5% және 3,4%, ауыл шаруашылығы – 2,5% болды.

Ұлттық Банк **ақша-кредит талаптарының** бейтарап сипатын сақтап қалуда. Басқа тең талаптар жағдайында базалық мөлшерлеменің ағымдағы деңгейі 2019 жылдың соңына 4–6% жаңа нысаналы дәліз ішінде инфляцияны қалыптастыруды қамтамасыз етеді. Одан басқа, Ұлттық Банктің ағымдағы пайыздық саясаты да сыртқы факторлардың ішкі валюта нарығына қысымын теңестіреді. Нәтижесінде теңгенің тиімді бағамының қалыптасуы және оның ішкі бағаларға әсерінің төмендеуі қамтамасыз етіледі.

Ұлттық Банктің ақша-кредит саясатының тиімділігін арттыру аясында маңызды міндеті нысаналы дәліз шектерінде TONIA таргеттелетін мөлшерлемесінің қысқа мерзімді болжамдылығын, соның ішінде ақша нарығы мөлшерлемелерін базалық мөлшерлемеге жақындату есебінен жақсарту болып қалады.

Базалық мөлшерлеме бойынша кезекті шешім 2019 жылғы 14 қаңтарда Астана уақытымен сағат 17:00-де жарияланады.

Инфляция болжамы туралы

2018 жылғы 7 желтоқсан

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жылына 4 рет болжамдық раунд жүргізеді, оның барысында негізгі макроэкономикалық көрсеткіштердің, бірінші кезекте инфляцияның ортамерзімді кезеңдегі (алдағы 7 тоқсандағы) болжамы жүзеге асырылады. Алынған болжамдар мен бағалар негізінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі ақша-кредит саясаты бойынша, оның ішінде базалық мөлшерлеме деңгейі бойынша шешімдер қабылдайды.

2018 жылғы 30 қарашада Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі кезекті болжамдық раундты¹ аяқтады. Болжам кезеңі 2018 жылғы 4-тоқсан – 2020 жылғы 2-тоқсан аралығын қамтиды.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі бүкіл болжам кезеңінде² базалық сценарий ретінде мұнай бағасының бір баррель үшін 60 АҚШ доллары болатын сценарийді қарастырды.

Болжамдардың ағымдағы тәуекел профилі ішкі тұтынушылық және инвестициялық сұраныстың, сондай-ақ мұнай бағасы құбылуының өсуімен байланысты проинфляциялық тәуекелдердің күшеюі аясында аздап нашарлады. Бұдан басқа сыртқы инфляцияның күшеюі және жағымды фискалдық серпін инфляцияның болжам жасау траекториясы үшін маңызды тәуекелдер болуын жалғастыруда.

Болжамдарға сәйкес, Қазақстандағы жылдық инфляция 2019 жылы 4–6% аралығындағы жаңа нысаналы дәлізге оның жоғарғы шегінде бола отырып, біртіндеп кіре бастайды (*1-график*). Алдыңғы «2018 жылғы тамыз-қыркүйек» болжамдық раундпен салыстырғанда инфляцияның траекториясы аздап төмендеу жағына қарай түзетілді, бұл 2019 жылы монополистер көрсететін қызметтер бағасының күтіліп отырған төмендеуіне байланысты. 2020 жылғы бірінші жартыжылдықта Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бағалауы бойынша жылдық инфляцияның біртіндеп бәсеңдеуі жалғасады. Инфляцияның серпінін айқындайтын негізгі факторлардың арасынан ең төменгі жалақының ұлғаюы, қызметкерлердің жалақысы төмен санаттары үшін салық жүктемесінің төмендеуі және тұтынушылық кредиттеудің өсуінің сақталуы; Ресейдегі инфляция бойынша болжамдарды қайта қарауға байланысты инфляция аясының көтерілу жағына қарай нашарлауы; Ресейге қатысты санкциялық ая нашарлаған кезде Ресей рублінің ықтимал құнсыздануы; болжам жасалатын кезеңде ұсыныстың сұраныстан артуы аясында энергия ресурстары бағасының төмендеуі нәтижесінде нақты ақша кірістерінің болашақтағы нығаюын атап көрсетуге болады.

Экономикалық өсу қарқыны, бағалауға сәйкес, 2019 жылы 2,7% (*өткен болжамдық раундта 2,6%*), 2020 жылғы бірінші жартыжылдықта – 2,7% болады. Экономикалық өсу бойынша алғышарттар өзгерген жоқ. Экономиканың негізгі өсу драйвері ішкі тұтынушылық сұраныстың өсуін білдіреді. Инвестициялық белсенділіктің оң серпіні, бірінші кезекте, тау-кен өндіру саласында және тұрғын үй құрылысында сақталады. Тауарлар және қызмет көрсету экспортының ұлғаюы Қашаған кен орнындағы мұнай және газ конденсатын өндірудің одан әрі өсуіне байланысты болады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің жаңартылған бағалаулары бойынша Қазақстандағы шығарылымның қысқа мерзімді және орта мерзімді перспективада үзілуі проинфляциялық тұрғыдан әсер ете отырып, оң болады. Болжамдық кезеңнің соңында оң үзіліс әлсіз оң аймақта қала отырып, біртіндеп қысқара бастайды.

Қазақстанның экономикасы сыртқы күйзелістерге ұшырағыш болып қалуда, мұнай бағасы

¹ Макроэкономикалық көрсеткіштер болжамы 2018 жылғы 15 қарашадағы жағдай бойынша статистикалық ақпарат негізінде дайындалды.

² Пікіртерімге және ірі инвестициялық банктер мен халықаралық институттардың (Thompson Reuters, Bloomberg, Дүниежүзілік банк, ХВК) болжамдарына сәйкес Brent сұрыпты мұнайдың орташа бағасы 2019 жылы бір баррель үшін 75,8 АҚШ долларын (өткен болжамдық раундта бір баррель үшін 69,5 АҚШ доллары) құрайды.

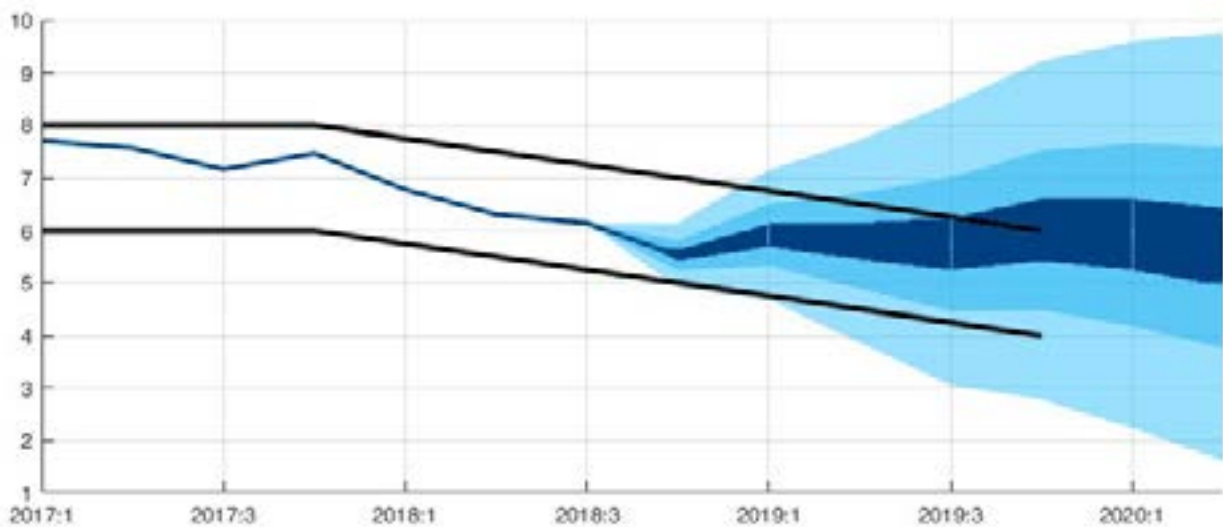

бұрынғыдай экономикалық белсенділіктің серпінін анықтайтын маңызды фактор болып табылады.

Бір баррель үшін 40 АҚШ доллары сценарийі іске асырылған жағдайда жылдық инфляцияның 2019–2020 жылдары нысаналы дәліздің жоғарғы шегінен асатын айтарлықтай тәуекел бар, ол ақша-кредит талаптарына түзетулер енгізуді талап етеді.

«2018 жылғы қараша-желтоқсан» болжамдық раундтың нәтижелері бойынша неғұрлым толық ақпарат Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің интернет-ресурсында 2018 жылғы 3-тоқсан үшін «Инфляциялық шолуда» жарияланатын болады.

1-график Brent мұнайының бір баррелі үшін 60 АҚШ долл. жағдайында инфляция болжамы және факті, өткен жылдың тиісті тоқсанымен салыстырғанда тоқсанына %-бен (тоқсанына орташа алғанда)

Дереккөз: ҚР ҰЭМ Статистика комитеті

Есептеулер: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Төлем балансының ағымдағы шотын болжау туралы

2018 жылғы 7 желтоқсан

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (ҚРҰБ) төлем балансының ағымдағы шотының 2018–2019 жж. арналған болжамын ұсынады. Болжам ҚРҰБ тоқсан сайынғы болжамдық раундтар шеңберінде ақша-кредит саясаты жөнінде шешімдер қабылдау мақсаты үшін әзірленді.

Болжамның бастапқы жорамалдары

Ағымдағы болжамның базалық сценарийі Brent маркалы мұнайдың 2018 жылғы желтоқсаннан бастап бір баррель үшін \$60 бағасы болып табылады (*орташа баға 2018 ж. – \$71,8; 2019 ж. – \$60*).

Алдыңғы болжамдық раундпен салыстырғанда болжамның кейбір ішкі және сыртқы өлшемдері қайта қаралды.

Қазақстанның орта мерзімді перспективадағы экономикалық өсу қарқынының болжамы алдыңғы күтулерге қарағанда біршама жақсы.

Мұнай өндірудің күтілетін көлемі 2018 жылы 90 млн. тоннаны және 2019 жылы 91 млн. тоннаны құрайды (*алдыңғы болжам – тиісінше 91 млн. және 93 млн. тонна*). Болжамды қайта қарау 2018 жылғы 10 айдағы нақты деректердің шығуына және Қашаған кен орнындағы 2019 жылғы көктемде күтілетін жөндеуге байланысты.

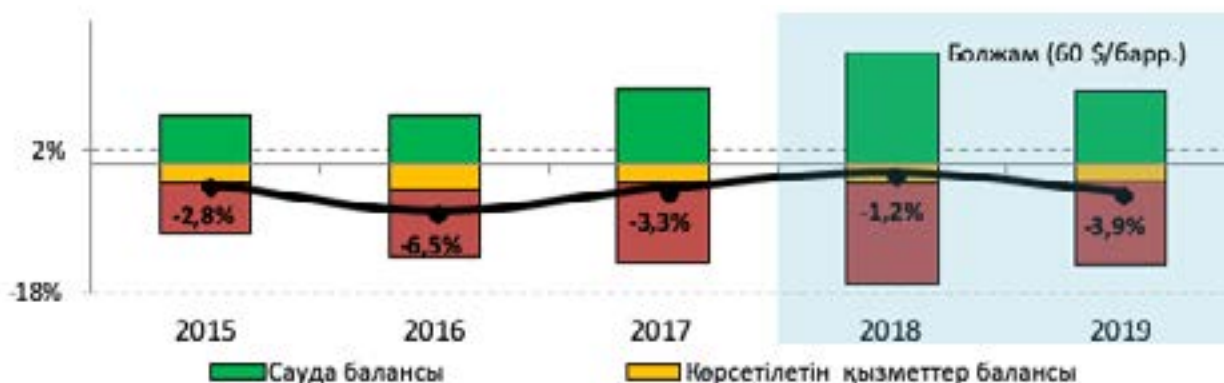
Сыртқы сұраныстың көрсеткіштері Еуроаймақ және Қытай экономикаларының өсу қарқынының бәсеңдеуіне байланысты төмендеу жағына қарай қайта қаралды.

Болжам

Қазақстанда ағымдағы шоттың сальдосы сауда балансының және кірістер балансының серпінімен айқындалады. Көрсетілетін қызметтер балансының серпіні тұрақты және оның ағымдағы шоттың көрсеткіштеріне әсері шектелген (*1-график*). 2018 жылдың қорытындысы бойынша ағымдағы шоттың жай-күйінің ІЖӨ-нің (-)1,2%-і деңгейіне (*алдыңғы болжам – ІЖӨ-нің (-)2,3%-ы*) дейін жақсаруы күтіледі. 2019 жылы дефицит мұнайдың орташа жылдық бағасының төмен болуы және өткен болжамдық раундпен салыстырғанда өндірудің барынша төмен көлемі есебінен ІЖӨ-нің (-)3,9%-на (*алдыңғы болжам – ІЖӨ-нің (-)3,8%*) дейін ұлғаяды.

Мұнай-газ секторында инвестициялық жобаларды іске асыру үшін қажетті тауарлар импортының өсуі, сол сияқты шетелдік тікелей инвесторларға табыс төлеудің өсуі ағымдағы шотты жақсартудың тежеуші факторы болып қалады.

1-график. Ағымдағы шоттың серпіні (ІЖӨ-нің %-ы)

Тауарлар экспорты 2018 жылы мұнайдың неғұрлым жоғары орташа жылдық бағасы есебінен \$60,4 млрд. дейін 22,2%-ға (*алдыңғы болжам – 18,6%*) өседі. 2019 жылы экспорттың болжанып отырған мұнайды өндіру көлемдері өсуінің баяулауына және 2019 жылы бағаның сценарийлік төмендеуіне байланысты \$55.1 млрд. дейін 8,8%-ға төмендеуі (алдыңғы болжам – 1,1%) күтіледі.

Тауарлар импорты 2018 жылы \$34,4 млрд. дейін 7,8%-ға (*алдыңғы болжам – 8%*) және 2019 жылы \$36 млрд. дейін 3,3%-ға (*алдыңғы болжам – 10%*) өседі. Импортың өсу қарқынының алдыңғы болжамдармен салыстырғанда неғұрлым төмен болуы болжамның бастапқы жорамалдарының өзгеруімен байланысты болды: жаңа тұтынушылық кредиттерді берудің өсу қарқынының біраз баяулауы болжанады. Дегенмен де, тұтыну импортының жоғары деңгейі халықтың нақты кірістерінің ұлғаюы есебінен сақталатын болады.

Бұл ретте, аралық және инвестициялық импорт бизнестің кірістерін қалыпқа келтіру, мемлекеттік бағдарламаларды³, сондай-ақ басым жағдайда мұнай газ секторындағы инвестициялық жобаларды⁴ іске асыру есебінен өсуін жалғастырады.

Кірістер балансы инвестициялардан, еңбекақы төлеуден және өтеусіз трансферттен түсетін кірістердің ағынын көрсетеді. Кірістердің теріс балансы шетелдік инвесторларға төленуге тиіс кірістердің экономиканың отандық субъектілерінің алатын кірістерінен асатындығын көрсетеді.

Болжамды кезеңде кірістер балансы тапшылығының 2018 жылы (-) \$23,6 млрд. және 2019 жылы (-) \$22 млрд. дейін ұлғаюы күтіледі. Аталған серпін Қазақстан экономикасының шикізат секторында шетелдік инвесторлардың кірістерінің өсуімен байланысты, ол, өз кезегінде, мұнай өндірудің өсуімен қамтамасыз етіледі. Кірістер балансының ағымдағы болжамды траекториясы алдыңғы қаралған болжамдардан біршама жақсы. Бұл күтілетін мұнай өндірудің қысқаруымен байланысты.

³ «7-20-25», «Нұрлы жер» және басқалар.

⁴ БКЖ-СҚБЖ ТШО, Қарашығанаққа инвестициялар (ГӨША, ҚКЖ), «Сарыарқа» газқұбыры, «Borealis» компаниясымен бірлесіп Атырау қаласындағы интеграцияланған газ-химиялық кешені, төртінші МӨЗ, YAAAЖ, Астана қаласындағы LRT, «Fly Arystan» лоукостерлері, «Номад» және «Байқоңыр» КЭС және басқалар.

Коллекциялық монеталарды айналысқа шығару туралы

2018 жылғы 11 желтоқсан

Алматы қаласы

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2018 жылғы 12 желтоқсанда номиналы 100 теңгелік, күмістен және танталдан «Зодиак белгілері» сериясынан «Тоқты», «Арыстан», «Мерген», «Торпақ», «Бикеш», «Тауешкі», «Сукұйғыш», «Егіз», «Таразы», «Балықтар», «Шаян», «Сарышаян» биколорлы коллекциялық монеталарын айналысқа шығарады.

СУ СТИХИЯСЫ

АУА СТИХИЯСЫ

ЖЕР СТИХИЯСЫ

ОТ СТИХИЯСЫ

Монеталардың дизайны жартастағы сурет стилистикасында орындалған. Әрбір орнатылған танталдың түсі монета арналған стихияның түсіне сәйкес келеді.

Монеталар әрбір зодиак белгісіне сәйкес келетін он екі түрде дайындалған. Монеталар түс өзгерту технологиясын қолдана отырып күмістен және танталдан дайындалған.

Монеталардың бет жағында (аверсінде) «ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ» деген жазба, зодиак белгілері, түрлі түсті басу технологиясын қолдана отырып орындалған күннің стильдендірілген бейнесі орналасқан. Монетаның төменгі бөлігінде номиналын білдіретін «100 ТЕҢГЕ» деген жазба бар. Оң жағында монета дайындалған металды, оның сынамын және массасын білдіретін «Ag 925 10g» және «Ta 15g» деген жазбалар, соғылған жылын білдіретін «2018» деген жазба орналасқан.

Монеталардың сырт жағында (реверсінде) зодиак шоқжұлдыздарының стильдендірілген бейнелері, олардың схемалық белгіленуі және тиісті атаулары орналасқан.

Монеталар сегіз қырлы. Монеталар 925/1000 сынамды күмістен және танталдан дайындалған, жалпы массасы – 25 гр (күміс сақина массасы 10 гр, танталдан ішкі диск массасы 15 гр), диаметрі – 38,61 мм, дайындау сапасы – «ргоof», таралымы – әрбір түрінен 1 000 дана.

Номиналы 100 теңгелік коллекциялық монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ банк шоттарына есептеу үшін және аударым жасау үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Коллекциялық монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталар коллекциялық құны бойынша сатуға арналған.

Күміс монеталар кәдесыйлық ораумен шығарылады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдеріндегі нөмірлік сапа сертификатымен жабдықталған.

Коллекциялық монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық аумақтық филиалдарында, сондай-ақ www.nationalbank.kz сайтындағы Интернет-дүкен арқылы сатып алуға болады.

Қаржы нарығындағы ахуал туралы

2018 жылғы __ желтоқсан

Алматы қ.

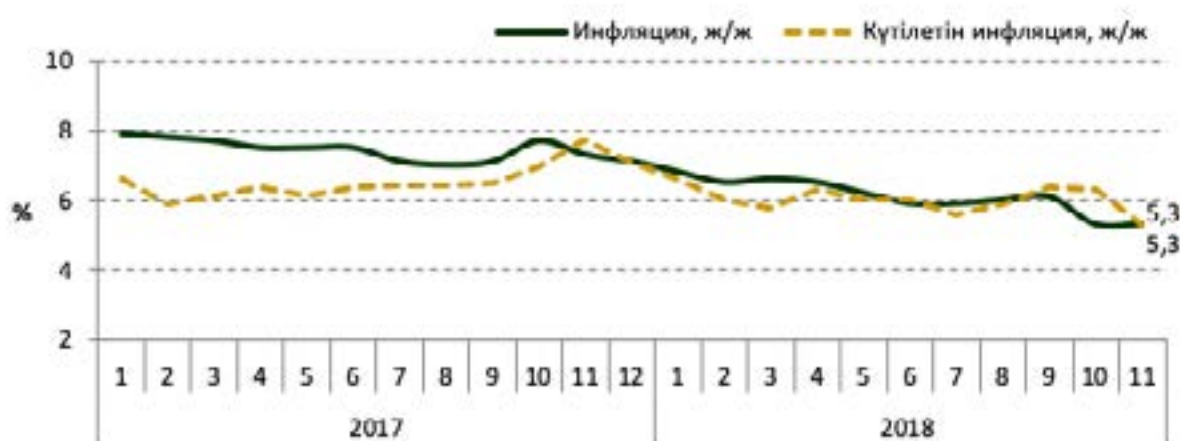
1. 2018 жылғы қарашадағы инфляция және инфляциялық күтулер

Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің деректері бойынша 2018 жылғы қарашада инфляция 0,9%, жылдың басынан бері – 4,6% (2017 жылғы қаңтар-қарашада – 6,3%) болды.

Жылдық инфляция 5,3% деңгейінде сақталды және 2018 жылдың соңында Ұлттық Банктің 5–7% нысаналы дәлізінің ішінде тұр. Инфляцияның құрылымында жылдық көрсеткіш бойынша азық-түлікке жатпайтын тауарлар бағасы 6,5%-ға, азық-түлік тауарлары және ақылы қызмет көрсету – тиісінше 5,0%-ға және 4,5%-ға өсті.

2018 жылғы қарашада халықтың инфляциялық күтулері төмендеді. Халықтың пікіртерім нәтижелері бойынша инфляцияның бір жылдан кейін күтілетін сандық бағалауы нақты инфляция деңгейінде қалыптасып, 5,3% болды (1-график).

1-график. Инфляция және күтілетін инфляция

Дереккөзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті, GfK Kazakhstan

2. 2018 жылғы қарашадағы халықаралық резервтер және ақша агрегаттары

2018 жылғы қарашада Ұлттық Банктің жалпы халықаралық резервтері алдын ала деректер бойынша 30,2 млрд. АҚШ долларына дейін 3,8%-ға немесе 1 114,2 млрд. АҚШ долларына ұлғайды (жыл басынан бері 2,7%-ға немесе 838,6 млн. АҚШ долларына төмендеді).

Жалпы алғанда, елдің халықаралық резервтері Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін (57,6 млрд. АҚШ долл) қоса алғанда, 2018 жылғы қарашаның соңында 87,8 млрд. АҚШ долл. болды.

Ұлттық қордың активтерін толықтыру және Үкіметтің сыртқы борышына қызмет көрсету бойынша операциялар Үкіметтің Ұлттық Банктегі шоттарына валютаның түсуімен және банктердің Ұлттық Банктегі шетел валютасындағы корреспонденттік шоттарындағы қалдықтардың ұлғаюымен бейтараптандырылды.

Ақша базасы қарашада 3,3%-ға кеңейді және 5 988,4 млрд. теңге (жыл басынан бері 8,2%-ға кеңейді) болды. Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есептемегендегі ақша базасы 5 750,0 млрд. теңгеге дейін 8,2%-ға кеңейді (жыл басынан бері 11,4%-ға кеңейді).

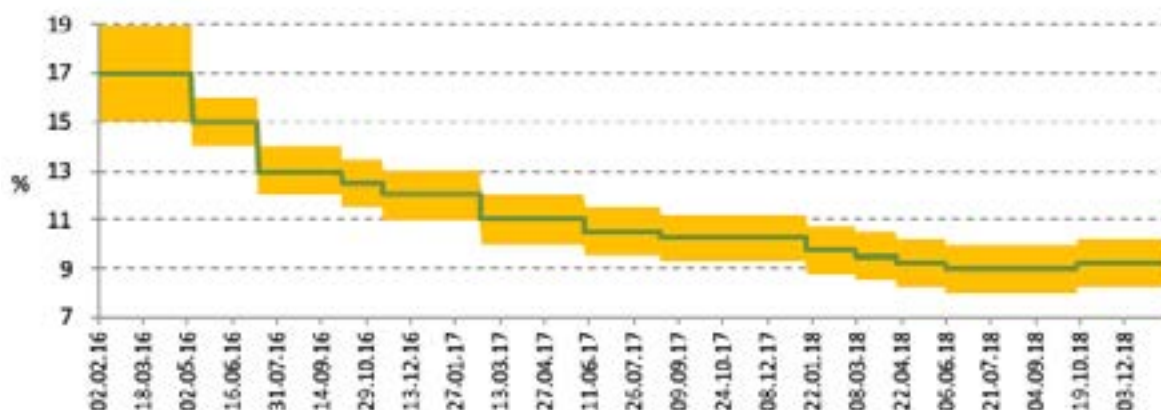

Қарашадағы ақша массасы алдын ала деректер бойынша 0,8%-ға аздап ұлғайды (жыл басынан бері 2,3%-ға ұлғайды) және 19 896,6 млрд. теңге болды, айналыстағы қолма-қол ақша 2 082,5 млрд. теңгеге дейін 1,0%-ға төмендеді (жыл басынан бері 7,0%-ға ұлғайды).

3. Ұлттық Банктің ақша-кредит саясаты саласындағы операциялары

Ұлттық Банктің 2018 жылғы 4 желтоқсандағы шешімімен базалық мөлшерлеме +/-1%-дық⁵ дәлізбен жылдық 9,25% деңгейінде сақталды (2-график).

2-график. Базалық мөлшерлеменің және оның пайыздық дәлізінің серпіні

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноттары. 2018 жылғы қарашаның соңында айналыстағы ноттардың көлемі бір айда 7,8%-ға төмендеп (жыл басынан бері 10,1%-ға өсу), 3 503,6 млрд. теңгені құрады.

Қысқа мерзімді ноттар эмиссиясының көлемі 2018 жылғы қарашада 7 609,3 млрд. теңге болды. 31 аукцион, оның ішінде 6 737,3 млрд. теңге сомаға 7 күндік ноттарды орналастыру бойынша 22 аукцион, 656,5 млрд. теңге сомаға 1 айлық ноттарды орналастыру бойынша 5 аукцион, 53,7 млрд. теңге сомаға 3 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион, 104,5 млрд. теңге сомаға 6 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион және 57,2 млрд. теңге сомаға 1 жылдық ноттарды орналастыру бойынша 2 аукцион өткізілді.

Ұлттық Банктің қысқа мерзімді ноттарын өтеу көлемі 2018 жылғы қарашада 7 890,4 млрд. теңгені құрады.

Орналастырылған 7 күндік ноттар бойынша орташа алынған кірістілік 8,77%, 1 айлық ноттар бойынша – 8,80%, 3 айлық ноттар бойынша – 8,82%, 6 айлық ноттар бойынша – 8,88%, 1 жылдық ноттар бойынша – 8,60% болды.

Тұрақты қолжетімді ақша-кредит саясатының құралдары. 2018 жылғы қарашаның соңында Ұлттық Банктің ашық позициясының көлемі тікелей РЕПО операциялары бойынша 157,1 млрд. теңге, кері РЕПО операциялары бойынша 220,9 млрд. теңге, Ұлттық Банктегі банктік депозиттер бойынша 204,0 млрд. теңге болды.

Ұлттық Банктің ақша нарығындағы операцияларының теріс сальдосы (Ұлттық Банктің ашық позициясы) ашық нарықтағы операциялар бойынша және тұрақты қолжетімді құралдар бойынша бір айда 600,9 млрд. теңгеге азайып, қарашаның соңындағы жағдай бойынша 2,7 трлн. теңге болды.

Ақша нарығында ақша-кредит саясатының операцияларын жүргізу кезінде таргеттелетін (нысаналы) мөлшерлеме болып табылатын TONIA индикаторы⁶ 2018 жылғы қарашада көбіне Ұлттық Банктің базалық мөлшерлемесінің пайыздық дәлізінің төмен шегіндегі деңгейде қалыптасты. Қарашада TONIA-ның орташа алынған мәні жылдық 8,27%-ды (2018 жылғы қазанда – 8,18%) (3-график) құрады.

⁵ Бірмезгілде ресми қайта қаржыландыру мөлшерлемесі ұқсас деңгейде (9,25%) сақталды.

⁶ Биржада МБҚ-мен автоматты РЕПО секторында жасалған, РЕПО-ны мерзімі бір жұмыс күніне ашу мәмілелері бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме

3-график. Таргеттелетін индикатордың серпіні, %

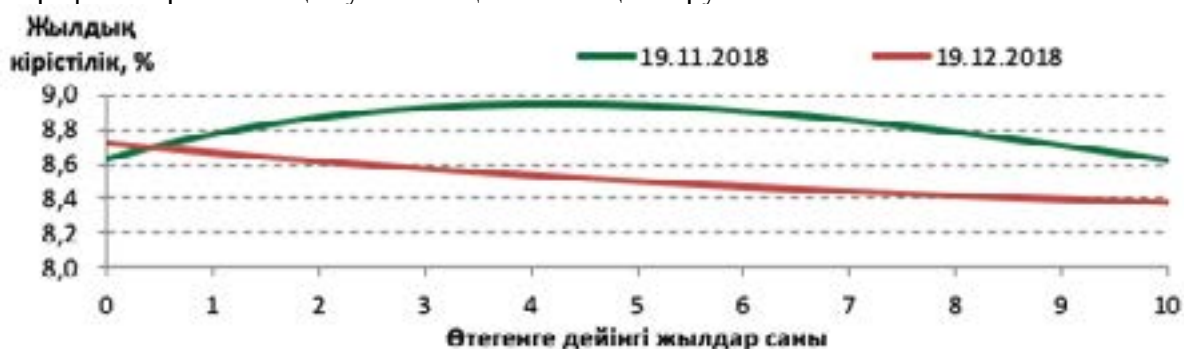

Кірістілік қисығын қалыптастыру. 2018 жылғы қарашада Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі мемлекеттік бағалы қағаздарды орналастыруды жүзеге асырған жоқ.

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі ұзақ мерзімді қазынашылық міндеттемелерді (МЕУКАМ) өтеу нәтижесінде 2018 жылғы қарашаның соңында 7 137,9 млрд. теңгеге дейін төмендеді (қазандағы көлемімен салыстырғанда 1,2%-ға).

Ағымдағы жылдың қазан айымен салыстырғанда орта мерзімді және ұзақ мерзімді құралдардың кірістіліктерінің төмендеуі есебінен, сондай-ақ 2018 жылғы қазанда базалық мөлшерлеменің көтерілуі аясында кірістілік қисығының инверсиялық нысанға өзгеруі байқалды (4-график).

4-график. Кірістіліктің тәуекелсіз қисығының өзгеруі

4. 2018 жылғы қарашадағы валюта нарығы

2018 жылғы қарашада теңгенің айырбастау бағамы бір АҚШ доллары үшін 364,95–375,90 теңге аралығында өзгерді. 2018 жылғы қарашаның соңында теңгенің АҚШ долларына қатысты биржалық бағамы бір айда 0,7%-ға әлсіреп (жыл басынан бастап әлсіреу 11,8%), бір АҚШ доллары үшін 371,56 теңге болды.

KZT/USD валюталық жұбы бойынша операциялардың жалпы көлемі бір айда 15,3 млрд. АҚШ доллары (бір айда 2,0%-ға ұлғаю), оның ішінде Қазақстан қор биржасындағы биржалық сауда-саттықтардың көлемі 2,7 млрд. АҚШ доллары (6,5%-ға ұлғаю), биржадан тыс валюта нарығындағы операциялардың көлемі 12,5 млрд. АҚШ доллары (1,0%-ға ұлғаю) болды. Бір еншілес банктің валюталық тәуекелдерден меншікті капиталды хеджирлеумен байланысты операцияларының көлемі өткен аймен салыстырғанда 15,0%-ға азайып, 7,3 млрд. АҚШ долларын құрады. Бұл ретте, олардың биржадан тыс сауда-саттықтардың жалпы көлемінен үлесі

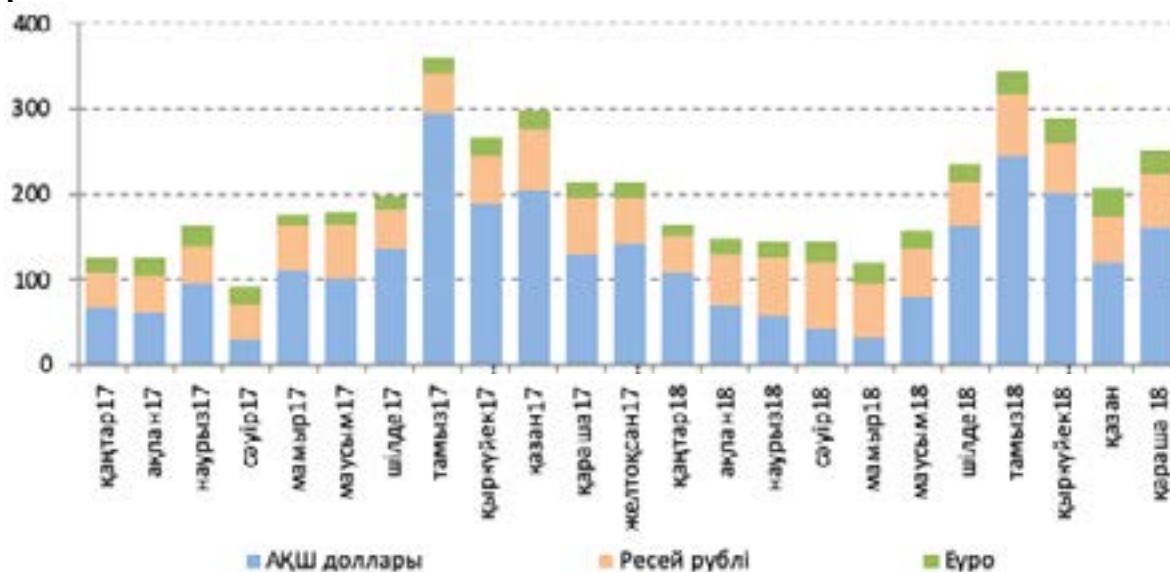

58,6%-ды құрады (2018 жылғы қазанда 69,7%). Аталған операция ішкі валюта нарығындағы шетел валютасына сұраныс немесе ұсыныс көлеміне әсер етпейді.

2018 жылғы қарашада халық нетто-негізде 253,4 млрд. теңге сомаға барабар қолма-қол шетел валютасын сатып алды. Шығыстардың негізгі көлемі АҚШ долларын – 63,1% немесе 159,7 млрд. теңгеге, Ресей рублін – 25,8% немесе 65,3 млрд. теңгеге, еуроны – 11,0% немесе 27,8 млрд. теңгеге сатып алуға бағытталды. Алдыңғы аймен салыстырғанда осы шығыстар 21,5%-ға ұлғайды. Валюталардың түрлері бойынша АҚШ долларын сатып алу шығыстары 32,2%-ға, Ресей рублін сатып алу шығыстары 22,4%-ға ұлғайды және еуроны сатып алу шығыстары 17,3%-ға азайды (5-график).

5-график. Айырбастау пункттерінің қолма-қол шетел валютасын нетто-сату серпіні, млрд. теңге

Айырбастау пункттерінің қолма-қол шетел валютасын нетто-сатуының 2018 жылғы 11 ай ішіндегі (2,2 трлн. теңге) жалпы көлемін өткен жылғы осындай кезеңнің көрсеткіштерімен (0,6%-ға ұлғаю) салыстыруға болады.

5. 2018 жылғы қарашаның соңындағы жағдай бойынша депозит нарығы

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттерінің көлемі 2018 жылғы қарашаның соңында алдыңғы аймен салыстырғанда 1%-ға ұлғайып, 17 814,1 млрд. теңгені құрады. Заңды тұлғалардың депозиттері 9 461,6 млрд. теңгеге дейін 1,5%-ға, жеке тұлғалардың депозиттері 8 352,6 млрд. теңгеге дейін 0,3%-ға өсті.

Ұлттық валютамен депозиттердің көлемі бір айда 9 017,2 млрд. теңгеге дейін 3,8%-ға төмендеді, шетел валютасында 8 796,9 млрд. теңгеге дейін 6,4%-ға ұлғайды. Долларлану деңгейі 2018 жылғы қарашаның соңында 49,4%-ды (2017 жылғы желтоқсанда – 47,7%-ды) құрады.

Заңды тұлғалардың ұлттық валютамен депозиттері 2018 жылғы қарашада 4 714,4 млрд. теңгеге дейін 8,1%-ға төмендеді, шетел валютасында 4 747,2 млрд. теңгеге дейін 13,3%-ға өсті (заңды тұлғалардың депозиттерінің 50,2%-ы).

Жеке тұлғалардың теңгемен депозиттері 4 302,8 млрд. теңгеге дейін 1,4%-ға ұлғайды, шетел валютасында 4 049,7 млрд. теңгеге дейін 0,7%-ға төмендеді (жеке тұлғалар депозиттерінің 48,5%-ы).

Мерзімді депозиттердің көлемі бір айда 0,9%-ға азайып, 11 902,8 млрд. теңгені құрады. Олардың құрылымындағы ұлттық валютамен салымдар 6 047,8 млрд. теңгені, шетел валютасымен 5 855,1 млрд. теңгені құрады.

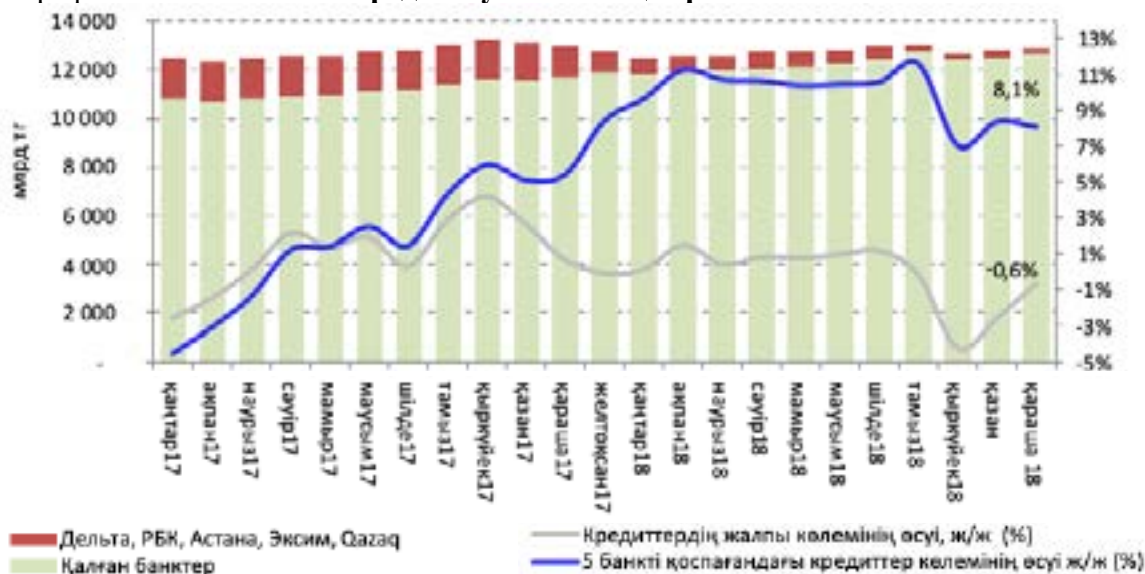
Банктік емес заңды тұлғалардың ұлттық валютамен мерзімді депозиттері бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 7,2%-ды (2017 жылғы желтоқсанда – 8%), жеке тұлғалардың депозиттері бойынша – 10,6%-ды (11,7%) құрады.

6. 2018 жылғы қарашаның соңындағы жағдай бойынша кредит нарығы

Банктердің экономиканы кредиттеу көлемі 2018 жылғы қарашаның соңында 12 863,6 млрд. теңгені құрады (бір айда 0,7%-ға өсті). Заңды тұлғаларға кредиттердің көлемі өзгермей, 7 596,8 млрд теңге болды, ал жеке тұлғалардыкі 5 266,8 млрд. теңгеге дейін 1,7%-ға ұлғайды.

Қайта құрылымдаудан өтетін және лицензиясынан айырылған банктердің кредиттік портфелін есептемегенде экономиканы кредиттеудің жылдық өсімі 8,1% немесе 942,7 млрд. теңге болды.

5-график. Экономиканы кредиттеу көлемінің серпіні

Ұлттық валютамен кредиттердің көлемі бір айда 9 977,9 млрд. теңгеге дейін 1,3%-ға ұлғайды. Олардың құрылымында заңды тұлғаларға кредиттер 0,8%-ға ұлғайды, жеке тұлғаларға кредиттер 1,9%-ға ұлғайды. Шетел валютасымен кредиттердің көлемі 2 885,7 млрд. теңгеге дейін 1,5%-ға азайды. Олардың құрылымында заңды тұлғаларға кредиттер 1,4%-ға, жеке тұлғаларға – 4,1%-ға азайды. Теңгемен кредиттердің үлес салмағы 2018 жылғы қарашаның соңында 77,6%-ды құрады (2017 жылғы желтоқсанда – 73,7%).

Ұзақ мерзімді кредиттердің көлемі бір айда 10 964,7 млрд. теңгеге дейін 0,4%-ға ұлғайды, қысқа мерзімді кредиттердің көлемі 1 898,9 млрд. теңгеге дейін 2,1%-ға ұлғайды.

Шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу өзгерген жоқ (экономикаға берілген кредиттердің жалпы көлемінен 2 421,9 млрд. теңге немесе 18,8%).

Салалар бойынша бөлуде банктердің экономикаға берілген кредиттерінің ең қомақты сомасы өнеркәсіп (жалпы көлемдегі үлесі – 14,9%), сауда (13,5%), құрылыс (6,3%), көлік (4,7%) және ауыл шаруашылығы (3,9%) сияқты салаларға тиесілі.

2018 жылғы қарашада банктік емес заңды тұлғаларға ұлттық валютамен берілген кредиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 12,5% (2017 жылғы желтоқсанда – 13,2%), жеке тұлғаларға – 17,1% (19,2%) болды.

7. 2018 жылғы қаңтар-қарашадағы төлем жүйелері

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының аумағында 20 төлем жүйесі, оның ішінде Ұлттық Банктің төлем жүйелері, ақша аудару жүйелері, төлем карточкаларының жүйелері мен өзге де төлем жүйелері жұмыс істейді.

2018 жылғы қаңтар-қарашада Ұлттық Банктің төлем жүйелері (Банкаралық ақша аудару жүйесі мен Банкаралық клиринг жүйесі) арқылы 757,1 трлн. теңге сомаға 39,1 млн. транзакция жүргізілді (2017 жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда төлемдердің саны 18,6%-ға ұлғайды, төлемдер сомасы 3,2%-ға азайды). Орташа алғанда, бір күн ішінде аталған төлем жүйелері арқылы 3,3 трлн теңге сомаға 171,4 мың транзакция жүргізілді.

2018 жылғы қаңтар-қарашада Қазақстан эмитенттерінің төлем карточкаларын пайдалана отырып жүргізілген операцияларының көлемі 17,8 трлн. теңге сомаға 714,5 млн. транзакцияны құрады (2017 жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда транзакциялардың саны 72,6%-ға ұлғайды, сомасы – 45,7%-ға өсті). Қазақстан эмитенттерінің төлем карточкаларын пайдалана отырып жүргізілген операцияларының жалпы құрылымында қолма-қол ақшасыз жасалған төлемдер санының үлесі 64,2%-ға дейін (2017 жылғы қаңтар-қарашада – 48,8%) өсті, қолма-қол ақшасыз жасалған төлемдер көлемінің үлесі 31,4%-ға (21,6%) дейін ұлғайды.

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасында төлем карточкаларының шығарылымын 22 банк пен «Қазпочта» АҚ жүзеге асырды, эмиссияланған және таратылған төлем карточкаларының жалпы саны 22,7 млн. бірлік болды. 2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша төлем карточкаларына қызмет көрсету желісі төмендегідей: 11,1 мың банкомат, 133,5 мың POS-терминал. 2018 жылғы 1 желтоқсанда Қазақстанда төлем жасауға төлем карточкаларын қабылдайтын 81,0 мың сауда кәсіпорны жұмыс істеді, бұл олардың 2017 жылғы 1 желтоқсандағы санынан 4,8%-ға асты.

2018 жылғы қаңтар-қарашада халықаралық ақша аударымы жүйелері арқылы жіберілген ақша аударымдарының жалпы көлемі 621,7 млрд теңге сомаға 2,7 млн аударымды құрады. 2017 жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда ақша аударымдары көлемінің өсуі 29,9%-ды құрады. Жөнелтілген аударымдардың жалпы көлемінен Қазақстаннан тыс жерлерге транзакциялардың жалпы санынан 89,9% (2,5 млн. транзакция) және жалпы сомасынан 89,0% (553,5 млрд. теңге) жіберілді. Қазақстан бойынша ақша аударымы жүйелері арқылы ақша аударымдарының жалпы санынан 10,1% (0,3 млн. транзакция) және жалпы сомасынан 11,0% (68,2 млрд. теңге) жүргізілді.

Осы кезеңде шетелден халықаралық ақша аударымдары жүйелері арқылы 328,5 млрд. теңге сомаға 1,4 млн. транзакция алынды.

8. 2018 жылғы қарашадағы банк секторы

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының банк секторында 28 банк жұмыс істейді.

Банк секторының жиынтық активтері 2018 жылғы 1 желтоқсанда 24 876,8 млрд. теңгені (жылдың басынан бері ұлғаю 3,0%) құрады. Активтердің құрылымында ең көп үлесті кредиттер – 50,2%-ды, бағалы қағаздар портфелі – 19,1%-ды, қолма-қол ақша, аффинирленген бағалы металдар мен корреспонденттік шоттар – 15,1%-ды иеленді.

90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар кредиттер (NPL) 1 062,7 млрд. теңгені немесе несие портфелінің 7,9%-ын құрады.

Несие портфелі бойынша провизиялар 1 844,2 млрд. теңге немесе несие портфелінің 13,7%-ы (2018 жылдың басында – 2 126,4 млрд. теңге немесе 15,6%) мөлшерінде қалыптасты.

Банк секторының жиынтық міндеттемелерінің мөлшері 2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша 21 896,3 млрд. теңгені (жылдың басынан бастап ұлғаю 3,6%-ды) құрады. Банктер міндеттемелерінің құрылымында ең жоғары үлесті клиенттердің салымдары – 77,4%-ды, айналысқа шығарылған бағалы қағаздар – 7,0%-ды, басқа банктерден және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған қарыздар – 3,5%-ды иеленеді.

Жиынтық міндеттемелерде банктердің Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелері 2018 жылдың басымен салыстырғанда 5,6%-дан 5,8%-ға дейін (1 200,8 млрд. теңгеге дейін) ұлғайды.

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша банк секторының жиынтық меншікті капиталы 2018 жылғы қаңтар-қарашада 1,6%-ға азайып, 2 980,5 млрд. теңге болды.

Таза пайда (ағымдағы кірістердің ағымдағы шығыстардан асып кетуі) 605,1 млрд. теңгені құрады.

Екінші деңгейдегі банктердің таза пайыздық маржасы және пайыздық спрэдi 2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша тиісінше 5,09% және 3,99% болды.

9. 2018 жылғы қарашадағы сақтандыру секторы

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша сақтандыру секторында 29 сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы жұмыс істейді.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары активтерінің жиынтық көлемі 2018 жылғы 1 желтоқсанда 1 004,8 млрд. теңге (жылдың басынан бері 8,6%-ға өсу) болды.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының міндеттемелері жыл басынан бері 536,6 млрд. теңгеге дейін 4,5%-ға ұлғайды.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қолданыстағы сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылданған міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін қалыптастырған сақтандыру резервтерінің көлемі жыл басынан бері 484,8 млрд. теңгеге дейін 5,3%-ға өсті.

Меншікті капитал 468,2 млрд. теңге (жыл басынан бері 13,7%-ға өсу) болды.

Сақтандыру сыйлықақылары 2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша 2017 жылғы ұқсас көрсеткішпен салыстырғанда 347,1 млрд. теңгеге дейін 1,0%-ға ұлғайды, олардың ішінде тікелей сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 314,0 млрд. теңге болды.

2018 жылғы он бір айдың қорытындысы бойынша «өмірді сақтандыру» саласы бойынша сақтандыру сыйлықақылары 2017 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 75,5 млрд. теңгеге дейін 26,6%-ға ұлғайды. Жиынтық сақтандыру сыйлықақыларында «өмірді сақтандыру» саласы бойынша жиналған сақтандыру сыйлықақыларының үлесі 21,7%, 2017 жылғы 1 желтоқсанда 17,3% болды.

Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 82,4 млрд. теңгені немесе сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемінің 23,7%-ын құрады. Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының 82,4%-ы Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне қайта сақтандыруға берілді.

2018 жылдың басынан бастап жүргізілген сақтандыру төлемдерінің жалпы көлемі (қайта сақтандыруға қабылданған шарттар бойынша жүзеге асырылған сақтандыру төлемдерін шегергенде) 62,4 млрд. теңге болды, ол 2017 жылдың ұқсас кезеңінен 6,9%-ға аз.

10. 2018 жылғы қаңтар-қарашадағы зейнетақы жүйесі

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары 2018 жылғы қаңтар-қарашада 1 351,1 млрд. теңгеге (17,4%) ұлғайып, 2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша 9 131,9 млрд. теңгені құрады.

2018 жылғы 1 желтоқсанда 3 521,7 млрд. теңге болған зейнетақы активтерін инвестициялаудан түскен «таза» кіріс 2018 жылғы қаңтар-қарашада 746,8 млрд. теңгеге ұлғайды.

Міндетті зейнетақы жарналары бойынша салымшылардың жеке зейнетақы шоттарының саны (зейнетақы жинақтары жоқ ЖЗШ-ны есептегенде) 2018 жылғы 1 желтоқсанда 9,8 млн. шотты құрады.

2018 жылғы қаңтар-қарашада зейнетақы төлемдерінің сомасы 156,0 млрд. теңгені құрады.

2018 жылғы 1 желтоқсанда БЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелінің негізгі үлесі, бұрынғыша, ҚР мемлекеттік бағалы қағаздарына және ҚР эмитенттерінің корпоративтік бағалы қағаздарына (зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің тиісінше 44,8%-ы және 28,9%-ы) тиесілі.

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 28 мамырда
№ 16944 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 сәуір № 75

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және сақтандыру тобының қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін өзге де факторларды белгілеу, сондай-ақ Ертерек ден қою шараларын қолдану қағидаларын және Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды анықтау әдістемесін бекіту туралы

«Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 53-бабы 1-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген факторларды қоспағанда, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін мынадай өзге де факторлар белгіленсін:

1) сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуін ескере отырып сақтандыру резервтерінің жалпы сомасын өтеу үшін активтердің жеткіліксіз болуы;

2) талап етілетін капитал сомасының валюталық тәуекелді өтеу үшін жеткілікті болуы;

3) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «В-» және одан төмен ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар екінші деңгейдегі банктердегі және осы банктердің үлестес тұлғаларындағы бағалы қағаздарға («кері РЕПО» операцияларын ескере отырып), салымдарға және ақшаға (күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде) жалпы жиынтық орналастырудың ұлғаюы;

4) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «В-» және одан төмен ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бір екінші деңгейдегі банктегі және осы банктің үлестес тұлғаларындағы бағалы қағаздарға («кері РЕПО» операцияларын ескере отырып), салымдарға және ақшаға (күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде) жиынтық орналастырудың ұлғаюы;

5) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының шығынды қызметі;

6) қайта сақтандырушының үлесін ескермегендегі аралас коэффициенттің ұлғаюы;

7) жалпы және әкімшілік шығыстар, сақтандыру қызметі бойынша комиссиялық сыйақы төлеу шығыстары және өзге шығыстар сомасының сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын бұзуға байланысты шығыстар сомасына азайтылған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы кірістерінің сомасына арақатынасының асуы;

8) сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша мерзімі өткен дебиторлық берешектің жалпы сомасының (күнсыздануға резервтерді шегергенде) қайта сақтандыру активтерін шегергендегі сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы активтерінің сомасына арақатынасының асуы.

2. Заңның 53-бабы 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген факторларды қоспағанда, сақтандыру тобының қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін мынадай өзге де факторлар белгіленсін:

1) сақтандыру тобы қатысушысының (қатысушыларының) баланс бойынша меншікті капиталының олардың баланс бойынша жарғылық капиталының мөлшерінен төмен төмендеуі;

2) сақтандыру тобы қатысушыларының арасында мәмілелер көлемінің асуы.

3. Мыналар:

1) осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес Ертерек ден қою шараларын қолдану қағидалары;

2) осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды анықтау әдістемесі бекітілсін.

4. Мыналардың:

1) «Ертерек ден қою шараларын қолдану қағидаларын және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін факторларды айқындау әдістемесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы № 233 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8804 болып тіркелген, 2013 жылғы 14 қарашада «Заң газеті» газетінде № 171 (2372) жарияланған);

2) «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 30 мамырдағы № 127 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14277 болып тіркелген, 2016 жылғы 24 қазанда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін сақтандыру қызметін реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі 21-тармағының күші жойылды деп танылсын.

5. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Шайқақова Г.Ж.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмесін «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде ресми жариялау және енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 6-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

6. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

7. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

8. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» сәуірдегі
№ 75 қаулысына
1-қосымша**

Ертерек ден қою шараларын қолдану қағидалары

1. Осы Ертерек ден қою шараларын қолдану қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына (сақтандыру топтарына) ертерек ден қою шараларын қолдану тәртібін айқындайды.

2. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеуді, бақылауды және қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына (сақтандыру топтарына) олардың қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторлар анықталған кезде ертерек ден қою шараларын қолданады.

3. Уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды анықтау үшін:

1) ай сайынғы негізде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының;

2) тоқсан сайынғы негізде сақтандыру тобының есептілігі деректерінің негізінде қызметіне талдау жасайды.

4. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторлар анықталған жағдайда, уәкілетті орган Заңның 53-бабының 3 және 4-тармақтарында көзделген талаптарды жібереді.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы және (немесе) оның акционерлері, сақтандыру холдингі және (немесе) оның ірі қатысушылары көрсетілген талапты алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық орнықтылығын арттыру, оның қаржылық жағдайының нашарлауын және сақтандыру қызметіне байланысты тәуекелдердің өсуін болдырмау бойынша ертерек ден қою шаралары көзделетін іс-шаралар жоспарын (бұдан әрі – іс-шаралар жоспары) әзірлейді және уәкілетті органға ұсынады, онда мыналар қамтылады:

сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін фактордың толық талдауы;

сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін фактордың ай сайынғы негізде сандық көрсеткіштерге жетуді талап ететін болжамы, осындай болжамның негіздемесі және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қызметіне тигізетін жағымсыз әсері;

сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторды жақсарту, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қызметі үшін қауіп төндірмейтін (қосымша тәуекелдер) деңгейге дейін жеткізу шаралары;

әрбір тармағы бойынша іс-шаралар жоспарының орындалу мерзімдері;

іс-шаралар жоспарын орындауға жауапты лауазымды тұлғалар тізбесі (іс-шаралар жоспарының әрбір тармағы бойынша орындауға жауапты лауазымды тұлғаларды көрсете отырып).

Егер іс-шараларда ақша алу көзделсе, олардың болжамды мөлшерін және алынатын көздерін көрсету қажет.

Уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы және (немесе) оның акционерлері, сақтандыру холдингі және (немесе) оның ірі қатысушылары ұсынған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде іс-шаралар жоспарын алдын ала қарастырады.

Уәкілетті орган сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы және (немесе) оның акционерлері, сақтандыру холдингі және (немесе) оның ірі қатысушылары қарастыруға ұсынған іс-шаралар жоспарымен келіспеген жағдайда, уәкілетті орган ол бойынша жазбаша ескертулер жібереді не іс-шаралар жоспарын пысықтау мақсатында оны сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымымен және (немесе) оның акционерлерімен, сақтандыру холдингімен және (немесе) оның ірі қатысушыларымен бірлесіп талқылайды. Бұл ретте сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы және (немесе) оның акционерлері, сақтандыру холдингі және (немесе) оның ірі қатысушылары уәкілетті органның ескертулерін жою үшін іс-шаралар жоспарын түзетеді немесе ондай ескертулермен келіспеген жағдайда өздерінің негіздемелерін береді.

Уәкілетті орган ұсынылған не уәкілетті органның ескертулерімен келіспеу негіздемелерін алған күнінен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде пысықталған іс-шаралар жоспарын мақұлдайды не мақұлдаусыз қалдырады.

Уәкілетті орган ұсынылған іс-шаралар жоспарын мақұлдаған жағдайда сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы және (немесе) оның акционерлері, сақтандыру холдингі және (немесе) оның ірі қатысушылары оны іске асыруға кіріседі және іс-шаралар жоспарында белгіленген мерзімде уәкілетті органға іс-шаралардың орындалуы туралы есеп береді.

Ұсынылған іс-шаралар жоспары мақұлданбаған жағдайда уәкілетті орган:

сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына және (немесе) оның акционерлеріне Заңның 53-бабы 3-тармағының төртінші бөлігінде көзделген талаптарды қою арқылы;

сақтандыру холдингіне және (немесе) оның ірі қатысушыларына Заңның 53-бабы 4-тармағының төртінші бөлігінде көзделген талаптарды қою арқылы бір немесе бірнеше ертерек ден қою шараларын қолданады.

5. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды өздігінен анықтаған жағдайда, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы және (немесе) оның акционерлері, сақтандыру холдингі және (немесе) оның ірі қатысушылары көрсетілген факторлар анықталған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде уәкілетті органға Қағидалардың 4-тармағының екінші бөлігінде көзделген іс-шаралар жоспарын ұсынады.

6. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторлар анықталған жағдайда, оларға қатысты жазбаша келісім немесе пруденциалдық нормативтерді және басқа да сақталуы міндетті нормалар мен лимиттерді бұзумен байланысты қолданылған жазбаша келісім немесе жазбаша ұйғарым шеңберінде ұсынылған іс-шаралар жоспары, сақтандырудың барлық сыныптары бойынша лицензияның қолданылуын тоқтата тұру, консервациялау, акцияларын мәжбүрлеп сатып алу түріндегі санкциялар қолданылып отырған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары бойынша, сондай-ақ уәкілетті органға сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымын ерікті түрде қайта ұйымдастыруды не таратуды жүргізуге рұқсат алуға өтінішхат берілген жағдайда іс-шаралар жоспарын ұсыну талап етілмейді.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» сәуірдегі
№ 75 қаулысына
2-қосымша**

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды анықтау әдістемесі

1. Осы Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының (сақтандыру тобының) қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды анықтау әдістемесі «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді.

2. Қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторлар:

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына қатысты – Заңның 53-бабы 1-тармағының 1) және 2) тармақшаларында, сондай-ақ осы қаулының 1-тармағында;

2) сақтандыру тобына қатысты – Заңның 53-бабы 2-тармағының 1) және 2) тармақшаларында, сондай-ақ осы қаулының 2-тармағында айқындалған.

3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды анықтау мынадай әдістеме бойынша жүзеге асырылады:

1) төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі мәнінің Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14794 болып тіркелген «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және сақтандыру тобының пруденциялық нормативтерінің және сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндерін және оларды есептеу әдістемесін, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының және сақтандыру топтарының пруденциялық нормативтердің орындалуы туралы есептілігінің тізбесін, нысандарын, табыс ету мерзімдерін, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының және сақтандыру топтарының пруденциялық нормативтердің орындалуы туралы есептілігін табыс ету қағидаларын, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының немесе сақтандыру холдингтерінің еншілес ұйымдары сатып алатын заңды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) қойылатын талаптарды, сақтандыру холдингтері сатып алатын халықаралық қаржы ұйымдары облигацияларының тізбесін, сақтандыру холдингтері сатып алатын облигациялар үшін талап етілетін ең төмен рейтингті және рейтингтік агенттіктердің тізбесін, сондай-ақ сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары сатып алатын қаржы құралдарының (акциялар мен жарғылық капиталына қатысу үлестерін қоспағанда) тізбесін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 26 желтоқсандағы № 304 қаулысымен (бұдан әрі – № 304 қаулы) белгіленген төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден төмен 0,1 тармаққа төмендеуі;

2) өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативі мәнінің № 304 қаулымен белгіленген өтімділігі жоғары активтердің жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден төмен 0,1 тармаққа төмендеуі;

3) Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «А-» және одан жоғары ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе № 304 қаулыға сәйкес танылатын басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар және ол бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында қайта сақтандырушының қайта сақтандырудың барлық талаптарын (оның ішінде қайта сақтандырушы қабылдаған сақтандыру сыйлықақысының, қайта сақтандыру шарты бойынша міндеттемелердің, жауапкершілік лимитінің мөлшерлерін) көрсете отырып қайта сақтандыруға тәуекелдер (акцепті) қабылдағанын растайтын қайта сақтандыру шарты бар Қазақстан Республикасының бейрезиденті-қайта сақтандырушының

сақтандыру резервтеріндегі үлесін шегергендегі сақтандыру резервтерінің жалпы сомасының сапасы мен өтімділігі бойынша жіктелуі ескеріле отырып, № 304 қаулыға сәйкес есептелген активтердің құнынан асуы.

Осы факторды есептеу мақсатында сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы уәкілетті органның сұратуы бойынша қайта сақтандыру шарттарының көшірмелерін ұсынады;

4) қатарынан 3 (үш) ай ішінде есепті күні валюталық тәуекелді өтеу үшін талап етілетін капитал сомасының төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативін есептеу кезінде пайдаланылатын төлем қабілеттілігінің нақты маржасының мәні мен төлем қабілеттілігі маржасының ең аз мөлшері мәнінің арасындағы айырмасынан мынадай формула бойынша айқындалатын асып кетуі:

2020 жылғы 1 қаңтарға дейін:

$$\frac{1}{5} \left| \sum_i CRE_i \right| > (TНМ - TME)$$

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап:

$$\frac{1}{4} \left| \sum_i CRE_i \right| > (TНМ - TME).$$

Әрбір шетел валютасы бойынша валюталық тәуекелдің орнын толтыру үшін талап етілетін капитал мынадай формула бойынша айқындалады.:

мұнда:

$$CRE_i = A \times \left(\frac{a_i}{A} - \frac{l_i}{L} \right),$$

CRE_i – i -шетел валютасы бойынша валюталық тәуекелдің орнын толтыру үшін талап етілетін капитал;

A – есепті күні сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жиынтық активтері;

L - есепті күні баланс бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жиынтық міндеттемелері;

a_i – есепті күні i -шетел валютасында активтер сомасы;

l_i - есепті күні i -шетел валютасында баланс бойынша міндеттемелер сомасы;

5) төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі мәнінің № 304 қаулыда белгіленген төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден 0,2 тармаққа төмен болған кезде бағалы қағаздарға («кері РЕПО» операцияларын ескергенде), Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-» және одан төмен ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар екінші деңгейдегі банктердегі салымдар мен ақшаға (күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде) және осы банктердің үлестес тұлғаларына жалпы жиынтық орналастырудың меншікті капиталдан 30 (отыз) пайыз мәнінен асуы;

6) төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі мәнінің № 304 қаулыда белгіленген төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден 0,2 тармаққа төмен болған кезде бағалы қағаздарға («кері РЕПО» операцияларын ескергенде), Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-» және одан төмен ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар екінші деңгейдегі бір банктегі салымдар мен ақшаға (күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде) және осы банктердің үлестес тұлғаларына жалпы жиынтық орналастырудың меншікті капиталдан 10 (он) пайыз мәнінен асуы;

7) төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі мәнінің № 304 қаулыда белгіленген төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден:

2020 жылғы 1 қаңтарға дейін – 0,2 тармаққа;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап – 0,5 тармаққа төмен болған кезде соңғы 12 (он екі) айдың қорытындысы бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының шығынды қызметі.

Осы тармақшаның талабы аяқталған қаржы жылының қорытындысы бойынша бизнес-жоспарда айқындалған мерзім өткенге дейін сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының кіріс алған жағдайын қоспағанда, «жалпы сақтандыру» саласында 3 (үш) жылдан кем қызметті жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, «өмірді сақтандыру» саласында 5 (бес) жылдан кем қызметті жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына қолданылмайды;

8) төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі мәнінің № 304 қаулыда белгіленген төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден:

2020 жылғы 1 қаңтарға дейін – 0,2 тармаққа;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап – 0,5 тармаққа төмен болған кезде қайта сақтандырушының үлесін ескермегенде аралас коэффициент мәнінің 100 (жүз) пайыздан астам асуы.

«Ауырған жағдайдан сақтандыру» сыныбы бойынша сақтандыру сыйлықақыларының үлесі есепті күні қолданыстағы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының жалпы көлемінде 80 (сексен) пайыздан астам болатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін осы фактор бойынша шекті мәні 120 (бір жүз жиырма) пайызды құрайды;

9) төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі мәнінің № 304 қаулыда белгіленген төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден:

2020 жылғы 1 қаңтарға дейін – 0,2 тармаққа;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап – 0,5 тармаққа төмен болған кезде соңғы 12 (он екі) айда жалпы және әкімшілік шығыстар, сақтандыру қызметі бойынша комиссиялық сыйақы төлеу бойынша шығыстар және Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13504 болып тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 41 қаулысымен бекітілген Қаржы ұйымдарының, арнайы қаржы компанияларының, ислам арнайы қаржы компанияларының, микроқаржы ұйымдарының қаржылық есептілікті ұсынуы қағидаларына 5-қосымшаның 41-жолының кодында көзделген өзге шығыстар сомасының соңғы 12 (он екі) айда сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын бұзуға байланысты шығыстар сомасына азайтылған сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының шығыстар сомасына арақатынасының 50 (елу) пайыз мәнінен асуы;

10) төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі мәнінің № 304 қаулыда белгіленген төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден:

2020 жылғы 1 қаңтарға дейін – 0,2 тармаққа;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап – 0,5 тармаққа төмен болған кезде сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша мерзімі өткен дебиторлық берешегінің (қайта сақтандырушылардан, сақтанушылардан (қайта сақтанушылардан) және делдалдардан алынуға тиіс соманың) (күнсыздануға резервтерді шегергенде) қайта сақтандыру активтерін шегергендегі сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының активтері сомасына арақатынасының 5 (бес) пайыз мәнінен асуы.

4. Сақтандыру тобының қаржылық жағдайының нашарлауына әсер ететін факторларды анықтау мынадай әдістеме бойынша жүзеге асырылады:

1) төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативі мәнінің № 304 қаулыда белгіленген төлем қабілеттілігі маржасының жеткіліктілігі нормативінің ең төмен мәнінен асатын деңгейден 0,1 тармаққа төмендеуі;

2) есепті тоқсанның қорытындысы бойынша сақтандыру тобы қатысушысының (қатысушыларының) балансы бойынша меншікті капиталдың олардың баланс бойынша жарғылық капиталының мөлшерінен төмен болып төмендеуі;

3) сақтандыру тобының қатысушылары арасындағы мәмілелер көлемінің сақтандыру тобының төлем қабілеттілігінің нақты маржасынан 10 (он) пайызға асуы;

4) сақтандыру тобының қатысушылары болып табылатын қаржы ұйымдарына қатысты ертерек ден қою шараларын жүйелі түрде (қатарынан 6 (алты) ай ішінде 3 (үш) және одан да көп рет) қолдану.

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 26 мамырда № 16933 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 сәуір

№ 76

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына арналған тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы

«Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі және «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына арналған тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидалары бекітілсін.

2. Мыналардың:

1) «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына арналған тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы № 240 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8816 болып тіркелген, 2013 жылғы 13 желтоқсанда «Заң газеті» газетінде № 188 (2389) жарияланған);

2) «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 27 тамыздағы № 168 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9796 болып тіркелген, 2014 жылғы 12 қарашада «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 19-тармағының күші жойылды деп танылсын.

3. Қаржы нарығының әдіснамасы департаменті (Әбдірахманов Н.А.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмесін «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде ресми жариялау және оған енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-

шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Герентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» сәуірдегі
№ 76 қаулысымен
бекітілген**

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына арналған тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына арналған тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Бағалы қағаздар рыногы туралы» (бұдан әрі – Бағалы қағаздар нарығы туралы заң) 2003 жылғы 2 шілдедегі және «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» (бұдан әрі – Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заң) 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының (бұдан әрі – Қор) және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының (бұдан әрі – ЕЖЗҚ) тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру тәртібін айқындайды.

2. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның Директорлар кеңесі және басқармасы тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің Қағидаларға сәйкестігін қамтамасыз етеді және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелерінің және қызметкерлерінің тәуекелдерді басқару және ішкі бақылауды жүзеге асыру саласында өздеріне жүктелген міндеттерді орындауына жағдай жасайды.

3. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) бедел тәуекелі – қоғамның жағымсыз пікірі немесе Қорға немесе ЕЖЗҚ-ға деген сенімнің төмендеуі салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі;

2) корпоративтік басқару – Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етуге, оның акционерінің құқықтары мен мүдделерін қорғауға бағытталған және акционерге Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметіне тиімді бақылау мен мониторинг жүргізуге мүмкіндік беретін, акционерлердің жалпы жиналысының, директорлар кеңесінің, басқарманың және өзге де органдары арасындағы өзара қарым-қатынастар кешені болып табылатын Қорды немесе ЕЖЗҚ-ны стратегиялық және тактикалық басқару жүйесі;

3) мүдделер қайшылығын басқару – Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның лауазымды тұлғасының немесе қызметкерінің мүдделері олардың шешімдер қабылдауының және міндеттер атқаруының әділдігіне және тәуелсіздігіне әсер етуі, сондай-ақ олардың Қор немесе ЕЖЗҚ салымшыларының (зейнетақы төлемдерін алушыларының) және (немесе) Қор немесе ЕЖЗҚ акционерінің мүдделерінде әрекет жасау міндеттемесіне қайшы келуі мүмкін жағдайларына жол бермеу тетіктерін құру;

4) операциялық тәуекел – ішкі процестерді жүзеге асыру барысында қызметкерлер тарапынан, ақпараттық технологиялар мен жүйелердің жұмыс істеуі барысында жол берілген кемшіліктердің немесе қателіктердің нәтижесінде, сондай-ақ сыртқы оқиғалар салдарынан шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі, оған:

жауапкершілікті бөлуді, есеп беру және басқару құрылымын қоса алғанда, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның анық емес және тиімсіз ұйымдық құрылымына;

ақпараттық технологиялар саласындағы тиімсіз стратегияларға, саясатқа және (немесе) стандарттарға, бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдаланудағы кемшіліктерге;

толық емес немесе шындыққа сай келмейтін ақпаратқа не ақпаратты тиісінше пайдаланбауға; қызметкерлерді тиімді басқармауға және (немесе) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның білікті емес штатына;

Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметін жүзеге асыру процесінің құрылу тиімділігі жеткіліксіз не ішкі қағидаларды сақтауды бақылаудың нашар болуына;

Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметіне сыртқы ықпал етудің күтпеген немесе бақыланбайтын факторларына;

Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметін реттейтін ішкі құжаттарында кемшіліктердің немесе қателердің болуына;

Қор немесе ЕЖЗҚ басшылығының және қызметкерлерінің клиенттік базасының тарылуына, клиенттердің және (немесе) қарсы әріптестердің Қорға немесе ЕЖЗҚ-ға деген сенімсіздігіне немесе теріс қабылдауына әкелген кәсіби емес іс-қимылдарына байланысты тәуекелдер кіреді;

5) тәуекелдерді басқару жүйесі – өзара байланысты элементтердің жиынтығы: акционер үшін қолайлы тәуекел деңгейі шеңберіндегі іске асырылған және әлеуетті тәуекелдерді басқару бойынша бірыңғай үдеріске біріккен және тәуекелдерді басқару жөніндегі мақсаттар мен міндеттерге жетуге бағытталған рәсімдер, әдістемелер, ақпараттық жүйелер. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның іске асырылған және әлеуетті тәуекелдерін анықтау және басқару процесіне бекітілген құзырет және жауапкершілік шегінде директорлар кеңесі, басқарма, құрылымдық бөлімшелердің басшылары мен қызметкерлері қатысады;

6) уәкілетті орган – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі;

7) форс-мажор жағдайлары – дүлей күш жағдайлары (алдын ала болжай алмайтын табиғи құбылыстар, әскери іс-қимылдар, су тасқыны, жер сілкінісі, шектемелер, ереуілдер, террорлық актілер және осыған ұқсас басқа оқиғалар);

8) ішкі бақылау жүйесі – Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру және бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасын, Қордың саясатын, сондай-ақ Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның саясатын, ішкі қағидаларын сақтауға, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның шығындар тәуекелін немесе бедел тәуекелін төмендетуге ықпал ететін қаржылық және басқарушылық есептілігінің дәйектілігін қолдаудың ұзақ мерзімді мақсаттарын іске асыруын қамтамасыз ететін ішкі бақылаудың саясатының, процестері мен рәсімдерінің жиынтығы;

9) ішкі құжаттар – Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның, олардың органдары, құрылымдық бөлімшелері, филиалдары, өкілдіктері, қызметкерлері қызметінің талаптарын және тәртібін реттейтін құжаттар.

4. Қор, ЕЖЗҚ жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 1 шілдесінен кешіктірмей уәкілетті органға Қағидалардың 1 және 2-қосымшаларына сәйкес нысандар бойынша тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың орындалуын бағалау жөніндегі есепті ұсынады.

2-тарау. Тәуекелдерді басқару жүйесін қалыптастыру тәртібі

5. Қорда немесе ЕЖЗҚ-да тәуекелдерді басқару жүйесін қалыптастыру Қор және ЕЖЗҚ қызметінің корпоративтік басқару, ақпараттық жүйелердің және басқару ақпарат жүйесінің жұмыс істеуі бойынша талаптарға сәйкес келу мақсатында жүзеге асырылады.

6. Тәуекелдерді басқару жүйесін қалыптастыру міндеттері:

1) тәуекелдерді және қауіптерді уақтылы анықтау;

2) тәуекелдер көрсеткіштерінің ең жоғары жол берілетін мәндерін бағалаудың сапасын арттыру;

3) тәуекелдерді бақылаудың балама тетіктерін дамыту;

4) тәуекелдерді барынша азайту және басқару бойынша уақтылы шараларды қабылдауды қамтамасыз ету;

5) тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшені қоса алғанда, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның жекелеген құрылымдық бөлімшелерін тәуекелдерге мониторинг жүргізу және бағалау

процесіне тарту, сондай-ақ Қор немесе ЕЖЗҚ қызметкерлерінің тәуекелдерді басқару саласындағы жауапкершілігін арттыру болып табылады.

7. Қордың тәуекелдерді басқару жүйесі мынадай негізгі элементтерден тұрады: тәуекелді сәйкестендіру, тәуекелді өлшеу, тәуекелді бағалау, тәуекелді бақылау және тәуекел мониторингі және Қор қызметінің мынадай бағыттарын қамтиды:

1) салымшыларды (зейнетақы төлемдерін алушыларды) тарту және зейнетақы жинақтарының есебін жүргізу процесін ұйымдастыру, жүргізу мен басқару;

2) Қордың қызметі барысында пайдаланылатын бағдарламалық-техникалық қамтамасыз етудің аудиті;

3) Қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау бойынша ішкі құжаттарға қойылатын талаптарға сәйкес ішкі құжаттарды әзірлеу және бекіту;

4) салымшылармен (зейнетақы төлемдерін алушылармен) жұмысты ұйымдастыру тәртібін белгілеу және олардың зейнетақы жинақтарын есепке алу, оған мыналар кіреді:

есептің дәйектілігін және жеке зейнетақы шоттарының уақтылы ашылуын және салымшылардың (зейнетақы төлемдерін алушылардың) жеке зейнетақы шоттарына қаражаттың түсуін, зейнетақы жинақтарын төленуін және аударылуын қамтамасыз ететін рәсімдер;

салымшылар (зейнетақы төлемдерін алушылар) шағымдарының және өтініштерінің белгіленген мерзімде мәні бойынша қаралуына кепілдік беретін рәсімдер;

салымшылардың (зейнетақы төлемдерін алушылардың) зейнетақы жинақтарын аударудың және төлеудің уақтылы жүзеге асырылуына кепілдік беретін рәсімдер;

салымшыларға (зейнетақы төлемдерін алушыларға), сондай-ақ Қормен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартын жасауға ниеттенген адамдарға жинақтаушы зейнетақы жүйесінің жұмыс істеуі және зейнетақы активтерін инвестициялық басқару жөніндегі қызмет мәселелері бойынша өтеусіз консультациялық қызметтер көрсету бойынша рәсімдер;

зейнетақы және меншікті активтерді есепке алудың Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру және бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз ететін рәсімдер;

комиссиялық сыйақының дұрыс есептелуін тексеруді жүзеге асыру тәртібі;

Қорда салымшылармен (зейнетақы төлемдерін алушылармен) зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттарды жасау жөніндегі қызметтің ұйымдастырылуын бақылау рәсімдері;

салымшыларға (зейнетақы төлемдерін алушыларға), сондай-ақ Қормен зейнетақымен қамсыздандыру туралы шартын жасауға ниеттенген адамдарға жинақтаушы зейнетақы жүйесінің жұмыс істеуі мәселелері бойынша консультациялық қызметтер көрсету жөніндегі функциялары жүктелген Қор қызметкерлерінің қызметін бақылау рәсімдері;

5) Қорды басқарудың ұйымдық-функционалдық құрылымын құру;

6) Қордың уәкілетті органмен өзара әрекеттесуі;

7) зейнетақы активтері мен жинақтары жөніндегі ақпаратты жинау, енгізу, сақтау және тарату;

8) тәуекелдердің жол беріген мөлшеріне лимиттер белгілеу.

Қордың тәуекелдерді басқару жүйесі Қағидалардың 4-қосымшасына сәйкес ақпарат алмасу жүйесін ұйымдастыруға қойылатын талаптарды, сондай-ақ Қағидалардың 5-қосымшасына сәйкес тәуекелдерді басқару жүйесіне қолдау көрсету үшін пайдаланылатын бағдарламалық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды қамтиды.

ЕЖЗҚ тәуекелдерді басқару жүйесін қалыптастыру барысында осы тармақтың 1), 2), 3), 4), 7) тармақшаларын және екінші бөлігін басшылыққа алады.

8. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшесінің функциялары мыналар болып табылады:

1) тәуекелдерді басқару жүйесін әзірлеу, енгізу және үнемі дамыту;

2) тәуекелдер деңгейін, оның ішінде басқа құрылымдық бөлімшелерден алынатын ақпарат негізінде мониторинг жүргізу және бағалау;

3) тәуекелдердің жол берілген мөлшеріне лимиттер белгілеу бойынша ұсыныстар әзірлеу;

- 4) тәуекелдерді төмендету және бақылау жөніндегі жоспарлар әзірлеу;
  - 5) тәуекелдерді басқару бойынша есептілік пен өзге ақпаратты қалыптастыру және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесіне және басқармасына ұсыну;
  - 6) тәуекелдерді басқару бойынша Қордың саясатында және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басқа ішкі құжаттарында айқындалған функциялар.
9. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшесі Қор немесе ЕЖЗҚ қызметкерлерінің қызметін теріс пайдалануға, құқыққа қарсы әрекеттеріне жол берген жағдайлар және Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру және бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасын бұзуына және (немесе) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдің жол берілген деңгейін бұзуына әкеп соққан өзге де жағдайлар туралы Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесіне дереу хабардар етеді.
10. Тәуекелдерді басқару жүйесінің барабарлығын және тиімділігін бағалауды ішкі аудит қызметі ішкі аудиттің жылдық жоспарына сәйкес жүргізеді.

3-тарау. Ішкі бақылауды ұйымдастыру тәртібі

11. Қорда немесе ЕЖЗҚ-да ішкі бақылау жүйесі:
- 1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операциялық және қаржылық қызметін қамтамасыз ету;
  - 2) зейнетақы жинақтарын және төлемдерді жеке есепке алуды жүргізудің сенімділігін, толықтығын және уақтылы жасалуын қамтамасыз ету;
  - 3) зейнетақымен қамсыздандыру және бағалы қағаздар нарығы туралы Қазақстан Республикасы заңнамасының, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарының талаптарын сақтау үшін құрылады.
12. Қорда немесе ЕЖЗҚ-да ішкі бақылау жүйесі өзара байланысты бес элементтен тұрады:
- 1) басқарушылық бақылау;
  - 2) тәуекелді анықтау және бағалау;
  - 3) өкілеттіктерді бақылауды және бөлуді жүзеге асыру;
  - 4) ақпарат және өзара іс-әрекет;
  - 5) мониторинг жүргізу және кемшіліктерді түзету.
13. Қорда немесе ЕЖЗҚ-да ішкі бақылау жүйесінің жұмыс істеуі мынадай үш кезеңнен үздіксіз кезекпен өту қағидаты бойынша болады:
- 1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарына рәсімдерді қосу арқылы ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру (тиімділікті бағалау нәтижелерін ескере отырып);
  - 2) жұмыста Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарында айқындалған ішкі бақылау жүйесінің рәсімдерін пайдалану;
  - 3) ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне бағалау жүргізу.
14. Ішкі бақылау жүйесін жетілдіру мақсатында салымшыларға (зейнетақы төлемдерін алушыларға) сапалы қызмет көрсету үшін сапа менеджменті жүйелерінің қағидаттары мен талаптарын пайдалану көзделеді.
15. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі бақылау жүйесіне:
- 1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесіне және басқармасына операциялық қызметтің жоспарлы көрсеткіштерін қоса бере отырып, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операциялық (ағымдағы) қызметінің нәтижелері туралы есептерді беру арқылы Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қойылған мақсаттар мен міндеттерге жетуін тексеру;
  - 2) құрылымдық бөлімше басшысының жоспарлы көрсеткіштерден ауытқулардың болуына жүргізген мониторингті және осындай ауытқулардың себептерін анықтауды қамтитын бөлімше қызметінің нәтижелерін тұрақты бақылауы;
  - 3) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басшы қызметкерлерінің жоспарлы көрсеткіштерден ауытқуларды және жоспарлы көрсеткіштердің орындалмау себептерін көрсетуді қамтитын құрылымдық бөлімшелер қызметінің нәтижелері туралы Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелері басшыларының стандартты есептерін тексеруі;

4) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның материалдық активтеріне қол жетімділікті шектеу;
5) анықталған сәйкессіздіктерді жою жөніндегі іс-шараларды іске асыру;
6) міндетті авторизацияны талап ететін операциялар тізбесіне қойылатын талаптарды белгілеу;

7) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметіне байланысты операцияларды жасау талаптарын және тәуекелдерді басқару модельдерін қолдану нәтижелерін тексеру;

8) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның есебінде және есептілігінде жүргізілген операциялардың уақтылы, дұрыс, толық және нақты көрсетілуін тексеру;

9) қызметтерді қылмыстық мақсаттарда, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру мақсаттарында пайдалануды болдырмау кіреді.

16. Ішкі аудит жүйесі Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тиімді қызметін қамтамасыз ету және оны жақсарту бойынша пәрменді ұсынымдар беру мақсатында олардың қызметінің барлық аспектілері бойынша ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйелерінің жұмыс істеу тиімділігін тексеру және объективті бағалау үшін Қор немесе ЕЖЗҚ қабылдаған ұйымдастыру, саясат, рәсімдер мен әдістер жүйесін білдіреді.

Қорда немесе ЕЖЗҚ-да ішкі аудит жүйесі Қағидаларға, акционерлік қоғамдар туралы, зейнетақымен қамсыздандыру және бағалы қағаздар нарығы туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ ішкі аудиттің халықаралық кәсіптік стандарттарына сәйкес құрылады.

17. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі аудит қызметі директорлар кеңесінің ішкі бақылау жүйесінің жай-күйін объективті бағалау мен оларды жетілдіру жөніндегі ұсынымдарды беру жолымен ішкі бақылаудың бара-бар жүйесінің болуын және қызмет істеуін қамтамасыз ету функцияларын жүзеге асыру кезінде туындайтын міндеттерді шешу мақсатында құрылады.

Ішкі аудиттің мақсаты Қор немесе ЕЖЗҚ қызметінің барлық аспектілері бойынша ішкі бақылау жүйелерінің бара-барлығы мен тиімділігін бағалау, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарын орындауды, ішкі және сыртқы аудиторлар ұсынымдарының, қолданылған шектеулі ықпал ету шаралары мен санкциялардың, сондай-ақ уәкілетті органның қаржы нарығындағы қызметті жүзеге асыруға қатысты белгіленген талаптарының орындалуын бақылау, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелерінің және қызметкерлерінің жүктелген функциялар мен міндеттерін орындау барысы туралы уақтылы және дәйекті ақпаратпен қамтамасыз ету, сондай-ақ жұмысты жақсарту бойынша пәрменді және тиімді ұсынымдар беру болып табылады.

18. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі аудит қызметінің басшысы мен қызметкерлерін Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесі тағайындайды және тексерілетін Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелерінің, филиалдарының, өкілдіктерінің қызметіне байланысты барлық қажетті, оның ішінде коммерциялық және (немесе) өзге де Қазақстан Республикасының заңдарымен қорғалатын құпияны құрайтын құжаттарға қол жеткізе алады.

19. Ішкі аудиттің жылдық жоспары Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі аудит қызметін реттейтін ішкі құжаттарына сәйкес тәуекелге бағдарланған тәсіл негізінде әзірленеді.

Ішкі аудиттің жылдық жоспарын Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесі бекітеді.

20. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі аудит қызметінің негізгі функциялары:

1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелерінің, филиалдарының, өкілдіктерінің қызметін, процестерін тексеру;

2) тексеру нәтижелері бойынша Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесіне, басқармасына орын алған кемшіліктер жөніндегі тұжырымдарды және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметін жақсарту жөніндегі ұсынымдарды қамтитын есептерді дайындау;

3) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелерін, филиалдарын, өкілдіктерін тексеру нәтижелері бойынша Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелері, филиалдары, өкілдіктері мен органдары қабылдаған, анықталған тәуекелдер деңгейін төмендетуді қамтамасыз ететін шаралардың тиімділігіне бақылау жасауды жүзеге асыру;

4) ішкі және сыртқы аудит жүргізілуі тиіс Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операцияларындағы тәуекелдің саласын анықтау;

5) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі бақылау жасау рәсімдерін Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басшылығына және сыртқы пайдаланушыларға берілетін ақпараттың дәйектілігін және дәл болуын қамтамасыз ету мәніне бағалау;

6) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарында көзделген функциялар.

21. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі аудит қызметі жүргізетін тексеру барысында мынадай мәселелер қаралуы тиіс:

1) ішкі бақылаудың процесстері мен рәсімдерін тексеру, олардың тиімділігін бағалау;

2) тәуекелдерді басқару мен бағалау әдіснамасының қолдану толықтығын және тиімділігін және тәуекелдерді басқару рәсімдерін (операцияларды жасаудың әдістемелерін, бағдарламаларын, қағидаларын, тәртіптерін және рәсімдерін) тексеру;

3) деректер базасының тұтастығына және оларды рұқсатсыз қол жеткізуден қорғауға бақылау жасауды, күтпеген жағдайлар туындағанда іс-қимыл жоспарларының болуын қосқанда, автоматтандырылған ақпараттық жүйелер жұмысының тиімділігін тексеру;

4) қаржылық есептіліктің дәйектілігін, толықтығын, объективтілігін, бухгалтерлік есепте операцияларды көрсетудің уақтылылығын, сондай-ақ ақпарат пен есептілікті жинаудың және берудің сенімділігі мен уақтылылығын тексеру;

5) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметі шеңберінде Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның уәкілетті органға, сыртқы пайдаланушыларға есептілікті және ақпаратты дәйекті, толық, объективті және уақтылы ұсынуын тексеру;

6) Қор немесе ЕЖЗҚ мүлкінің сақталуын қамтамасыз етуге қолданылатын тәсілдерді (әдістерді) тексеру;

7) зейнетақымен қамсыздандыру және бағалы қағаздар нарығы туралы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау мақсатында құрылған жүйелерді тексеру;

8) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметкерлерін басқару қызметінің жұмысын бағалау;

9) күн сайынғы баланстарды өңдеудің дұрыстығы;

10) есеп саясатының халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес келуі;

11) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның меншікті және зейнетақы активтерін есепке алудың дұрыстығы;

12) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарында көзделген мәселелер.

22. Ішкі аудит жүргізу кезінде міндетті түрде пайдаланылатын бағалау жүйесі Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі әдістемесімен айқындалады және ішкі бақылау мен тәуекелдерді басқару жүйелерінің қызмет етуінің тиімділігін бағалаудың мынадай нұсқаларын қамтиды:

1) «қанағаттанарлықсыз жағдай»:

ішкі аудит нәтижелері бойынша ішкі құжаттардың, сондай-ақ зейнетақымен қамсыздандыру және бағалы қағаздар рыногы туралы Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарының шектеулі ықпал ету шаралары мен санкцияларды қолдануға әкеп соқтыратын өрескел бұзушылықтары анықталды;

процесс тұтастығына зиян келтіруі мүмкін жоғары тәуекелді жою жөнінде жедел әрі тиімді түзету шарасы талап етіледі;

құрылымдық бөлімшелерді қайта құрылымдау талап етіледі;

2) «тәуекелдің жабылуы жеткіліксіз»:

ішкі аудит нәтижелері бойынша ішкі құжаттардың, сондай-ақ зейнетақымен қамсыздандыру және бағалы қағаздар рыногы туралы Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарының, оның ішінде шектеулі ықпал ету шаралары мен санкцияларды қолдануға әкеп соқтыратын бұзушылықтары анықталды;

анықталған жөнсіздіктерді ішкі аудит қызметі белгілеген түзету шараларын міндетті түрде орындау арқылы жоюға болады;

3) «жалпы бақылауға алынған»:

нәтижелер әдеттегі іскерлік операциялар барысында жойылуы мүмкін шамалы кемшіліктерді және (немесе) ішкі құжаттардың бұзушылықтарын, сондай-ақ зейнетақымен қамсыздандыру және бағалы қағаздар рыногы туралы Қазақстан Республикасының заңнамасы

талаптарының шектеулі ықпал ету шаралары мен санкцияларды қолдануға әкеп соқтырмайтын бұзушылықтарының жекелеген жағдайларын көрсетеді;

кейбір кейінгі түзету шаралары ұсынылады;

4) «барлық аспектілер бойынша жақсы»:

тәуекел мен жабу арасындағы дұрыс тепе-теңдік;

нәтижелер тек шамалы кемшіліктерді немесе олардың толық жоқ екендігін көрсетеді.

23. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесі мен басқармасы ішкі аудит қызметінің есептерін талдайды және ішкі аудит қызметі анықтаған жөнсіздіктерді Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның одан кейінгі қызметінде жол бермеу жөніндегі шараларды қабылдайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген шаралар Қордың директорлар кеңесі мен басқармасының шешімдері (қаулылары) түрінде ресімделеді.

24. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басқармасы ішкі аудит қызметі ұсынымдарының орындалуына жедел бақылау жасайды және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесінің алдында жедел бақылаудың нәтижелері туралы тоқсанына кемінде бір рет есеп береді.

Бақылауды жүзеге асыру және тиісті шараларды қабылдау (қажет болған жағдайда) мақсатында басқарма ішкі аудит нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шаралар жоспарларын Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелерінің орындау мониторингі нәтижелері жөніндегі ақпаратты Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарында белгіленген нысан бойынша тоқсанына кемінде бір рет ішкі аудит қызметінен алады.

25. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі аудит қызметінің есептері уәкілетті органға оның сұратуы бойынша беріледі.

**Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы
қорына және ерікті жинақтаушы зейнетақы
қорларына арналған тәуекелдерді басқару
мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларына
1-қосымша**

нысан

Тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың
орындалуын бағалау бойынша есеп

« _____ »

(Қордың атауы)

« _____ » жылға

№	Қағидалардың тиісті абзацын, тармақшасын, тармағын көрсету	Талапқа сәйкес келуін бағалау	Анықталған кемшіліктер	Кемшіліктерді жою бойынша қажетті іс-шаралар, жауапты тұлғалар және іс-шаралардың орындалу мерзімдері	Жауапты орындаушылар
1	2	3	4	5	6

Тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың сәйкестігін бағалау: _____
Қордың бірінші басшысы (не оның орнындағы тұлға)

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы) (күні)

Тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын Қор бөлімшесінің басшысы

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы) (күні)

Қордың ішкі аудит қызметінің басшысы

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) (қолы) (күні)

**Тәуекелдерді басқару жүйесіне
қойылатын талаптардың орындалуын
бағалау бойынша есеп нысанына
қосымша**

**Тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың орындалуын бағалау
бойынша есеп нысанын толтыруға түсініктеме**

1. Тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың сәйкес келуін бағалау мынадай өлшемшарттардың үш балдық жүйесі бойынша жүзеге асырылады: сәйкес келеді, ішінара сәйкес келеді, сәйкес келмейді.

2. «Сәйкес келеді» бағалауы Қор тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың өлшемшартын қандай да бір маңызды кемшіліксіз орындауы кезінде шығарылады.

3. «Ішінара сәйкес келеді» бағалауы Қордың тәуекелдерді басқару жүйелеріне қойылатын талаптардың нақты өлшемшартын сақтауға қол жеткізу кезіндегі мүмкіндігіне қатысты нақты күмәннің пайда болуы үшін жеткілікті деп саналмайтын кемшіліктер анықталған кезде шығарылады.

4. «Сәйкес келмейді» бағалауы Қор тәуекелдерді басқару жүйелеріне қойылатын талаптардың өлшемшартын орындамаған кезде шығарылады.

5. Егер тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын жекелеген талаптар Қорға қатысты қолданылмайтын жағдайда, осы өлшемшартқа сәйкес келуді бағалау жүзеге асырылмайды және тиісті «қолданылмайды» деген жазбамен белгіленеді.

**Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына
және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына арналған тәуекелдерді басқару
мен ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларына
2-қосымша**

нысан

Тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың
орындалуын бағалау бойынша есеп

« _____ »

(ЕЖЗҚ атауы)

« _____ » жылға

	Қағидалардың тиісті абзацын, тармақшасын, тармағын көрсету	Талапқа сәйкес келуін бағалау	Анықталған кемшіліктер	Кемшіліктерді жою бойынша қажетті іс- шаралар, жауапты тұлғалар және іс-шаралардың орындалу мерзімі	Жауапты орындаушы- лар
1.	Қағидалардың 5-тармағы-ның 1) тармақшасы				
2.	Қағидалардың 5-тармағы-ның 2) тармақшасы				
3.	Қағидалардың 5-тармағы-ның 3) тармақшасы				
4.	Қағидалардың 5-тармағы-ның 4) тармақшасы				
5.	Қағидалардың 5-тармағы-ның 7) тармақшасы				

Тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың сәйкестігін бағалау: _____
ЕЖЗҚ бірінші басшысы (не оның орнындағы тұлға)

_____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса))

_____

(қолы)

_____

(күні)

Тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын ЕЖЗҚ бөлімшесінің басшысы

_____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса))

_____

(қолы)

_____

(күні)

Қордың ішкі аудит қызметінің басшысы

_____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса))

_____

(қолы)

_____

(күні)

**Тәуекелдерді басқару жүйесіне
қойылатын талаптардың орындалуын
бағалау бойынша есеп нысанына
қосымша**

**Тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың орындалуын
бағалау бойынша есеп нысанын толтыруға түсініктеме**

1. Тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың сәйкес келуін бағалау мынадай өлшемшарттардың үш балдық жүйесі бойынша жүзеге асырылады: сәйкес келеді, ішінара сәйкес келеді, сәйкес келмейді.
2. «Сәйкес келеді» бағалауы Қор тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын талаптардың өлшемшартын қандай да бір маңызды кемшіліксіз орындауы кезінде шығарылады.
3. «Ішінара сәйкес келеді» бағалауы Қордың тәуекелдерді басқару жүйелеріне қойылатын талаптардың нақты өлшемшартын сақтауға қол жеткізу кезіндегі мүмкіндігіне қатысты нақты күмәннің пайда болуы үшін жеткілікті деп саналмайтын кемшіліктер анықталған кезде шығарылады.
4. «Сәйкес келмейді» бағалауы Қор тәуекелдерді басқару жүйелеріне қойылатын талаптардың өлшемшартын орындамаған кезде шығарылады.
5. Егер тәуекелдерді басқару жүйесіне қойылатын жекелеген талаптар Қорға қатысты қолданылмайтын жағдайда, осы өлшемшартқа сәйкес келуді бағалау жүзеге асырылмайды және тиісті «қолданылмайды» деген жазбамен белгіленеді.

**Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына
және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына
арналған тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
3-қосымша**

Ішкі құжаттарға қойылатын талаптар

1. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарына:

- 1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ұйымдастыру құрылымы туралы ереже;
- 2) ұзақ мерзімді кезеңге стратегиялық жоспарлау және жылдық бюджетті (қаржылық жоспарды) қысқа мерзімді және орта мерзімді кезеңдерге жасау тәртібі;
- 3) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның корпоративтік стратегиясы;
- 4) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның есеп саясаты;
- 5) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдерді басқару саясаты;
- 6) ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары;
- 7) ішкі аудитті жүзеге асыру рәсімдері;
- 8) ішкі бақылауды жүзеге асыру рәсімдері;
- 9) орын алған және әлеуетті мүдделер қайшылығын басқару саясаты;
- 10) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операциялық (ағымдағы) қызметін және бухгалтерлік есепті жүзеге асыру тәртібі;
- 11) қауіпсіздік техникасы жөніндегі нұсқаулық;
- 12) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесі белгілеген өзге құжаттар жатады.

2. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның осы Талаптардың 1-тармағында көрсетілген ішкі құжаттары жеке құжат ретінде жасалады не Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басқа ішкі құжаттарының құрамына енгізіледі және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басқармасы бекітетін 1-тармақтың 1), 11) және 12) тармақшаларында көзделген ішкі құжаттарды қоспағанда, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшесі келіскеннен кейін оны Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесі бекітеді.

3. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ұйымдық құрылымы туралы ереже:

- 1) функционалдық міндеттеріне сәйкес келетін органдардың құрылымын;
- 2) органдардың, құрылымдық бөлімшелердің, филиалдардың, өкілдіктердің, қызметкерлердің арасындағы өзара әрекет ету тәртібінің сипаттамасын;
- 3) функцияларының, өкілеттіктерінің және міндеттерінің сипаттамасын, сондай-ақ Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның акционерлерінің жалпы жиналысына және директорлар кеңесіне есептілікті және ақпаратты берудің нысандары мен мерзімдерін қамтитын органдар («Акционерлік қоғамдар туралы» 2003 жылғы 13 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Акционерлік қоғамдар туралы заң) және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның жарғысына сәйкес бекітілуі директорлар кеңесінің немесе акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған органдар туралы ережелерді қоспағанда), құрылымдық бөлімшелер туралы ережені айқындайды. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның акционерлерінің жалпы жиналысына және директорлар кеңесіне ұсынылатын ақпараттың тізбесі Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның органдарына өздерінің функционалдық міндеттерін тиісінше орындау үшін жеткілікті болатын ақпарат көлемін ұсыну қажеттігін ескере отырып жасалады;
- 4) қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтарын;
- 5) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшесінің және ішкі аудит қызметінің қызметкерлеріне басқа бөлімшелерінің функцияларын жүктеуге жол бермеуді;
- 6) есепті кезең ішінде құрылымдық бөлімшелер мен қызметкерлер қызметінің тиімділігін

бағалау тәртібін, оның ішінде өздеріне жүктелген функцияларды және міндеттерді орындамағаны (сапасыз орындағаны немесе уақтылы орындамағаны) үшін шаралар қабылдауды айқындайды.

4. Ұзақ мерзімді кезеңге стратегиялық жоспарлау және қысқа мерзімді және орта мерзімді кезеңдерге жылдық бюджетті (қаржылық жоспарды) жасау тәртібі, сондай-ақ Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның корпоративтік стратегиясы Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметіне ықпал ететін объективті макро – және микроэкономикалық факторларды ескеру мақсатында жасалады және қайта қаралады. Корпоративтік стратегия Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметінің қысқа мерзімді (бір жылға дейінгі), орта мерзімді (бір жылдан үш жылға дейінгі) және ұзақ мерзімді (үш жылдан және одан көп) мақсаттарын, маркетингтік жоспарларын айқындайды.

5. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның есеп саясаты Қазақстан Республикасының зейнетақымен қамсыздандыру туралы, бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес жасалады.

6. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдерді басқару саясаты мыналарды:

1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесі, басқармасы мүшелерінің, тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшесінің және жауапты қызметкерлерінің тәуекелдерді басқару жөніндегі өкілеттіктері мен функционалдық міндеттерін;

2) білімінің және жұмыс өтілінің болуы жөніндегі талаптарды қоса алғанда, бірақ олармен шектелмей, Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басшы қызметкерлеріне, сондай-ақ тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшелердің қызметкерлеріне қойылатын біліктілік талаптарын;

3) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ұйымдастыру құрылымының құрамында Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметінің өзге түрлерін жүзеге асыруға қатыспайтын тәуекелдерді басқару жөніндегі жеке бөлімшенің болуын;

4) тәуекелдерді басқару саласындағы халықаралық тәжірибені пайдалана отырып, тәуекелдерді сәйкестендіру, бағалау, мониторинг жүргізу және бақылау жасау рәсімдерін;

зейнетақы активтері мен жинақтарын есепке алу операцияларына тән тәуекелдерді өлшеу тәртібін;

5) тізбесі Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарында айқындалатын операцияларды бақылаудың екі деңгейін:

операцияны орындайтын қызметкер – бірінші деңгей, операцияны орындайтын қызметкерге бақылау жасайтын тікелей басшы – екінші деңгей;

операцияны орындайтын бөлімшенің қызметкері (басшысы) – бірінші деңгей, осы операцияның орындалуын бақылайтын өзге бөлімшенің қызметкері (басшысы) – екінші деңгей;

6) мыналарды айқындайтын Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операциялық (ағымдағы) қызметін және бухгалтерлік есепті жүзеге асыру тәртібін:

Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операциялық (ағымдағы) қызметін жүзеге асыруды қамтамасыз ететін бөлімшелерді, олардың функцияларын, міндеттері мен өкілеттіктерін;

операцияларды жүргізудің техникалық тәртібін;

Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операцияларын бухгалтерлік есепке алу жүйесін;

Қор немесе ЕЖЗҚ операцияларының құжат айналымын және іс қағаздарын жүргізу жүйесін;

Қор немесе ЕЖЗҚ операцияларының операциялық (ағымдағы) қызметін жүзеге асыру тәртібін бұзу тәуекелдерін болдырмау рәсімдерін;

қаржы құралдарымен жасалған операцияларды дұрыс жүргізбеу және есепте дұрыс көрсетпеу мүмкіндігін шектейтін;

қызметкерлердің функцияларын бөлуді және алаяқтық пен қателерді болдырмау мақсатында бухгалтерлік жазбаны жүзеге асыру кезінде қызметкерлердің қатысуы (басқаруы) үшін шектеулі рұқсаттың белгіленуін қамтамасыз ететін;

операцияларды жүргізу қауіпсіздігін, атап айтқанда кірістермен жасалатын операцияларды жүзеге асыру және меншікті капиталдың және кірістердің мөлшеріне сәйкес келмейтін тәуекелдерді қабылдау кезінде теріс пайдалану жағдайларын анықтау және алдын алу қауіпсіздігін қамтамасыз ететін;

электрондық өңдеу жүйесінің үзіліссіз жұмыс істеуін және деректерді электрондық өңдеу жүйесін бақылауды жүзеге асыратын және деректерді өңдеу мәселелеріне жауап беретін тұлғаларда жұмыс бейіне сәйкес келетін біліктілігі мен тәжірибесінің болуын қамтамасыз ететін;

компьютерлік және телекоммуникация жүйелеріне рұқсатсыз кіруді болдырмауға бағытталған және ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесінде автоматтандырылған жүйеге кіру және шығу кезінде рұқсат деңгейін тексеру жүйесінің болуын болжайтын және ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесінің маңызды кілттерді, оның ішінде деректердің ақпараттық базаларына арналған электрондық кілттерді бақылау жөніндегі жауапкершілігін белгілейтін;

жоспарлы, оның ішінде төтенше жағдайлар кезінде мыналарды көздейтін деректер базаларының ақпараттық жүйесінің сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралардың орындалуына бағытталған:

ақпараттық деректер базаларының техникалық кешендеріне арналған, өрт қауіпсіздігі және сейсмикалық тұрақтылық талаптарына жауап беретін оқшау үй-жайлардың, автономды электр қоректенудің, резервтік компьютерлердің және желілік коммуникациялардың, жүйелік маңызды бағдарламалық файлдардың және деректер файлдарының резервті көшірмелерін тұрақты түрде қалыптастырудың болуын;

төтенше жағдайлар туындаған жағдайда өкілеттіктер беруді және жауапкершілігі;

төтенше жағдайлар басталған кезде жүйе жұмысында төтенше іркіліс болған жағдайда компьютерлік орталыққа арналған ережелер мен басшылықты көздейтін іс-әрекеттерді айқындауды;

жабдықтарды тұрақты түрде инспекциялау және ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесінің жұмыс туралы есептерді тексеру көмегімен іркілістерді болдырмауды;

деректерді электрондық өңдеу жүйесін жоспарлау, әзірлеу және оның жұмыс істеу тәртібін белгілеуді айқындайды.

7. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету ережелеріне бағалы қағаздар нарығындағы коммерциялық құпияны, жинақталған зейнетақы қаражаты құпиясын құрайтын мәліметтердің сақталуын қамтамасыз ету және оларды Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның, олардың қызметкерлерінің немесе үшінші тұлғалардың жеке мүдделерінде пайдалануына жол бермеу жөніндегі рәсімдер кіреді.

Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары:

коммерциялық және (немесе) Қазақстан Республикасының заңдарымен қорғалатын өзге құпияға жататын ақпарат тізбесін (бұдан әрі – конфиденциалды ақпарат);

конфиденциалды ақпараттан тұратын құжаттарды жасау, ресімдеу, тіркеу, есепке алу және сақтау тәртібін;

осы ақпаратқа рұқсаты бар тұлғалардың лауазымдарын көрсете отырып, конфиденциалды ақпаратқа рұқсат беру тәртібін;

мыналарды көздейтін конфиденциалды ақпараттың жария болуын және ақпараттық деректердің бұрмалануын болдырмау тетіктерін:

шектеулі рұқсаты бар ақпараттық деректер тізбесін;

рұқсат алу тәртібін;

ақпараттық деректерге рұқсатты, ақпараттық деректерге рұқсаты бар тұлғалар лауазымдарының тізбесін бақылау тәртібін;

ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесінің автоматтандырылған деректер базасын басқару терминалдарын пайдаланушыларға мониторинг жасауды және оларды сәйкестендіруді жүзеге асыруы және пайдаланушының жеке басын бірегейлендіруге мүмкіндік беретін жүйемен қамтамасыз етуі арқылы автоматтандырылған деректер базасын басқару терминалдарын рұқсатсыз пайдалануды болдырмау жөніндегі іс-шараларды айқындайды.

8. Ішкі аудитті жүзеге асыру рәсімдері:

1) ішкі аудит қызметінің құрамын, оның функцияларын, өкілеттіктері мен міндеттерін;

2) ішкі аудитті жүзеге асыратын қызметкерлерге қойылатын талаптарды;

- 3) ішкі аудиттің мәнін және объектісін;
  - 4) ішкі аудит қызметінің тексеру жүргізу ауқымын және жиілігін;
  - 5) ішкі аудитті жүргізу кезінде міндетті түрде пайдаланылатын бағалау жүйесін;
  - 6) ішкі аудитті жүргізу жоспарын жасауға қойылатын талаптарды;
  - 7) ішкі аудит қызметінің тексеру нәтижелері туралы есепті Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесі мен басқармасына ұсыну мерзімдерін және нысанын айқындайды.
9. Ішкі бақылауды жүзеге асыру рәсімдері:
- 1) ішкі бақылауды жүзеге асыратын қызметкерлерге қойылатын талаптарды;
  - 2) ішкі бақылаудың мәнін және объектісін айқындайды.
10. Іс жүзіндегі және әлуатті мүдделер қайшылығын басқару саясатына:
- 1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның лауазымды тұлғасының немесе қызметкерінің мүдделері олардың шешімдер қабылдауының және міндеттерін атқаруының объективтілігі мен тәуелсіздігіне ықпал ететін, сондай-ақ олардың Қор немесе ЕЖЗҚ салымшыларының (зейнетақы төлемдерін алушылардың) және (немесе) Қор немесе ЕЖЗҚ акционерінің мүдделерінде әрекет жасау міндеттемесімен қайшы келетін жағдайларды анықтау;
  - 2) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген жағдайлар туындаған кезде Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері қызметінің қағидаттары;
  - 3) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның органдарының, бөлімшелерінің, лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің қызметі барысында осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген жағдайларды анықтау және сипаттау мақсатында мәліметтерді жинауды, сақтауды және оларға мониторинг жасауды жүзеге асыру тәртібі;
  - 4) осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген жағдайлар туындаған кезде Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің шешімдерді қабылдауға қатысу құқығын шектеуді қоса алғанда, қабылданатын шешімдердің тәуелсіздігі мен объективтілігін қамтамасыз етуге бағытталған, Қор немесе ЕЖЗҚ органдарының шешімдерді қабылдау рәсімдері кіреді.
11. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулыққа:
- 1) өрт қауіпсіздігі бойынша негізгі талаптар;
  - 2) төтенше жағдайлар басталған кезде Қор немесе ЕЖЗҚ қызметкерлері іс-әрекеттерінің сипаттамасы;
  - 3) Қор немесе ЕЖЗҚ-ның қызметкерлерінің бағдарламалық-техникалық кешендерді және өзге де жабдықтарды пайдалану тәртібі;
  - 4) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның үй-жайларын оларды жабу алдында қарау жүйелілігі кіреді.
12. ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарына Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңның 44-бабына сәйкес әзірленген зейнетақы ережелері кіреді.

**Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына
және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына
арналған тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
4-қосымша**

Ақпарат алмасу жүйесін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның директорлар кеңесі өзіне жүктелген міндеттерді тиімді орындау мақсатында талдау арқылы тәуекелдерді басқару, аудит мәселелеріне мониторингті және бақылауды жүзеге асырады:

1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшесінен – тәуекелдерді басқару жүйесінің талаптарын сақтау (пайдалану) туралы ақпаратты Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарында белгіленген нысан бойынша тоқсан сайынғы негізде;

2) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның бюджетті талдауды және жоспарлауды жүзеге асыратын бөлімшесінен – Қордың немесе ЕЖЗҚ-тың операциялық (ағымдағы) қызметінің ағымдағы қорытындылары туралы есепті өткен есепті кезеңнің осындай кезеңімен және қызметтің жоспарланған көрсеткіштерімен салыстыра отырып тоқсан сайынғы негізде;

3) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі аудит қызметінен – Қордың немесе ЕЖЗҚ-тың қызметінен орын алған кемшіліктер мен оның қызметін жақсарту бойынша ұсынымдар туралы тұжырымдарды қамтитын тексерулердің нәтижелері жөніндегі есептерді осы есептердің дайындалу шамасына қарай;

4) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басқармасынан – Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметін жақсарту бойынша ішкі аудит қызметі ұсынымдарының орындалуына бақылау жасаудың нәтижелері туралы есепті тоқсан сайынғы негізде алады.

Директорлар кеңесіне берілетін ақпарат директорлар кеңесі отырысының күн тәртібіне енгізіледі немесе директорлар кеңесінің мүшелеріне Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның бірінші басшысының немесе оның орнындағы тұлғаның қойған қолымен және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның мөрімен (бар болса) куәландырылған ілеспе хатпен жіберіледі.

2. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның басқармасы өз функцияларын жүзеге асыру үшін:

1) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның бюджетті талдауды және жоспарлауды жүзеге асыратын бөлімшесінен – Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операциялық (ағымдағы) қызметінің ағымдағы қорытындылары туралы есепті өткен есепті кезеңнің осындай кезеңімен және қызметтің жоспарланған көрсеткіштерімен салыстыра отырып тоқсан сайынғы негізде;

2) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның кірістерін (шығыстарын) бақылайтын Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның бөлімшесінен – Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның кірістері (шығыстары) туралы есептерін, аумақтық және қызметтік бөлімшелер қызметтерінің түрлері бойынша динамиканы қоса алғанда, операциялық (ағымдағы) қызметтің жоспарлы көрсеткіштерін қоса бере отырып ай сайынғы негізде;

3) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі аудит қызметінен – Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның қызметінен орын алған кемшіліктер мен оның қызметін жақсарту бойынша ұсынымдар туралы тұжырымдарды қамтитын тексерулердің нәтижелері жөніндегі есептерді осы есептердің дайындалу шамасына қарай;

4) Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесінен тоқсанына бір рет мыналар:

аппараттық-бағдарламалық техникалық кешендердің жай-күйі;

есепті кезеңде анықталған техникалық проблемалар;

Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі рәсімдеріне анықталған сәйкессіздіктер;

проблемалар мен сәйкессіздіктердің қайта туындауын жою және болдырмау үшін қабылданған іс-шаралар туралы ақпаратты;

5) бөлімшелердің не қызметкерлердің зейнетақымен қамсыздандыру туралы және бағалы қағаздар нарығы туралы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын және Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарын бұзуы туралы ақпаратты, сондай-ақ бұзушылықтарды өз бетімен анықтау және анықталған бұзушылықтарды жою бойынша қабылданған шаралар туралы есептерді ақпараттың туындауына қарай алады.

3. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның Ішкі аудит қызметі Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның барлық құрылымдық бөлімшелерінен, филиалдарынан және қызметкерлерінен өз қызметтерін ішкі аудит қызметінің сұратуларында көрсетілген мерзімде жүзеге асыруға қажетті кез келген құжаттарды және ақпаратты алады.

4. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшесі өз функцияларын жүзеге асыру үшін Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның барлық құрылымдық бөлімшелерінен және қызметкерлерінен өз қызметтерін тәуекелдерді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшелердің сұратуларында көрсетілген мерзімде өз функцияларын жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар мен ақпаратты алады.

5. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның құрылымдық бөлімшелері арасындағы ақпараттық алмасу Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

**Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына
және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына
арналған тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау
жүйесін қалыптастыру қағидаларына
5-қосымша**

**Тәуекелдерді басқару жүйелерін қолдау үшін пайдаланылатын бағдарламалық-
техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар**

1. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның операциялық қызметінің мынадай түрлері автоматтандырылуы тиіс:

- 1) тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуіне қажетті ақпарат жинау;
- 2) зейнетақы активтері мен жинақтарын есепке алу.

2. Қордың немесе ЕЖЗҚ-ның ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі нақты жүйелік проблемаларды есепке алуды жүргізеді, оларды ескере отырып проблемалардың қайта туындауының алдын алу мақсатында мынадай іс-шараларды өткізу арқылы қауіпсіздік шараларын әзірлеу бойынша шұғыл шаралар қолданылады:

1) техникалық проблемаларды есепке алу парағын толтыру және ол бойынша есептілікті жүргізу;

2) проблемалардың туындау себептерін қадағалау, ол туралы ақпараттық жүйені дайындаушыға хабарлау және олардың қайта туындауын болдырмау үшін түзету шараларын қабылдау;

3) автоматтандырылған деректер базасының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін техникалық кешендерді тоқсанында кем дегенде бір рет тексеру жүргізу;

4) автоматтандырылған деректер базасын басқару терминалдарын пайдаланушыларға мониторинг жасауды және оларды бірегейлендіруді, оның ішінде пайдаланушының қызметтік міндеттеріне олардың сәйкес келу мәніне жүргізілген операциялардың түрлерін және көлемін бақылауды жүзеге асыру.

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 28 мамырда
№ 17006 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 сәуір

№ 77

«Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерін, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары мен олардың лимиттерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі № 170 қаулысына өзгерістер енгізу туралы

Екінші деңгейдегі банктердің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. «Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерін, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерін және Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары мен олардың лимиттерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 13 қыркүйектегі № 170 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15886 тіркелген, 2017 жылғы 25 қазанда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелерінде, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшерінде:

10 және 11-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«10. Бірінші деңгейдегі капитал негізгі капитал мен қосымша капитал сомасы ретінде есептеледі:

1) негізгі капитал:

Қалыптарға 4-қосымшаға сәйкес Банк капиталының құрамындағы құралдарды жіктеуге арналған өлшемшарттарда белгіленген өлшемшарттарға сәйкес келетін төленген жай акциялардың;

қосымша төленген капиталдың;

өткен жылдардың бөлінбеген таза пайдасының;

ағымдағы жылдың бөлінбеген таза пайдасының;

Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6793 болып тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 31 қаңтардағы № 3 қаулысымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы және «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамындағы бухгалтерлік есеп шоттарының үлгі жоспарының (бұдан әрі – Үлгі шот жоспары) 3510 «Резервтік капитал» баланстық шотындағы қалдықтар сомасы ретінде айқындалатын жинақталған ашып көрсетілген резервтің;

негізгі құралдар-жабдықтарды қайта бағалау бойынша резервтердің және өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздардың құнын қайта бағалау бойынша резервтердің;

өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздардың құнын қайта бағалау бойынша резервтердің сомасы ретінде есептеледі;

мынадай реттеуіш түзетулер:

меншікті сатып алынған жай акциялар;

гудвиллді қоса алғанда, материалдық емес активтер;

өткен жылдардың шығындары және ағымдағы жылдың шығындары;

алынатын уақыт айырмасына қатысты танылған, кейінге қалдырылған салықтық активтер бөлігін қоспағанда, кейінге қалдырылған салық активі;

өзге де қайта бағалау бойынша резервтер;

активтерді секьюритизация бойынша транзакциялармен байланысты сатулардан түскен кірістер шегеріледі. Мұндай кірістерге секьюритизация талаптарына қарай алынған болашақта толық немесе ішінара кірісті күтумен байланысты болашақтағы кезеңдердің кірісі жатады;

қаржы міндеттемесі бойынша кредиттік тәуекелдің өзгеруіне байланысты осындай міндеттеменің әділ құнының өзгеруінен болатын кірістер немесе шығындар;

үстеме капиталдан шегерілетін, бірақ оның деңгейінің жеткіліксіз болуына байланысты негізгі капиталдан шегерілетін реттеуіш түзетулер;

Қалыптардың 11-тармағында көрсетілген инвестициялар шегеріледі.

Осы тармақшада көрсетілген негізгі капиталды есептеу мақсаттары үшін 2022 жылғы 1 қыркүйектен бастап оң айырма 100 (жүз) пайыз мөлшеріндегі негізгі капиталдың есебімен шегеріледі;

2) қосымша капиталға Қалыптарға 4-қосымшаға сәйкес Банк капиталының құрамындағы құралдарды жіктеуге арналған өлшемшарттарда белгіленген, сәйкес келетін мерзімсіз шарттар қосылады, соның нәтижесінде бірмезгілде бір тұлғада қаржы активі және қаржылық міндеттеме немесе заңды тұлғаның барлық міндеттемелерін басқа тұлғадан шегергеннен кейін қалған активтер үлесіне оның құқығын растайтын өзге қаржы құралы (бұдан әрі – мерзімсіз қаржы құралдары), сондай-ақ Қалыптарға 4-қосымшаға сәйкес Банк капиталының құрамындағы құралдарды жіктеуге арналған өлшемшарттарда белгіленген, сәйкес келетін, ақысы төленген артықшылықты акциялар қосылады.

Қосымша капитал мөлшері мынадай реттеуіш түзетулер сомасына азаяды:

банктің меншікті мерзімсіз қаржы құралдарына тікелей не жанама тәсілмен салынған инвестициялары;

банктің меншікті сатып алынған артықшылықты акциялары;

Қалыптардың 11-тармағында көрсетілген инвестициялар;

екінші деңгейдегі капиталдан шегерілуі тиіс, бірақ оның деңгейінің жеткіліксіз болуына байланысты қосымша капиталдан шегерілетін реттеуіш түзетулер.

Банктің қосымша капитал сомасы шегеруді жүзеге асыру үшін жеткіліксіз болса, қалған бөлік банктің негізгі капиталынан шегеріледі.

11. Капиталдан банктің қаржылық есептілігін жасаған кезде ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталға қатысу үлестері) банк инвестицияларын, мерзімсіз қаржы құралдарын, реттелген борышты (бұдан әрі – қаржы құралдары) шегеру, сондай-ақ кейінге қалдырылған салық активтерін шегеру мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) кемінде 10 (он) пайызына ие қаржы ұйымдарының қаржы құралдарына банктің инвестициялары жиынтығында Қалыптардың 10-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, инвестициялардың жалпы сомасындағы жай акцияларға инвестициялар үлесіне көбейтілген артылған сома негізгі

капиталдан шегерілуге тиіс;

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестициялары жиынтығында Қалыптардың 10-тармағында және осы тармақтың екінші абзацында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, артылған сома негізгі капиталдан шегерілуге тиіс;

егер шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі Қалыптардың 10-тармағында және осы тармақтың екінші абзацында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталының 10 (он) пайызынан асатын болса, артылған сома негізгі капиталдан шегерілуге тиіс;

егер банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестициялары және шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі және осы тармақтың екінші, үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген негізгі капиталдан шегерілуі тиіс сома жиынтығында Қалыптардың 10-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталы айырмасының 17, 65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан асатын болса, артылған сома негізгі капиталдан шегерілуге тиіс;

осы тармақтың бесінші абзацына сәйкес есептелген артылған сома осы тармақтың екінші, үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген негізгі капиталдан шегерілуге тиіс сомаға азаяды;

осы тармақтың екінші абзацында көрсетілген қаржы құралдарына инвестицияларды шегеру қаржы құралдарына инвестициялардың жалпы сомасына шаққандағы инвестициялардың үлесіне қарай меншікті капиталдың тиісті деңгейінен жүзеге асырылады;

осы тармақтың төртінші, бесінші және алтыншы абзацтарына сәйкес шегеруді есептеу мақсатында кейінге қалдырылған салық активтері шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің және өзге де кейінге қалдырылған салық активтерінің арасында тепе-тең негізде гудвилді қоса алғанда материалдық емес активтерді есептемегенде, кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің сомасына азаяды;

банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымдарының мерзімсіз қаржы құралдарына банктің инвестициясы қосымша капиталдан шегерілуге тиіс.

егер қосымша капитал сомасы шегеруге жеткіліксіз болса, сома банктің негізгі капиталынан шегеріледі;

заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымдарының реттелген борышына банктің инвестициялары екінші деңгейдегі капиталдан шегерілуге тиіс;

егер екінші деңгейдегі капитал сомасы шегеруге жеткіліксіз болса, сома банктің бірінші деңгейдегі капиталынан шегеріледі;

меншікті капитал есебінен шегерілмейтін инвестициялар Қалыптарға 5-қосымшаға сәйкес салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.»;

25-тармақтың 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«2) 0,25 (нөл бүтін жүзден жиырма бес) пайыз коэффициенті бойынша – Қазақстан Республикасының жергілікті атқару органдары шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары, тәуелсіз рейтингі Standard & Poor's рейтингтік агенттігінің «А+» пен «BBB-» аралығындағы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар, халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар, Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушыларының және Қалыптарға 8-қосымшаға сәйкес Халықаралық қор биржалары болып танылатын сауда-

саттықты ұйымдастырушылар тізімінде көрсетілген халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың ресми тізіміне енгізілген бағалы қағаздар түріндегі өтеу мерзімі 6 (алты) айдан кем сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары;»;

52-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«52. Банктің оның міндеттемелері бойынша бір қарыз алушыға келетін тәуекелі мөлшерінің банктің меншікті капиталына қатынасы:

банкпен ерекше қатынастармен байланысты тұлғалар болып табылатын қарыз алушылар үшін $k3-1 = 0,10$ аспайды. Банкпен ерекше қатынастармен байланысты қарыз алушылар бойынша тәуекелдердің жиынтық сомасы банктің меншікті капиталының мөлшерінен аспайды;

басқа қарыз алушылар үшін $k3 = 0,25$ (оның ішінде бланкілік қарыздар, қарыз алушы алдындағы не банктің ағымдағы және содан кейінгі 2 (екі) ай ішінде қарыз алушыға талаптары туындауы мүмкін үшінші тұлғалардың пайдасына қарыз алушы үшін қамтамасыз етілмеген шартты міндеттемелер бойынша, Қалыптардың 53-тармағында көрсетілген тиісті қарыз алушылардың міндеттемелері бойынша, сондай-ақ Қазақстан Республикасының тәуелсіз рейтингінің 1 (бір) тармағынан төмен болмайтын Standard & Poor's агенттігінің рейтингі немесе одан басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттеріне және Standard & Poor's агенттігінің «А» рейтингінен төмен емес рейтингі немесе одан басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезиденттерге талаптарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының оффшорлық аймақтарда тіркелген немесе азаматтары болып табылатын бейрезиденттердің міндеттемелері бойынша $0,10$) аспайды.

Банктің «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамының міндеттемелері бойынша тәуекелі мөлшерінің банктің меншікті капиталына қатынасы $0,5$ аспайды.

Әрқайсысының мөлшері банктің меншікті капиталының 10 (он) пайызынан асатын банктің бір қарыз алушыға қатысты банк тәуекелдерінің жиынтық сомасы банктің меншікті капиталының мөлшерінен 5 (бес) еседен аса аспайды.

«Стресстік активтер қоры» акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясына берілген секьюритизлендірілген кредиттердің жиынтық сомасы банктің меншікті капиталының мөлшерінен аспайды.»;

75-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«75. Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер деп Қалыптардың 72-тармағында белгіленген талаптарды қанағаттандыратын және:

1) Қазақстан Республикасының жергілікті атқару органдарына қойылатын талаптар, оның ішінде талаптары Қалыптарға 5-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне сәйкес 20 (жиырма) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін, Қазақстан Республикасының жергілікті атқару органдары шығарған бағалы қағаздар (Астана және Алматы қалаларының жергілікті атқару органдары шығарған бағалы қағаздарды қоспағанда);

2) шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне, шет мемлекеттердің орталық банктеріне, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдарына, халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар, оның ішінде шет мемлекеттердің орталық үкіметтері, шет мемлекеттердің орталық банктері, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдары, халықаралық қаржы ұйымдары кепілдік берген, Қалыптарға 8-қосымшаға сәйкес Халықаралық қор биржалары болып танылатын сауда-саттықты ұйымдастырушылар тізімінде көрсетілген халықаралық қор биржаларында еркін айналыстағы және мынадай талаптардың әрқайсысын қанағаттандыратын бағалы қағаздар:

Қалыптарға 5-қосымшаға сәйкес, Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне сәйкес 20 (жиырма) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің екінші тобына жатады;

соңғы 10 (он) жылда кез келген күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде нарықтық құны 10 (он)

және одан көп пайызға төмендеумен көрінген құнсыздану фактілері толығымен жоқ;

қаржы ұйымдарының немесе олармен үлестес ұйымдардың міндеттемелері болып табылмайды;

3) қаржы ұйымдары немесе олармен үлестес ұйымдар эмитенттері болып табылмайтын бағалы қағаздар түрінде қойылатын талаптар;

4) банктің немесе онымен үлестес ұйымдардың міндеттемесі болып табылмайтын туынды қаржы құралдарын және реттелген борышты қоспағанда, ипотекалық бағалы қағаздар түрінде қойылатын талаптар болып табылатын активтер танылады.

Қалыптардың осы тармағының 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген талаптар мынадай талаптардың әрқайсысын қанағаттандырады:

Standard & Poor's рейтингтік агенттігінің «АА-» төмен емес ұзақмерзімді кредиттік рейтингтері немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі не Standard & Poor's агенттігінің тиісті қысқамерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар;

Қалыптарға 8-қосымшаға сәйкес, Халықаралық қор биржалары болып танылатын саудасаттықты ұйымдастырушылар тізімінде көрсетілген халықаралық қор биржаларында еркін айналыста;

соңғы 10 (он) жылда кез келген күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде нарықтық құны 10 (он) және одан көп пайызға төмендеумен көрінген құнсыздану фактілері толығымен жоқ.

Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтердің үлесі сапасы жоғары өтімді активтердің 40 (қырық) пайызынан аспайды. Егер екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтердің үлесі сапасы жоғары өтімді активтердің 40 (қырық) пайызынан асатын болса, онда екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер сапасы жоғары өтімді активтердің 40 (қырық) пайызынан аспайтын мөлшердегі сапасы жоғары өтімді активтердің құрамына қосылады.

Егер сапасы жоғары өтімді активтердің есебіне қосылған активтер Қалыптардың 74 және (немесе) 75-тармақтарында белгіленген талаптарға сай келмейтін болғанда көрсетілген активтер көрсетілген талаптарға сәйкессіздік туындаған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күннен аспайтын мерзім ішінде сапасы жоғары өтімді активтердің есебіне қосыла береді.»;

77-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«77. Ақшаның әкетілуі банктің мынадай міндеттемелері бойынша Қалыптарға 14-қосымшаға сәйкес Банктің ақша әкетілуі мен әкелінуінің кестесінде белгіленген әкетілу коэффициенттері қолданыла отырып, өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішіндегі ақшаның әкетілуі сомасы ретінде есептеледі:

жеке тұлғалар алдындағы міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі (ағымдағы шоттар, талап еткенге дейінгі салымдар, мерзімді және шартты салымдар бойынша, өтеу мерзімі белгіленбеген міндеттемелер бойынша). Жеке тұлғалардың мерзімді салымдарын мерзімінен бұрын алу мүмкіндігі болған жағдайда мұндай міндеттемелер олардың орындалу мерзіміне қарамастан коэффициент есебіне толық көлемде қосылады. Банк берген қарыздар бойынша қамтамасыз ету түріндегі салымдар тиісті қарыздың өтеу мерзіміне сәйкес есепке қосылады;

банк активтерімен қамтамасыз етілмеген, белгіленген орындалу мерзімі жоқ не толық орындалу мерзімі 1 (бір) айдан аспайтын немесе өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде заңды тұлғалар, шағын кәсіпкерлік субъектілері алдындағы міндеттемелер бойынша (басқа кредиторлық берешекті қоспағанда, депозиттер, кредиттер, бағалы қағаздар бойынша), оның ішінде заңды тұлғалар, шағын кәсіпкерлік субъектілердің бастамасы бойынша ақша әкетілуі;

банк активтерімен қамтамасыз етілген, орындалу мерзімі 1 (бір) айдан аспайтын немесе өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде заңды тұлғалар алдындағы міндеттемелер бойынша (басқа кредиторлық берешекті қоспағанда, депозиттер, кредиттер, бағалы қағаздар, қарыз операциялары бойынша) ақшаның әкетілуі;

егер міндеттемелерді орындау өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде көзделетін болса, толық орындалу мерзімі өтімділікті өтеу коэффициентін

есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде не олардың толық орындалу мерзіміне қарамастан шартты және ықтимал міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкетілуі.

Тұрақты депозиттер «Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 18-бабында белгіленген мөлшерде жеке тұлғалардың кепілдік берілетін депозиттерін қамтиды.

Тұрақтылығы төмен депозиттер «Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» 2006 жылғы 7 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 18-бабында белгіленген мөлшерден асатын сомада жеке тұлғалардың кепілдікті болып табылмайтын не кепілдікті болып табылатын депозиттерін қамтиды.

Жеке тұлғалардың депозиттерін жіктеу кезінде депозиттер әрбір клиент бойынша ұлттық және шетел валюталарындағы депозиттер бойынша жеке есепке алынады.

Ақшаның әкетілуін есептеу мақсатында жеке тұлғалардың барлық депозиттерін банк тұрақтылығы төмен деп жіктейді.

Заңды тұлғалардың, шағын кәсіпкерлік субъектілерінің алдындағы банктің активтерімен қамтамасыз етілмеген міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі заңды тұлғалардың, шағын кәсіпкерлік субъектілерінің алдындағы банктің қамтамасыз етілмеген міндеттемелерін және клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдарды қамтиды.

Егер клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салым шартында кем дегенде күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын шарттың бұзылуы туралы алдын ала хабардар ету талабы көзделетін болса, не осы талап болмаған жағдайда шартты бұзу салым мөлшерінің 2 (екі) пайызынан асатын мөлшерде айыппұл төлеуге әкеп соқтыратын болса, клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар ақша әкетілуінің есебіне қосылады.

Клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар бойынша міндеттемелер клиенттің қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін жеткілікті шоттағы ақшаның ең аз қалдығына тең мөлшерде айқындалады. Клиенттің қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін жеткілікті шоттағы ақшаның ең аз қалдығын айқындау әдістемесін банк дербес белгілейді.

Заңды тұлғалардың алдындағы банктің активтерімен қамтамасыз етілмеген міндеттемелер бойынша, сондай-ақ бағалы қағаздар қарызының шарттары бойынша ақшаның әкетілуі бірінші және екінші деңгейлердегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген банктің міндеттемелерін, Қалыптарға 5-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне сәйкес 20 (жиырма) пайыздан аспайтын кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін Қазақстан Республикасының жергілікті билік органдарының және халықаралық қаржы ұйымдарының алдындағы міндеттемелерді және қамтамасыз етілуі және бірінші немесе екінші деңгейлердегі сапасы жоғары өтімді актив болып табылмайтын өзге де міндеттемелерді қамтиды.

Шартты және ықтимал міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкетілуі Қалыптарға 14-қосымшаға сәйкес Банктің ақша әкетілуі мен әкелінуінің кестесінде көзделген шартты міндеттемелер, туынды қаржы құралдарымен мәмілелер және өзге де операциялар бойынша әкетілу сомасын қамтиды. Шартты міндеттемелер, туынды қаржы құралдарымен мәмілелер және өзге де операциялар бойынша қосымша ақшаның әкетілуі мыналарды қамтиды:

шарт талаптарына сәйкес банктің ағымдағы рейтингісінен 1 (бір), 2 (екі) не 3 (үш) сатыға дейін банктің ұзақмерзімді немесе қысқамерзімді кредиттік рейтингі төмендеуі қосымша қамтамасыз ету үшін өтімділікті тарту, ақша төлемі, шарт бойынша міндеттемелерді мерзімінен бұрын орындау түрінде қосымша қажеттілікке әкеп соғатын болса, шартты міндеттемелер, туынды қаржы құралдарымен мәмілелер және өзге де операциялар бойынша өтімділіктегі қосымша қажеттілік толық көлемде;

нарықтық құны өзгерген кезде ақша аударымы болжанатын туынды қаржы құралдары мен өзге де операциялар бойынша позицияларды нарықтық бағалаудың өзгеруіне байланысты өтімділіктегі қосымша қажеттілік. Ақшаның әкетілу есебінде алдыңғы 24 (жиырма төрт) айдағы көрсетілген кезеңде ақшаның келуін шегергендегі ақшаның әкетілуіне тең ең көп 30 (отыз) күндік ақшаның нетто әкетілуі есепке алынады;

бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді актив болып табылмайтын, Қалыптарға 13-қосымшаға сәйкес Банктің сапасы жоғары өтімді активтерінің кестесінде белгіленген есептеу коэффициенті қолданыла отыра және алынған қамтамасыз ету шегеріле отырып есептелген актив құнынан 20 (жиырма) пайыз мөлшерінде банк ұсынған қамтамасыз етуді не туынды қаржы құралдарымен мәмілелер және өзге де операциялар бойынша ұсынылуға жататын қамтамасыз етуді бағалаудың (әлеуетті құнының) өзгеруіне байланысты өтімділіктегі қосымша қажеттілік. Егер қамтамасыз ету бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді актив болып табылса, өтімділіктегі қосымша қажеттілік талап етілмейді;

клиенттің туынды қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша банкке берілген қамтамасыз ету бөлігін дереу қайтаруды талап ету құқығымен байланысты, берілген қамтамасыз ету көлемінің қажетті көлемінен толық асып кету көлемінде асуымен негізделген ақшаның әкетілуі;

банктің қамтамасыз етуді ұсынуы көзделетін операциялар бойынша өтімділікке деген қосымша қажеттілік және егер қамтамасыз ету ұсынылмаған жағдайда, шарттың талаптарына сәйкес қарсы агенттің қамтамасыз етуді талап ету құқығы;

қамтамасыз етуді банкпен келісусіз сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын активтерге ауыстыру көзделетін операциялар бойынша өтімділікке деген қосымша қажеттілік;

банк шығарған, активтер бойынша ақшаның келіп түсуімен қамтамасыз етілген және өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде өтеу мерзімі бар (оның ішінде ипотекалық бағалы қағаздар бойынша) бағалы қағаздар бойынша ақшаның әкетілуі;

банктің еншілес арнайы ұйымдары шығарған, күнтізбелік өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде өтеу мерзімі бар активтер бойынша ақшаның келіп түсуімен қамтамасыз етілген бағалы қағаздар бойынша ақшаның әкетілуі (ұстаушының толық немесе ішінара мөлшерде мерзімінен бұрын сатып алуға талап қою құқығы көзделетін туынды қаржы құралдарын есептегенде).

Банктің еншілес арнайы ұйымдары деп банктің кепілдігімен бағалы қағаздарды шығару және орналастыру мақсатында құрылған Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-еншілес арнайы ұйымдар және секьюритилендіру мәмілелері үшін құрылған арнайы қаржы компаниялары түсініледі.

Қосымша ақшаның әкетілуін есептеу мақсатында шартты міндеттемелер, көрсетілген міндеттемелер қайтарусыз болып табылған жағдайда, пайдаланылмаған кредиттік желілер мен өтімділік желілерін қамтиды.

Өтімділік желілері деп банктің мынадай:

клиенттің бұдан бұрын шығарған бағалы қағаздарын өтеу үшін клиентке ақша ұсыну;

бағалы қағаздарды бастапқы орналастыру және (немесе) қайталама нарықта клиенттің бағалы қағаздарымен операциялар бойынша міндеттемелер шеңберінде клиенттің бағалы қағаздарын сатып алу міндеттемелері түсініледі.

Қосымша ақшаның әкетілуін есептеу мақсатында шартты міндеттемелер өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде орындалуға жататын шығарылған бағалы қағаздар бойынша клиент міндеттемесінің мөлшерінен аспайтын мөлшердегі өтімділік желілері ретінде қосылады. Пайдаланылмаған шартты міндеттеменің қалған бөлігі, сондай-ақ қаржылық емес ұйымдарға айналым қаражатын толықтыруға берілген міндеттемелер кредиттік желілер ретінде шартты міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкетілу есебіне қосылады.

Пайдаланылмаған кредиттік желілер мен өтімділік желілері қамтамасыз етуге берілген не қамтамасыз етуге берілуге жататын және мынадай талаптардың әрқайсысын қанағаттандыратын

активтерді шегеру ескеріле отырып, қосымша ақшаның әкелілу есебіне қосылады:

бірінші және екінші деңгейлердегі сапасы жоғары өтімді активтер болып табылады;
банктің сапасы жоғары өтімді активтерінің құрамына енгізілмеген;
қайтарымдылық негізінде жасалатын операцияларды жүргізу үшін қолжетімді;
мерзімінен бұрын қайтару туралы талап қою құқығы жоқ.

Қалыптардың 14-қосымшасына сәйкес Банктің ақша әкелілуі мен әкелінуі кестесінің 20, 21, 22, 23, 24, 25 және 26-жолдарында ескерілмеген өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде жеке тұлғалар және қаржылық емес ұйымдар алдындағы міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкелілулері өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде жеке тұлғалар және қаржылық емес ұйымдардан ақшаның келуінің 50 (елу) пайызынан асатын болса, асып кету сомасы Қалыптардың 14-қосымшасының Банктің ақша әкелілуі мен әкелінуі кестесінің 29-жолына сәйкес 100 (жүз) пайыз ақшаның әкелілу коэффициенті қолданыла отырып ақшаның әкелілуінде есепке алынады.»;

79-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«79. Банктер 2016 жылғы 1 шілде – 2018 жылғы 31 тамыз аралығында өтімділік тәуекелін бағалау мақсатында өтімділікті өтеу коэффициентін есептейді. Өтімділікті өтеу коэффициенті есептеу нәтижелері уәкілетті органға ай сайынғы негізде ұсыныла отырып, айдың соңғы жұмыс күнінде есептеледі. Өтімділікті өтеу коэффициентінің ең төмен мәні мынадай мөлшерде белгіленеді:

2018 жылғы 1 қыркүйек пен 2018 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 0,5;

2019 жылғы 1 қаңтар мен 2019 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 0,6;

2020 жылғы 1 қаңтар мен 2020 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 0,8;

2021 жылғы 1 қаңтар мен 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 0,9;

2022 жылғы 1 қаңтардан бастап – 1.

Өтімділікті өтеу коэффициентінің мәні белгіленген ең төмен мәнінен төмендеген, бірақ мынадай мөлшерден төмен емес жағдайда:

2018 жылғы 1 қыркүйек пен 2018 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 0,43;

2019 жылғы 1 қаңтар мен 2019 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 0,50;

2020 жылғы 1 қаңтар мен 2020 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 0,68;

2021 жылғы 1 қаңтар мен 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығында – 0,77;

2022 жылғы 1 қаңтардан бастап – 0,85,

банк осындай төмендету анықталған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде уәкілетті органға өтімділікті өтеу коэффициентінің мәнін белгіленген ең төменгі мәннен кем емес деңгейге дейін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын жібереді және өтімділікті өтеу коэффициенті төмендеген күннен кейінгі айдың әр жұмыс күні үшін өтімділікті өтеу коэффициентінің мәнін және жетіспеушілікті белгіленген ең төменгі мәндерге дейін есептеп шығарады.

Іс-шаралар жоспары өтімділікті өтеу коэффициенті мәнінің белгіленген ең төменгі мәндерден төмендеген бірінші күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күннің ішінде өтімділікті өтеу коэффициентін белгіленген ең төменгі мәндерден кем емес деңгейге дейін арттыру бойынша шараларды қамтиды.

Белгіленген ең төменгі мәндерге дейін жетіспеушілік белгіленген ең төменгі мәннің және өтімділікті өтеу коэффициентінің нақты мәні арасындағы айырмашылық ретінде есептеледі.

Белгіленген ең төменгі мәндерге дейінгі жетіспеушіліктер сомасы өтімділікті өтеу коэффициентінің мәні белгіленген ең төменгі мәндерден төмендеген күннен кейінгі айда 0,25 артық емес болса норматив орындалған болып саналады.

Норматив:

өтімділікті өтеу коэффициентінің мәні осы тармақтың екінші бөлігінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші және алтыншы абзацтарында көрсетілген деңгейден төмендеген;

өтімділікті өтеу коэффициентінің мәні белгіленген ең төменгі мәндерден, бірақ осы тармақтың екінші бөлігінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші және алтыншы абзацтарында белгіленген шекте, соңғы 6 (алты) ай ішінде үш және одан да көп рет төмендеген;

өтімділікті өтеу коэффициентін белгіленген ең төменгі мәндерден кем емес деңгейге дейін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын жүзеге асырмаған;

жетіспеушіліктер сомасы өтімділікті өтеу коэффициентінің мәні белгіленген ең төменгі мәндерден төмен болған күннен кейінгі айда белгіленген ең төменгі мәндерден 0,25 асып кеткен жағдайларда бұзылған болып есептеледі.»;

82-тармақ мына редакцияда жазылсын:

«82. Банктерді Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелерге капиталдандыру к7 коэффициентімен сипатталады. Коэффициенттің ең жоғары мәні 1 мөлшерінде белгіленеді.»;

83-тармақтың үшінші бөлігі мына редакцияда жазылсын:

«Осы коэффициентті есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелер сомасынан мыналар алып тасталады:

Қазақстан Республикасының резидент емес заңды тұлғаларының ағымдағы шоттары;

өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №14365 болып тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 31 тамыздағы №203 қаулысымен (бұдан әрі – №203 қаулы) бекітілген Экономика секторларының және төлемдер белгілеу кодтарын қолдану қағидаларына сәйкес экономиканың «басқа қаржы ұйымдары – коды 5», «мемлекеттік қаржылық емес ұйымдар – коды 6», «мемлекеттік емес қаржылық емес ұйымдар – коды 7» және «үй шаруашылықтарына қызмет көрсететін коммерциялық емес ұйымдар – коды 8» секторларына кіретін шетел компанияларының филиалдары мен өкілдіктері алдындағы қысқамерзімді міндеттемелер;

халықаралық қаржы ұйымдары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы қысқамерзімді міндеттемелер;

2013 жылғы 1 қаңтардан бастап халықаралық есеп айырысу жүйелері (Clearstream Banking S.A. және Euroclear Bank SA/NV) болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы қысқамерзімді міндеттемелер;

банктің кастодиандық шарт негізінде сақтауға қабылдаған қаражаттың инвестицияланбаған қалдықтары;

Қазақстан Республикасының бейрезиденті-бас банктің алдындағы реттелген борыштық міндеттемелер.»;

84 және 85-тармақтар алып тасталсын;

Көрсетілген Қалыптардың 5-қосымшасына сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесі осы қаулының 1-қосымшасына сәйкес жазылсын;

Көрсетілген Қалыптардың 13-қосымшасына сәйкес Банктің сапасы жоғары өтімді активтерінің кестесі осы қаулының 2-қосымшасына сәйкес жазылсын;

Көрсетілген Қалыптардың 14-қосымшасына сәйкес Банктің ақша әкетілуі мен әкелінуінің кестесі осы қаулының 3-қосымшасына сәйкес жазылсын;

Көрсетілген қаулымен бекітілген Ашық валюталық позицияларды есептеу қағидалары және лимиттерінде:

2-тармақтың оныншы бөлігі мына редакцияда жазылсын:

«Шартты талаптар шоттарында және шартты міндеттемелер шоттарында ашылған жекелеген шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) валютасындағы туынды қаржы құралдары бойынша банктің ашық ұзақ және (немесе) қысқа позициясы банктің меншікті капиталы мөлшерінің 50 (елу) пайызынан аспауға тиіс.».

2. Қаржы нарығының әдіснамасы департаменті (Әбдірахманов Н.А.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп, осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның

қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмесін «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне ресми жариялау және енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 4-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» сәуірдегі
№ 77 қаулысына
1-қосымша**

**Пруденциалдық қалыптардың
қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар
мен лимиттерді маңызы мен есептеу әдістемелеріне,
белгілі бір күнге шекті
банк капиталының мөлшеріне
5-қосымша**

**Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша
мөлшерленген банк активтерінің кестесі**

№	Баптар атауы	Тәуекел дәрежесі пайызбен
I топ		
1	Қолма-қол теңге	0
2	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің қолма-қол шетел валютасы	0
3	Тазартылған бағалы металдар	0
4	Қазақстан Республикасының Үкіметіне берілген қарыздар	0
5	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	0
6	Ұлттық Банкке берілген қарыздар	0
7	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	0
8	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	0
9	«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамына берілген қарыздар	0
10	Ұлттық Банктегі салымдар және Ұлттық Банкке өзге де талаптар	0
11	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	0
12	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	0
13	Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	0

14	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының салықтар мен бюджетке төленетін басқа да төлемдер бойынша дебиторлық берешегі	0
15	Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ұлттық Банк шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	0
16	Астана және Алматы қалаларының жергілікті атқарушы органдары шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	0
17	Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасына сәйкес «Қазақстан Даму Банкі» акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздар, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры», «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі», «Проблемалық кредиттер қоры» акционерлік қоғамдары шығарған бағалы қағаздар, және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен номинирленген Еуразиялық даму банкі шығарған бағалы қағаздар	0
18	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	0
19	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» кем емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	0
20	Standard & Poor's агенттігінің «ВВВ» төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктерге ашық корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	0
21	Тәуекелдің I-тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	0
II топ		
22	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің қолма-қол шетел валютасы	20
23	Standard & Poor's агенттігінің «А+»-тан «А-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	20
24	Standard & Poor's агенттігінің «А+»-тан «А-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	20
25	Standard & Poor's агенттігінің «А+»-тан «А-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	20
26	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына берілген қарыздар	20
27	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	20
28	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға берілген қарыздар	20

29	Standard & Poor's агенттігінің «А+»-тан «А»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	20
30	Standard & Poor's агенттігінің «А+»-тан «А»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	20
31	Standard & Poor's агенттігінің «АА»- төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардағы салымдар	20
32	Тәуекелдің I тобына жатқызылған дебиторлық берешекті қоспағанда, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының дебиторлық берешегі	20
33	Standard & Poor's агенттігінің «АА»- төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардың дебиторлық берешегі	20
34	Standard & Poor's агенттігінің «А+»-тан «А»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	20
35	Standard & Poor's агенттігінің «А+»-тан «А»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	20
36	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған мемлекеттік бағалы қағаздар, Астана және Алматы қалаларының жергілікті атқарушы органдары шығарған мемлекеттік бағалы қағаздарын қоспағанда	20
37	Standard & Poor's агенттігінің «АА»- төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	20
38	Standard & Poor's агенттігінің «АА»- төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	20
39	Банк баланста ұстап тұратын және Standard & Poor's агенттігінің «ААА»-тан «АА»-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzAAA»-тан «kzAA»-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритизлендіру позициялары	20
40	Тәуекелдің II-тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	20
III топ		
41	Тазартылмаған бағалы металдар	50
42	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	50
43	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	50

44	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	50
45	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейін төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	50
46	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға берілген қарыздар	50
47	Мынадай шартқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 72, 74, 75 және 76-жолдарында көрсетілген жеке тұлғалардың қарыздарын қоспағанда): берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы қоса алғанда кепіл құнының 50 (елу) пайызынан аспайды	35
48	Мынадай шартқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 72, 74, 74, 75 және 76-жолдарында көрсетілген жеке тұлғалардың қарыздарын қоспағанда): берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы қоса алғанда кепіл құнының 51 (елу бір) пайызынан 85 (сексен бес) пайызына дейін қоса алғандағы шекте болады	50
49	Басқа да ипотекалық тұрғын үй қарыздары (осы кестенің 72, 74, 75 және 76-жолдарында көрсетілген, жеке тұлғаларға берілген қарыздарды қоспағанда)	100
50	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес 35 (отыз бес) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйықы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 71, 72, 73, 74, 75, 76 және 102-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	100
51	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес 35 (отыз бес) пайыздан көп және 50 (елу) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйықы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 71, 72, 73, 74, 75, 76 және 102-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	75
52	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына сәйкес 50 (елу) пайыздан көп провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйықы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын және осы кестенің 71, 72, 73, 74, 75, 76 және 102-жолдарында көрсетілген қарыздарды қоспағанда)	50

53	Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, мынадай критерийлерге сәйкес келетін қарыздар: 1) қарыз сомасы меншікті капиталдың 0,02 (нөл бүтін жүзден екі) пайызынан аспайды; 2) қарыз валютасы – теңге	75
54	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	50
55	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	50
56	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардағы салымдар	50
57	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардың дебиторлық берешегі	50
58	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	50
59	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	50
60	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан бастап «A-»-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	50
61	Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	50
62	Банк баланста ұстап тұратын және Standard & Poor's агенттігінің «A+»-тан «A-»-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzA+»-тан «kzA-»-ға дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	50
63	Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-тен «BB-»-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейіндегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's агенттігінің «BBB-»-дан «BB+»-ға дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	50
64	«Қазақстан қор биржасы» акционерлік қоғамына талаптар	50
65	Тәуекелдің III-тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	50

IV топ		
66	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	100
67	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	100
68	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	100
69	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	100
70	Standard & Poor's агенттігінің «A-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға берілген қарыздар	100
71	Standard & Poor's агенттігінің «A-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен жабылмаған бейрезидент ұйымдарға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген және шетел валютасында 1 (бір) жылдан аспайтын мерзімге берілген қарыздар	200
72	Тәуекелдің III-тобына жатқызылғандарды қоспағанда, жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтарға дейін берілген қарыздар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер	100
73	Тәуекелдің III-тобына жатқызылғандарды қоспағанда, тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) валюталық тәуекелдері қарыз алушы тарапынан тиісті хеджирлеу құралдарымен жабылмаған жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген және шетел валютасында 1 (бір) жылдан аспайтын мерзімге берілген қарыздар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер	200

74	<p>Банк есептейтін төмендегі критерийлердің біреуіне сәйкес келетін жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген қамтамасыз етілмеген қарыздар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер:</p> <p>қарыз берген кезде 2016 жылғы 1 қаңтар – 2016 жылғы 31 желтоқсан аралығында:</p> <p>1) қарыз алушы – жеке тұлғаның бір айлық орташа кірісін есептеу үшін соңғы 6 (алты) айдағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан жеке зейнетақы шотынан үзінді-көшірмені немесе қарыз алушының банктің төлем карточкалары арқылы қарыз алушы өтініш берген күн алдындағы қатарынан 6 (алты) ай ішінде жалақыны алу туралы ақпаратты пайдалана отырып, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №9125 тіркелген «Қаржы ұйымдарының банк операцияларының жекелеген түрлерін және басқа да операцияларды жүргізуіне шектеулер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 25 желтоқсандағы №292 қаулысына (бұдан әрі – №292 қаулы) сәйкес есептелген қарыз алушының борыштық жүктемесі коэффициентінің деңгейі 0,35 асады;</p> <p>2) берілген күн алдындағы соңғы 24 (жиырма төрт) ай ішінде кез келген қолданыстағы немесе жабық қарыз берешегі және (немесе) ол бойынша сыйақы бойынша мерзімі өткен төлемдер күнтізбелік 60 (алпыс) күннен асады не мерзімі күнтізбелік 30 (отыз) күннен асатын мерзімі өткен төлемдерге 3 (үш) реттен артық жол берілген.</p> <p>Банктің осы жолдың жоғарыда көрсетілген тармақшаларының бірінде көзделген ақпараты болмаған жағдайда, жеке тұлғаларға берілген қарыздар қамтамасыз етілмеген деп танылады және осы жолға сәйкес кредиттік тәуекелдің дәрежесі бойынша мөлшерленеді</p>	150
75	<p>Банк есептейтін төмендегі критерийлердің біреуіне сәйкес келетін жеке тұлғаларға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген қамтамасыз етілмеген қарыздар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер:</p> <p>2017 жылғы 1 қаңтардан бастап ай сайын қарыздар мониторингі кезінде:</p> <p>1) қарыз алушы – жеке тұлғаның бір айлық орташа кірісін есептеу үшін соңғы 6 (алты) айдағы бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан жеке зейнетақы шотынан үзінді-көшірмені немесе қарыз алушының банктің төлем карточкалары арқылы қарыз алушы өтініш берген күн алдындағы қатарынан 6 (алты) ай ішінде жалақыны алу туралы ақпаратты пайдалана отырып №292 қаулыға сәйкес есептелген қарыз алушының борыштық жүктемесі коэффициентінің деңгейі 0,35 асады;</p> <p>2) берілген күн алдындағы соңғы 24 (жиырма төрт) ай ішінде кез келген қолданыстағы немесе жабық қарыз берешегі және (немесе) ол бойынша сыйақы бойынша мерзімі өткен төлемдер күнтізбелік 60 (алпыс) күннен асады не мерзімі күнтізбелік 30 (отыз) күннен асатын мерзімі өткен төлемдерге 3 (үш) реттен артық жол берілген;</p> <p>3) қарыздардың ай сайынғы мониторингі кезінде осы жолға сәйкес 1) немесе 2) тармақшаларда көрсетілген есептеу үшін ақпарат жоқ.</p> <p>Банктің осы жолдың жоғарыда көрсетілген тармақшаларының бірінде көзделген ақпараты ақпарат болмаған жағдайда, жеке тұлғаларға берілген қарыздар қамтамасыз етілмеген деп танылады және осы жолға сәйкес кредиттік тәуекелдің дәрежесі бойынша мөлшерленеді</p>	150

76	2016 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке тұлғаларға берілген басқа да қарыздар, оның ішінде тұтынушылық кредиттер (осы кестенің 74 және 75-жолдарында көрсетілген ипотекалық тұрғын үй қарыздары мен жеке тұлғаларға қарыздарды қоспағанда)	100
77	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріндегі салымдар	100
78	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	100
79	Standard & Poor's агенттігінің «A-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдардағы, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдардағы және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардағы салымдар	100
80	Standard & Poor's агенттігінің «A-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдардың, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдардың және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардың дебиторлық берешегі	100
81	Жеке тұлғалардың дебиторлық берешегі	100
82	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	100
83	Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	100
84	Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан «B-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	100
85	Standard & Poor's агенттігінің «A-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдар, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдар және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BB-»-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	100

86	Банк баланста ұстап тұратын және Standard & Poor's агенттігінің «BBB+»-тан «BBB-»-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBBB+»-тан «kzBBB-»-ға дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	100
87	«Стресстік активтер қоры» акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясы шығарған бағалы қағаздар	100
88	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тан төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	100
89	IV-тәуекелдер тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	100
90	Төлемдер бойынша есеп айырысулар	100
91	Негізгі қаражат	100
92	Материалдық қорлар	100
93	Сыйақы және шығыстар сомасын алдын ала төлеу	100
V топ		
94	Қаржы есептілігі ХҚЕС-ға сәйкес шоғырландырылған заңды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлесіне), мерзімсіз қаржы құралдарына, реттелген борышына банктің инвестициялары	100
95	Әрқайсысы банктің қаржылық есептілігін жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (оннан) кем пайызын құрайтын, негізгі капиталдың 10 (он) пайызынан аспайтын банктің барлық инвестицияларының сомасы	100
96	банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестициялары және шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі және Қалыптардың 11-тармақтың екінші, үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген негізгі капиталдан шегерілуі тиіс сома жиынтығында Қалыптардың 10-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің негізгі капиталы айырмасының 17, 65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан аспайтын банктің инвестициялары	250
97	Standard & Poor's агенттігінің «B-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	150
98	Standard & Poor's агенттігінің «B-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	150
99	Standard & Poor's агенттігінің «B-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	150

100	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	150
101	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент емес ұйымдарға және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдарға берілген қарыздар	150
102	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингтік бағасы жоқ және тиісті валюталық түсімі жоқ және (немесе) қарыз алушы тарапынан валюталық тәуекелдері хеджирлеудің тиісті құралдарымен өтелмеген бейрезидент ұйымдарға 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап берілген және шетел валютасымен 1 (бір) жылдан астам емес мерзімге ұсынылған қарыздар	200
103	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне берілген қарыздар: 1) Андорра Князьдігі; 2) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 3) Багам аралдары достастығы; 4) Барбадос мемлекеті; 5) Бахрейн мемлекеті; 6) Белиз мемлекеті; 7) Бруней Даруссалам мемлекеті; 8) Вануату Республикасы; 9) Гватемала Республикасы; 10) Гренада мемлекеті; 11) Джибути Республикасы; 12) Доминикан Республикасы; 13) Индонезия Республикасы; 14) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 15) Кипр Республикасы; 16) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана); 17) Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы; 18) Коста-Рика Республикасы; 19) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана); 20) Либерия Республикасы; 21) Лихтенштейн Князьдігі; 22) Маврикий Республикасы; 23) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 24) Мальдив Республикасы; 25) Мальта Республикасы; 26) Маршалл аралдары Республикасы; 27) Монако Князьдігі; 28) Мьянма Одағы; 29) Науру Республикасы; 30) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);	150

	<p>31) Нигерия Федеративтік Республикасы; 32) Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана); 33) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана); 34) Палау Республикасы; 35) Панама Республикасы; 36) Самоа Тәуелсіз мемлекеті; 37) Сейшел аралдары Республикасы; 38) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті; 39) Сент-Китс және Невис Федерациясы; 40) Сент-Люсия мемлекеті; 41) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана): Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары); 42) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 43) Тонга Корольдігі; 44) Филиппин Республикасы; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы</p>	
104	Standard & Poor's агенттігінің «B-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	150
105	Standard & Poor's агенттігінің «B-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	150
106	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардағы, және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдардағы салымдар	150
107	<p>Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезиденті – ұйымдардағы салымдар:</p> <p>1) Андорра Князьдігі; 2) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 3) Багам аралдары достастығы; 4) Барбадос мемлекеті; 5) Бахрейн мемлекеті; 6) Белиз мемлекеті; 7) Бруней Даруссалам мемлекеті; 8) Вануату Республикасы; 9) Гватемала Республикасы; 10) Гренада мемлекеті;</p>	150

- 11) Джибути Республикасы;
- 12) Доминикан Республикасы;
- 13) Индонезия Республикасы;
- 14) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 15) Кипр Республикасы;
- 16) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);
- 17) Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы;
- 18) Коста-Рика Республикасы;
- 19) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);
- 20) Либерия Республикасы;
- 21) Лихтенштейн Князьдігі;
- 22) Маврикий Республикасы;
- 23) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 24) Мальдив Республикасы;
- 25) Мальта Республикасы;
- 26) Маршалл аралдары Республикасы;
- 27) Монако Князьдігі;
- 28) Мьянма Одағы;
- 29) Науру Республикасы;
- 30) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);
- 31) Нигерия Федеративтік Республикасы;
- 32) Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана);
- 33) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана);
- 34) Палау Республикасы;
- 35) Панама Республикасы;
- 36) Самоа Тәуелсіз мемлекеті;
- 37) Сейшел аралдары Республикасы;
- 38) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;
- 39) Сент-Китс және Невис Федерациясы;
- 40) Сент-Люсия мемлекеті;
- 41) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана):
Ангилья аралдары;
Бермуд аралдары;
Британдық Виргин аралдары;
Гибралтар;
Кайман аралдары;
Монтсеррат аралы;
Теркс және Кайкос аралдары;
Мэн аралы;
Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары);
- 42) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана);
- 43) Тонга Корольдігі;
- 44) Филиппин Республикасы;
- 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы

108	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдардың дебиторлық берешегі	150
109	<p>Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезиденті – ұйымдардың дебиторлық берешегі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Андорра Князьдігі; 2) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 3) Багам аралдары достастығы; 4) Барбадос мемлекеті; 5) Бахрейн мемлекеті; 6) Белиз мемлекеті; 7) Бруней Даруссалам мемлекеті; 8) Вануату Республикасы; 9) Гватемала Республикасы; 10) Гренада мемлекеті; 11) Джибути Республикасы; 12) Доминикан Республикасы; 13) Индонезия Республикасы; 14) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 15) Кипр Республикасы; 16) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана); 17) Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы; 18) Коста-Рика Республикасы; 19) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана); 20) Либерия Республикасы; 21) Лихтенштейн Князьдігі; 22) Маврикий Республикасы; 23) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 24) Мальдив Республикасы; 25) Мальта Республикасы; 26) Маршалл аралдары Республикасы; 27) Монако Князьдігі; 28) Мьянма Одағы; 29) Науру Республикасы; 30) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана); 31) Нигерия Федеративтік Республикасы; 32) Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана); 33) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана); 34) Палау Республикасы; 35) Панама Республикасы; 36) Самоа Тәуелсіз мемлекеті; 37) Сейшел аралдары Республикасы; 38) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті; 39) Сент-Китс және Невис Федерациясы; 40) Сент-Люсия мемлекеті; 	150

	<p>41) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана): Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары);</p> <p>42) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана);</p> <p>43) Тонга Корольдігі;</p> <p>44) Филиппин Республикасы;</p> <p>45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы</p>	
110	Standard & Poor's агенттігінің «B-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған бағалы қағаздар	150
111	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	150
112	Standard & Poor's агенттігінің «B-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	150
113	Standard & Poor's агенттігінің «BB-» төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	150
114	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезиденті – ұйымдар шығарған бағалы қағаздар: 1) Андорра Князьдігі; 2) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 3) Багам аралдары достастығы; 4) Барбадос мемлекеті; 5) Бахрейн мемлекеті; 6) Белиз мемлекеті; 7) Бруней Даруссалам мемлекеті; 8) Вануату Республикасы; 9) Гватемала Республикасы; 10) Гренада мемлекеті; 11) Жибути Республикасы; 12) Доминикан Республикасы; 13) Индонезия Республикасы; 14) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 15) Кипр Республикасы; 16) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана); 17) Комор аралдары Федералды Ислам Республикасы;	150

	<p>18) Коста-Рика Республикасы; 19) Малайзия (Лабуан анклавның аумағы бөлігінде ғана); 20) Либерия Республикасы; 21) Лихтенштейн Князьдігі; 22) Маврикий Республикасы; 23) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 24) Мальдив Республикасы; 25) Мальта Республикасы; 26) Маршалл аралдары Республикасы; 27) Монако Князьдігі; 28) Мьянма Одағы; 29) Науру Республикасы; 30) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана); 31) Нигерия Федеративтік Республикасы; 32) Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана); 33) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана); 34) Палау Республикасы; 35) Панама Республикасы; 36) Самоа Тәуелсіз мемлекеті; 37) Сейшел аралдары Республикасы; 38) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті; 39) Сент-Китс және Невис Федерациясы; 40) Сент-Люсия мемлекеті; 41) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана): Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары); 42) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 43) Тонга Корольдігі; 44) Филиппин Республикасы; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы</p>	
115	Банк баланста ұстап тұратын және Standard & Poor's агенттігінің «BB+»-тен «BB-»-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB+»-тен «kzBB-»-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	350
116	V-тәуекелдер тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	150

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне қосымша

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленуге тиіс банк активтерінің есебіне түсіндірме

1. Салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар, банкте түзетілген құны аталған активтер көлемінің 50 (елу) пайызынан кем емес қамтамасыз етуі бар (Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтері кестесінің (бұдан әрі – Кесте) 1, 2, 3, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18 және 19-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) қарыздар банктерде осы тармаққа сәйкес түзетілген қамтамасыз ету құнын анықтауға мүмкіндік беретін барабар есепке алу жүйесі болған кезде түзетілген қамтамасыз ету құнын шегергендегі тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер есебіне енгізіледі.

Түзетілген қамтамасыз ету құны (Кестенің 1, 2, 3, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18 және 19-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) мыналарға:

салымдар сомасының 100 (жүз) пайызына, оның ішінде осы банктегі қамтамасыз ету ретінде ұсынылғандары;

қамтамасыз етуге берілген бағалы қағаздардың нарықтық құнының 95 (тоқсан бес) пайызына;

қамтамасыз етуге берілген тазартылған бағалы металдардың нарықтық құнының 85 (сексен бес) пайызына тең болады.

Жоғарыда көрсетілген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың қамтамасыз етілмеген бөлігі салымдарға, дебиторлық берешекке, сатып алынған бағалы қағаздарға сәйкес келетін тәуекел дәрежесі бойынша Кестеге сай мөлшерленеді.

2. Қарсы агенттен төмен тәуекел дәрежесі бар ұйымдар кепілдік берген (сақтандырған) банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар, қарыздар, инвестициялар тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген (банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың, қарыздардың, инвестициялардың кепілдік берілген (сақтандырылған) сомасын шегергендегі) активтердің есебіне борышкердің тәуекел дәрежесі бойынша енгізіледі.

Банк инвестициялары есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың, қарыздардың, инвестициялардың кепілдік берілген (сақтандырылған) сомасы тиісті кепілгердің (сақтандырушының) дебиторлық берешегінің тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

3. Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленуге тиіс банк активтерінің есебіне түсіндірменің (бұдан әрі – Түсіндірме) 1-тармағында көрсетілген, мынадай:

1) оффшорлық аймақтар аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген;

2) оффшорлық аймақтар аумағында тіркелген, жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші заңды тұлғаға тәуелді немесе оффшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысты еншілес болып табылатын;

3) оффшорлық аймақтардың азаматтары болып табылатын;

Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне ұсынылған салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар және қарыздар Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген қамтамасыз етудің болуына қарамастан, Кестеге сәйкес тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

4. Түсіндірменің 1-тармағында көрсетілген, мынадай:

1) оффшорлық аймақтар аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген, бірақ Standard & Poor's

агенттігінің «АА-»-тен төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етуіне борыштық рейтингі көрсетілген деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігі бар;

2) оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары не Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы ақпарат алмасу жөнінде міндеттемелер қабылдамаған оффшорлық аумақтар тізбесіне жатқызған мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне немесе жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші заңды тұлғаларға тәуелді не көрсетілген оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген заңды тұлғаларға қатысты еншілес болып табылатын ұйымдарға қойылатын талаптарды қоспағанда, оффшорлық аймақтардың аумағында тіркелген, жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайызынан астамын иеленуші заңды тұлғаларға тәуелді немесе оффшорлық аймақтың аумағында тіркелген, бірақ көрсетілген деңгейден төмен емес борыштық рейтингі немесе міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етуіне борыштық рейтингі көрсетілген деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігі бар заңды тұлғаға қатысты еншілес болып табылатын;

Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне ұсынылған салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар және қарыздар тәуекелдің нөл дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

5. Салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің активтерін есептеу мақсатында:

ипотекалық тұрғын үй қарызы деп жеке тұлғаларға тұрғын үй салу үшін не оны сатып алу және (немесе) жөндеу мақсатында берілетін ипотекалық қарыз түсініледі;

тұтынушылық кредит деп жеке тұлғаларға кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланысты емес тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуға берілген кредит түсініледі.

6. Егер бағалы қағаз шығарылымының арнайы борыштық рейтингі болса, онда тәуекел дәрежесі бойынша банк активтерін мөлшерлеу кезінде бағалы қағаз рейтингін ескеру қажет.

7. Валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне енгізілген активтерді қоспағанда, Қалыптардың 21-тармағына сәйкес нарықтық тәуекелді ескере отырып, активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне енгізілген активтер кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне енгізілмейді.

8. Салымдардың тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банктің активтерін есептеу мақсаттары үшін қамтамасыз етілмеген тұтынушылық қарыз деп жылжымайтын мүлік кепілімен қамтамасыз етілген қарыздарды, тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу шарттары, жылжымайтын мүлікті сатып алу мәні болып табылатын өзге де шарттар бойынша талап ету құқықтарын, қамтамасыз етілуі автокөлік болып табылатын қарыздарды, банктік салым шартына немесе ақша кепілі шартына сәйкес банкте орналастырылған, берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін ақша қамтамасыз етуі болып табылатын қарыздарды, білім беруді кредиттеу жүйесі шеңберінде берілетін қарыздарды және тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы жүйесінің шеңберінде берілетін қарыздарды қоспағандағы тұтынушылық қарыз түсініледі.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» сәуірдегі
№ 77 қаулысына
2-қосымша

Пруденциалдық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді қалыптардың қалыптық маңызы мен есептеу әдістемелеріне, белгілі бір күнге шекті банк капиталының мөлшеріне
13-қосымша

Банктің сапасы жоғары өтімді активтерінің кестесі

№	Баптар атауы	Есеп коэффициенті пайызбен
Бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер		
1	Қолма-қол ақша	100
2	Ұлттық Банктегі депозиттер	100
3	Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Ұлттық Банкке, шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне, шет мемлекеттердің орталық банктеріне және халықаралық қаржы ұйымдарына 0 (нөл) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін талаптар	100
4	Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша 0 (нөл) пайыздан жоғары мөлшерленген жағдайда, шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне және шет мемлекеттердің орталық банктеріне тиісті елдердің валютасында номинирленген талаптар	100
Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер		
5	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына талаптар, оның ішінде Қазақстан Республикасының жергілікті билік органдары шығарған, 20 (жиырма) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін талаптар	85
6	Шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне, шет мемлекеттердің орталық банктеріне, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдарына, халықаралық қаржы ұйымдарына 20 (жиырма) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін талаптар	85
7	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес ұзақмерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар қаржылық емес ұйымдардың бағалы қағаздары	85
8	Standard & Poor's агенттігінің «АА-» төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктің міндеттемелері болып табылмайтын ипотекалық бағалы қағаздар	85

Қазақстан Республикасы
 Ұлттық Банкі Басқармасының
 2018 жылғы «27» сәуірдегі
 №77 қаулысына
 3-қосымша

Пруденциалдық қалыптардың қалыптық және өзге де орындалуы міндетті нормалар мен лимиттерді

маңызы мен есептеу әдістемелеріне,
 белгілі бір күнге шекті

банк капиталының мөлшеріне

14-қосымша

Банктің ақша әкетілуі мен әкелінуінің кестесі

№	Баптар атауы	Ақша әкетілуі (келуі) коэффициенті пайызбен
Жеке тұлғалардың алдындағы міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі		
1	Тұрақты депозиттер	5
2	Тұрақтылығы төмен депозиттер	10
3	Жеке тұлғалар алдындағы міндеттемелер бойынша осы кестенің 1 және 2-жолдарына енгізілмеген өзге де ақшаның әкетілуі	100
Заңды тұлғалардың, шағын кәсіпкерлік субъектілерінің алдындағы банктің активтерімен қамтамасыз етілмеген міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі		
4	Толық көлемі баламасында Америка Құрама Штаттарының 1 (бір) миллион долларынан аспайтын, шағын кәсіпкерлік субъектілері болып табылатын қаржылық емес ұйымдар орналастырған салымдар	10
5	Клирингтік, кастодиандық қызметпен, өтімділікті басқару қызметімен байланысты салымдар	25
6	Қаржылық емес ұйымдардың, Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Ұлттық Банктің, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының, халықаралық қаржы ұйымдарының, шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің, шет мемлекеттердің орталық банктерінің, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдарының депозиттері	40
7	Қаржылық емес ұйымдардың (бір заңды тұлға басқа заңды тұлғаның ірі қатысушысы болып табылған, бұл ретте әрбір заңды тұлғаның міндеттемелерінің мөлшері банктің негізгі капиталының 0,5 (нөл бүтін оннан бес пайызынан асатын жағдайларда қаржылық емес ұйымдар топтарының) депозиттері банк міндеттемелері сомасының 5 (бес) пайызынан асатын сомада	60
8	Өзге заңды тұлғалардың алдындағы міндеттемелер, оның ішінде шығарылған бағалы қағаздар бойынша міндеттемелер	100
Заңды тұлғалардың алдындағы банктің активтерімен қамтамасыз етілген міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі		
9	Бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген міндеттемелер	0

10	Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ұлттық Банктің алдындағы міндеттемелер	0
11	Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген міндеттемелер	15
12	Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша 20 (жиырма) пайыздан жоғары емес мөлшерленетін, бірінші және екінші деңгейлердегі сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын активтермен қамтамасыз етілген Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының, халықаралық қаржы ұйымдарының алдындағы міндеттемелер	25
13	Өзге қамтамасыз етілген міндеттемелер	100
Шартты және ықтимал міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкетілуі		
14	Банктің ағымдағы рейтингінен 1 (бір), 2 (екі) не 3 (үш) сатыға дейін төмендеген кезде шартты міндеттемелер, туынды қаржы құралдарымен мәмілелер және өзге де операциялар бойынша өтімділіктегі қосымша қажеттілік толық көлемде	100
15	Туынды қаржы құралдары немесе өзге де операциялар бойынша позицияларды нарықтық бағалаудың өзгеру кезінде қосымша өтімділікке қажеттілік	Алдыңғы 24 (жиырма төрт) айдағы ең көп 30 (отыз) күндік ақшаның нетто әкетілуі
16	Туынды қаржы құралдары мен өзге де операциялар бойынша қамтамасыз етуді қайта бағалау кезінде қосымша өтімділікке қажеттілік (бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтерді қоспағанда)	20
17	Кез келген уақытта қайтарып алу көзделген туынды қаржы құралдары бойынша позицияны қолдауға байланысты банк ұстап қалатын қамтамасыз етудің асып кету мөлшері	100
18	Егер қамтамасыз ету ұсынылмаған жағдайда шарттың талаптарына сәйкес қарсы агенттің талап етуі бойынша банктің қамтамасыз етуді ұсынуы көзделетін операциялар бойынша қосымша өтімділікке қажеттілік	100
19	Қамтамасыз етуді сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын активтерге ауыстыру мүмкіндігімен байланысты қосымша өтімділікке қажеттілік	100
20	Активтер бойынша, оның ішінде банк шығарған және өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде өтеу мерзімі бар ақшаның келіп түсуімен қамтамасыз етілген бағалы қағаздар бойынша (оның ішінде ипотекалық бағалы қағаздар бойынша) ақшаның әкетілуі	100

21	Активтер бойынша ақшаның келіп түсуімен қамтамасыз етілген және банктің еншілес арнайы ұйымдары шығарған, өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде өтеу мерзімі бар бағалы қағаздар бойынша ақшаның әкетілуі (ұстаушының толық немесе бөлшек мөлшерінде мерзімінен бұрын сатып алуын талап ету құқығын көздейтін туынды қаржы құралдарын ескере отырып)	100
22	Жеке тұлғаларға және шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттік желілер мен өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	5
23	Қаржылық емес ұйымдарға, Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Ұлттық Банкке, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына және халықаралық қаржы ұйымдарына берілген кредиттік желілердің пайдаланылмаған бөлігі	10
24	Қаржылық емес ұйымдарға, Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Ұлттық Банкке, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына және халықаралық қаржы ұйымдарына берілген өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	30
25	Басқа банктерге берілген кредиттік желілер мен өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	40
26	Банктер болып табылмайтын қаржы ұйымдарына берілген кредиттік желілердің пайдаланылмаған бөлігі	40
27	Банктер болып табылмайтын өзге қаржы ұйымдарына берілген өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	100
28	Өзге заңды тұлғаларға (оның ішінде банктің еншілес арнайы ұйымдарына) берілген кредиттік желілер мен өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	100
29	Тауарлар мен қызметтердің экспортын және импортын қаржыландыруға байланысты міндеттемелер (факторинг және форфейтинг операцияларын жүргізуге байланысты кепілдіктер мен кепілдімелер, аккредитивтер бойынша)	5
30	Тауарлар мен қызметтердің экспортын және импортын қаржыландыруға байланысты емес кепілдіктер мен кепілдімелер, аккредитивтер бойынша міндеттемелер	10
31	Осы кестенің 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 және 30-жолдарға енгізілмеген міндеттемелер бойынша өзге де ақшаның әкетілуі	100
Ақшаның келуі		
32	Бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген қарыз операциялары	0
33	Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген қарыз операциялары	15
34	Сапасы жоғары өтімді активтерге жатпайтын активтерді қамтамасыз етуге бағалы қағаздарды сатып алу-сатуды жасау үшін (маржалық мәмілелер) ұсынылған қарыздар	50

35	Өзге активтермен қамтамасыз етілген қарыз операциялары	100
36	Басқа банктер берген кредиттік желілер, өтімділік желілері	0
37	Басқа қаржы ұйымдарындағы клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар	0
38	Негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды қоспағанда, оның ішінде мыналарға берілген кредиттер бойынша ақшаның келуі:	
	жеке тұлғаларға және шағын кәсіпкерлік субъектілеріне	50
	қаржылық емес ұйымдарға	50
	қаржы ұйымдарына	100
39	Туынды қаржы құралдары бойынша ақшаның келуі	100
40	Өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде ақшаның келуі күтілетін шарттар бойынша операциялардан түсетін өзге де ақшаның келуі	100

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 6 маусымда
№ 17008 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 сәуір

№ 79

Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативтердің, сондай-ақ олардың мәнінің сақталуын сипаттайтын көрсеткіштердің түрлерін белгілеу, Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидаларын бекіту туралы

«Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі, «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі, «Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар үшін:

1) мынадай пруденциялық нормативтер:

мәні күн сайын – кемінде 1 болатын меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті;
мәні күн сайын:

2018 жылғы 1 шілдеден бастап – кемінде 1,2;

2019 жылғы 1 қаңтардан бастап – кемінде 1,3;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап – кемінде 1,4;

2021 жылғы 1 қаңтардан бастап – кемінде 1,5 болатын өтімділік коэффициенті;

2) пруденциялық нормативтердің мәндерін сақтауды сипаттайтын мынадай көрсеткіштер:
өтімді активтер;

баланс бойынша міндеттемелер;

меншікті капиталдың ең аз мөлшері белгіленсін.

2. Қоса беріліп отырған Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидалары бекітілсін.

3. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің құрылымдық элементтерінің күші жойылды деп танылсын.

4. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Шайқақова Г.Ж.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмесін «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде ресми жариялау және енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 5-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

5. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

6. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

7. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

КЕЛІСІЛГЕН

Қазақстан Республикасының

Ұлттық экономика министрлігі

Статистика комитетінің Төрағасы

Н. Айдапкелов

2018 жылғы «22» мамыр

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» сәуірдегі
№ 79 қаулысымен
бекітілді**

**Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті
пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидалары**

1-тарау. Жалпы ережелер

Осы Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі (бұдан әрі – Бағалы қағаздар рыногы туралы заң), «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар (бұдан әрі – инвестициялық портфельді басқарушылар) сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есептеу тәртібін белгілейді.

Қағидалар ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығы бар инвестициялық портфельді басқарушыларға қолданылмайды.

Сенімгерлікпен басқаруға берілген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің алтынвалюта активтері және Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтері инвестициялық портфельді басқарушылардың пруденциялық нормативтерінің мәндерін есептеу кезінде есепке алынбайды.

Қағидалардың инвестициялық портфельді басқарушының үлестес тұлғалары бөлігінде көзделген нормалары заңды тұлғаларға және олардың «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының көрсетілген ұйымдардың дауыс беретін акцияларының жиырма бес және одан артық пайызын тікелей (банктер бойынша – жанама) иеленуі нәтижесінде инвестициялық портфельді басқарушымен үлестес болып табылатын үлестес тұлғаларына қолданылмайды.

Меншікті капиталдың ең төмен мөлшерін есептеу мақсаты үшін республикалық бюджет туралы заңмен тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіш (бұдан әрі – АЕК) мөлшері пайдаланылады.

2-тарау. Пруденциялық нормативтердің мәндерін есептеу тәртібі

6. Инвестициялық портфельді басқарушының меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті мына формула бойынша есептеледі:

$K = (\Theta A - M) / MKTM$, мұндағы:

ΘA – инвестициялық портфельді басқарушының Қағидалардың 11-тармағына сәйкес өтімді деп танылатын, есептеу күніндегі өтімді активтері;

M – есептеу күніндегі баланс бойынша міндеттемелер;

$MKTM$ – меншікті капиталдың жеткіліктілігінің есебіне қабылданатын, Қағидалардың 8-тармағына сәйкес есептелген инвестициялық портфельді басқарушының меншікті капиталының ең төмен мөлшері.

7. Инвестициялық портфельді басқарушының өтімділік коэффициенті мына формула бойынша есептеледі:

$\Theta_k = \Theta A / M$, мұндағы:

ΘA – инвестициялық портфельді басқарушының Қағидалардың 11-тармағына сәйкес өтімді деп танылатын, есептеу күніндегі өтімді активтері;

M – есептеу күніндегі баланс бойынша міндеттемелер.

8. Егер:

басқаруға қабылданған активтердің құны 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңгеден аз болса, онда МКТМ 75 000 (жетпіс бес мың) АЕК-ке тең болады;

басқаруға қабылданған активтердің құны 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңгеден астам болса, онда МКТМ 75 000 (жетпіс бес мың) АЕК-ке тең + (БҚА – 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңге) * 0,0014 болады, мұндағы БҚА басқаруға қабылданған активтер болып табылады.

9. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – уәкілетті орган) Standard & Poor's агенттігінің рейтингтік бағаларынан басқа Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8318 болып тіркелген «Болу қажеттілігі қаржы ұйымдарының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес талап етілетін заңды тұлғалар және елдер үшін ең төменгі рейтингіні, осы рейтингіні беретін рейтингтік агенттіктер тізбесін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 желтоқсандағы № 385 қаулысымен бекітілген Moody's Investors Service және Fitch агенттіктерінің (бұдан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) рейтингтік бағаларын да таниды.

10. Қағидалардың мақсаты үшін халықаралық қаржы ұйымдары деп мынадай ұйымдар түсініледі:

Азия даму банкі (the Asian Development Bank);

Америкааралық даму банкі (the Inter-American Development Bank);

Африка даму банкі (the African Development Bank);

Еуразия даму банкі (Eurasian Development Bank);

Еуропа қайта құру және даму банкі (the European Bank for Reconstruction and Development);

Еуропалық инвестициялық банк (the European Investment Bank);

Еуропалық Кеңестің Даму Банкі (the Council of Europe Development Bank);

Жеке секторды дамыту жөніндегі ислам корпорациясы (the Islamic Corporation for the Development of the Private Sector);

Ислам даму банкі (the Islamic Development Bank);

Көптарапты инвестицияларға кепілдік беру агенттігі;

Скандинавия инвестициялық банкі (the Nordic Investment Bank).

Халықаралық валюта қоры;

Халықаралық даму қауымдастығы;

Халықаралық инвестициялық дауларды реттеу орталығы;

Халықаралық қайта құру және даму банкі (the International Bank for Reconstruction and Development);

Халықаралық қаржы корпорациясы (the International Finance Corporation).

11. Қағидалардың қосымшасына сәйкес нысан бойынша инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебінде көрсетілген тиісті көлемдегі активтер инвестициялық портфельді басқарушының өтімді активтері ретінде танылады.

12. Инвестициялық портфельді басқарушы бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметті қоса атқарған жағдайда, меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті және өтімділік коэффициенті пруденциялық нормативтерінің мәндері Бағалы қағаздар рыногы туралы заңның 49-бабының 3-тармағына сәйкес уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісімен бекітілген бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативтердің мәндерін есептеу тәртібі ескеріле отырып есептеледі.

13. Инвестициялық портфельді басқарушы Қағидалардың қосымшасына сәйкес нысан бойынша алдыңғы жұмыс күнінің соңындағы, сондай-ақ ағымдағы жұмыс күнінің тура

алдындағы әрбір демалыс күндерінің соңындағы жағдай бойынша әрбір жұмыс күні инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебін жүргізеді.

14. Қағидалардың 11-тармағында көзделген өтімді активтер есебіне мыналар енгізілмейді: репо операциясының мәні болып табылатын активтерді қоспағанда, инвестициялық портфельді басқарушының меншік құқығы шектелген (оның ішінде кепілге беру, міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету үшін активке ауыртпалық салу мәмілесін жасау нәтижесінде) активтер;

репо операциясының мәні болып табылатын бағалы қағаздарды қоспағанда, инвестициялық портфельді басқарушы оларды кері сатып алу талабымен сатқан бағалы қағаздар;

параметрлері қор биржасының акциялар нарығының индексіне есептеу мақсатында пайдаланылатын қор биржасының ресми тізіміне (қор биржасының өкілдік тізімі) кіретін акцияларды қоспағанда, инвестициялық портфельді басқарушыға қатысты үлестес тұлғалар болып табылатын заңды тұлғалар шығарған бағалы қағаздар.

3-тарау. Пруденциялық нормативтер мәндерінің есебін ұсыну тәртібі

15. Инвестициялық портфельді басқарушы ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 5 (бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей уәкілетті органға Қағидалардың қосымшасына сәйкес нысан бойынша электрондық форматта Инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебін ұсынады.

16. Уәкілетті органның талап етуі бойынша сұратуды алған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей инвестициялық портфельді басқарушы уәкілетті органға белгілі бір күндегі жағдай бойынша есептілікті ұсынады.

17. Қағидалардың 15-тармағында көзделген пруденциялық нормативтер мәндерінің есебі уәкілетті органға ұсынылып отырған деректердің конфиденциалдылығын және түзетілмеуін қамтамасыз ететін криптографиялық қорғау құралдары бар ақпаратты кепілдікпен жеткізудің тасымалдау жүйесі пайдаланыла отырып ұсынылады.

18. Электрондық форматта ұсынылатын деректердің қағаз тасымалдағыштағы деректермен сәйкестігін инвестициялық портфельді басқарушының бірінші басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам) және бас бухгалтері қамтамасыз етеді.

19. Қағидалардың 15-тармағында көзделген, уәкілетті органға ұсынылған пруденциялық нормативтер мәндерінің есебіне өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу қажет болған жағдайда, инвестициялық портфельді басқарушы уәкілетті органға Қағидалардың қосымшасына сәйкес нысан бойынша пысықталған инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтер мәндерінің есебін және тиісті өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу қажеттілігінің себептерін көрсете отырып жазбаша түсініктемені ұсынады.

20. Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициентін және (немесе) өтімділік коэффициентін бұзған жағдайда, инвестициялық портфельді басқарушы бұзушылық болған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде уәкілетті органға оны жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын қоса бере отырып тиісті пруденциялық нормативті бұзу фактісі мен себептері туралы хабарлайды.

**Инвестициялық портфельді басқаруды
жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті
пруденциялық нормативтердің мәндерін
есеп айырысу қағидаларына
қосымша**

**Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан
Инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің
есебі**

Есепті кезең: 20 __ жылғы «_____» _____ жағдай бойынша

Индекс: К1-УИП

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйым

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 5 (бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей

Нысан

(инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымның атауы)

(мың теңгемен)

№	Көрсеткіштің ағауы	Баланс бойынша сомасы	Есепке алынатын көлем (пайызбен)	Есеп айырысуға сома
1	Ақша – барлығы (1.1 – 1.7-жолдар сомасы), оның ішінде:		100	
1.1	кассадағы ақша (инвестициялық портфельді басқарушының балансы бойынша активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды)		100	
1.2	осы Қосымшаның 2 және 3-жолдарында көрсетілген Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің ағымдағы шоттарындағы ақша		100	
1.3	орталық депозитарийдегі шоттардағы меншікті ақша		100	
1.4	клирингтік ұйымдағы шоттардағы инвестициялық портфельді басқарушының кепілдік берілген маржалық жарналары болып табылатын меншікті ақша		100	
1.5	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» санатынан төмен емес ұзақ мерзімді және (немесе) қысқа мерзімді, жеке рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент банктеріндегі ағымдағы шоттардағы ақша		100	
1.6	«Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы 59-бабының 1-тармағында белгіленген функцияларды жүзеге асыратын, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB» төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарындағы шоттардағы ақша		100	
1.7	Бағалы қағаздарға қызмет көрсету мәселелері бойынша халықаралық қауымдастықтың мүшесі болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарындағы шоттардағы ақша (International Securities Services Association)		100	

2	<p>Мына талаптардың біреуіне сәйкес келген кезде, ықтимал шығындарға резервтерді шегергендегі Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда):</p> <p>банктердің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-» төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzB» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар;</p> <p>банктер бейрезидент бас банкінің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «A-» төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент еншілес банк болып табылады</p>	100	
3	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, осы банктердің қор биржасының ресми тізімінің «Негізгі» алаңы «акциялар» секторының «премиум» санатына енгізілген эмитенттер немесе акциялары қор биржасы индексінің өкілдік тізіміндегі эмитенттер болу талабымен</p>	100	
4	<p>Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>	100	
5	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес ұзақ мерзімді және (немесе) қысқа мерзімді, жеке рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктердегі салымдар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>	100	
6	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес айналысқа шығарылғандарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>	100	
7	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы шығарған борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>	100	
	<p>Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының акциялары</p>	100	

8	Заңды тұлғалардың қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «акциялар» секторы «премиум» санағының талаптарына сәйкес келетін акциялары немесе заңды тұлғалардың қор биржасы индексінің өкілдік тізіміндегі акциялары	100	
9	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа да мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
10	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа да мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B+»-тен «B-»-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шәкілі бойынша «kzB+»-тен «kzB-»-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
11	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, осы қосымшаның 10-жолында көрсетілген деңгейден төмен рейтингтік бағасы бар, сондай-ақ рейтингтік бағасы жоқ, қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «борыштық бағалы қағаздар» секторына енгізілген мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
12	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, қор биржасының ресми тізімі «Баламалы» алаңының «борыштық бағалы қағаздар» секторына енгізілген, мына талаптарға сәйкес келетін мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда): борыштық бағалы қағаздар эмитентін мемлекеттік тіркеу оның бағалы қағаздарын қор биржасының ресми тізіміне енгізу туралы өтініш беру күніне дейін кем дегенде екі жыл бұрын жүзеге асырылған;	100	

13	<p>борыштық бағалы қағаздар эмитентті қаржылық есептілікті халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (International Financial Reporting Standards – IFRS) немесе Америка Құрама Штаттарында қолданылатын қаржылық есептілік стандарттарына (General Accepted Accounting Principles – GAAP) сәйкес дайындайды;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің қаржылық есептілігіне аудитті қор биржасымен танылатын аудиторлық ұйымдардың тізбесіне кіретін аудиторлық ұйымдардың бірі жүргізеді; борыштық бағалы қағаздар эмитенттің аудиторлық есеппен расталған қаржылық есептілігі кемінде аяқталған екі қаржы жылына ұсынылған;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің меншікті капиталы аудиторлық есеппен расталған, соңғы есепті күндегі қаржылық есептілікке сәйкес, республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде екі миллион елу мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің соңғы екі жылдың бір жылындағы таза пайдасы аудиторлық есеппен расталған, соңғы есепті күндегі қаржылық есептілікке сәйкес, республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде бес мың алты жүз еселенген мөлшеріне баламалы сома болады; лизингтік ұйымды және кредиттік серіктестікті қоспағанда, қаржылық емес ұйым – борыштық бағалы қағаздар эмитенттің негізгі қызмет бойынша соңғы екі жылдың әрбір жылындағы сату көлемі аудиторлық есеппен расталған қаржылық есептіліктің деректері бойынша республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде екі миллион елу мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентті акционерлерінің жалпы жиналысымен бекітілген корпоративтік басқару кодексінің болуы;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар қор биржасының ресми тізімінде болған кезде борыштық бағалы қағаздар бойынша маркет-мейкердің болуы;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің құрылтай құжаттарында және (немесе) эмиссиялық бағалы қағаздарды шығару проспектісінде бағалы қағаздар иелерінің оларды иеліктен шығару (беру) құқығына қысым жасайтын немесе шектейтін нормалар болмайды</p>		
	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor’s агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	

14	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, шетел эмитенттерінің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің рейтингі бар мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары	100	
	(негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)		
15	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел эмитенттерінің акциялары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
16	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел эмитенттерінің акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100	
17	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасы эмитенттерінің акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100	
18	Занды тұлғалардың қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «акциялар» секторы «премиум» санатының талаптарына сәйкес келетін акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100	
19	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, халықаралық қаржы ұйымдары шығарған, Standard & Poor's агенттігінің «BBB-» төмен емес халықаралық рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
20	Тазартылған қымбат металдар және металл депозиттер	100	
21	Акционерлері бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары болып табылатын бағалы қағаздар нарығы инфрақұрылымының бөлігі болып табылатын бағалы қағаздармен сауда-саттықты ұйымдастырушылардың және өзге де заңды тұлғалардың акциялары	100	

22	Қызметкерлердің және басқа тұлғалардың дебиторлық берешектерін шегергенде, инвестициялық портфельді басқарушыға қатысты үлестес тұлғалар болып табылмайтын ұйымдардың шарт талаптары бойынша мерзімі өтпеген, инвестициялық портфельді басқарушының балансы бойынша активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайтын сомадағы дебиторлық берешегі (ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде)		100	
23	Инвестициялық портфельді басқарушының балансы бойынша активтер сомасының 5 (бес) пайызынан аспайтын сомада жылжымайтын мүлік түріндегі инвестициялық портфельді басқарушының негізгі қаражаты		100	
24	Пайлар барлығы, оның ішінде:		100	
24.1	баға белгілеуі мынадай есептік көрсеткіштерге (индекстерге) байланысты Exchange Traded Funds пайлары (күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде): CAC 40 (Compagnie des Agents de Change 40 Index); DAX (Deutscher Aktienindex); DJIA (Dow Jones Industrial Average); ENXT 100 (Euronext 100); FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange 100 Index); MSCI World Index (Morgan Stanley Capital International World Index); NIKKEI – 225 (NIKKEI – 225 Index); S&P 500 (Standard and Poor's 500 Index); TOPIX (Tokyo Price Index); HSI (Hang Seng Index)		100	
24.2	күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Morningstar рейтингтік		100	
	агенттігінің «5 жұлдыз» рейтингтік бағасына ие Exchange Traded Funds (ETF), Exchange Traded Commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) пайлары			
25	Өтімді активтердің (ӨА) жиынтығы (1-24-жолдардың сомасы)		x	
26	Баланс бойынша міндеттемелер		x	
27	Меншікті капиталдың ең төменгі мөлшері (МКТМ)	x	x	
28	меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті (К) (25-жол – 26-жол) / 27-жол) кемінде 1	x	x	
29	Өтімділік коэффициенті (Өк) (25-жол/26-жол)	x	x	

Бірінші басшы немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде))

_____ (қолы)

Бас бухгалтер немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде))

_____ (қолы)

Орындаушы _____

(лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде))

_____ (қолы)

Телефоны: _____

Есепке қол қойылған күн 20 ____ жылғы « ____ » _____

Ескерту: әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада берілген

Инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі нысанына қосымша

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме

Инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме (бұдан әрі – Түсіндірме) «Инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйым Нысанды ай сайын есепті кезеңнің соңында толтырады. Нысандағы деректер мың теңгемен көрсетіледі. 500 (бес жүз) теңгеден кем сома 0 (нөлге) дейін дөңгелектенеді, ал 500 (бес жүз) теңгеге тең және одан жоғары сома 1000 (мың) теңгеге дейін дөңгелектенеді.

4. Нысанға бірінші басшы, бас бухгалтер немесе олар есепке қол қоюға уәкілеттік берген тұлғалар және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 3-бағанда есепті кезеңнің соңғы күнтізбелік күнінің соңындағы деректер толтырылады.

6. 5-бағанда есепті кезеңнің соңғы күнтізбелік күнінің соңында есептеуге арналған, 3 және 4-бағандарда көрсетілген деректердің көбейтіндісі ретінде есептелген сома көрсетіледі.

7. 28-жолда баланс бойынша өтімді активтер мен міндеттемелер айырмасының меншікті капиталдың ең төменгі мөлшеріне қатынасы ретінде есептелген меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициентінің мәні көрсетіледі.

8. 29-жолда өтімді активтердің баланс бойынша міндеттемелерге қатынасы ретінде есептелген өтімділік коэффициентінің мәні көрсетіледі.

**Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» сәуірдегі
№ 79 қаулысына
қосымша**

**Күші жойылған Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің,
сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің
құрылымдық элементтерінің тізбесі**

1. 2-тармақтың 2) тармақшасын қоспағанда, «Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативті белгілеу, Инвестициялық портфельді басқаруды жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативтің мәндерін есеп айырысу қағидаларын бекіту және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 7 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9410 болып тіркелген, 2014 жылғы 29 мамырда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған).

2. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қаржы ұйымдарының қызметін пруденциялық реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 16 шілдедегі № 152 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9732 болып тіркелген, 2014 жылғы 18 қыркүйекте «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қазақстан Республикасының қаржы ұйымдарының қызметін пруденциялық реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 5-тармағы.

3. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қор биржасы бағалы қағаздарының ресми тізімі мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 24 желтоқсандағы № 244 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10339 болып тіркелген, 2015 жылғы 18 наурызда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қор биржасы бағалы қағаздарының ресми тізімі мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 14-тармағы.

4. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығы мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 19 желтоқсандағы № 250 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13001 болып тіркелген, 2016 жылғы 29 ақпанда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 23-тармағы.

5. «Эмитенттерге және олардың қор биржасында айналысқа жіберілетін (жіберілген) бағалы қағаздарына, сондай-ақ қор биржасы тізімінің жекелеген санаттарына қойлатын талаптарды бекіту және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 27 наурыздағы № 54 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15175 болып тіркелген, 2017 жылғы 14 маусымда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) 2-қосымшасына сәйкес Өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 9-тармағы.

6. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылардың есептілікті ұсыну мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қаңтардағы №5 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №16498 болып тіркелген, 2018 жылғы 19 наурызда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) бекітілген Бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылардың есептілікті ұсыну мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 2-тармағы.

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 6 маусымда
№ 17005 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКИ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 27 сәуір

№ 80

Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативтердің, сондай-ақ олардың мәнінің сақталуын сипаттайтын көрсеткіштердің түрлерін белгілеу, Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидаларын бекіту туралы

«Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі, «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі, «Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін:

1) мынадай пруденциялық нормативтер белгіленсін:

меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициентінің мәні күн сайын кемінде 1 болады;
өтімділік коэффициентінің мәні күн сайын:

2018 жылғы 1 шілдеден бастап – кемінде 1,2;

2019 жылғы 1 қаңтардан бастап – кемінде 1,3;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап – кемінде 1,4;

2021 жылғы 1 қаңтардан бастап – кемінде 1,5 болады;

2) пруденциялық нормативтердің сақталуын сипаттайтын мынадай көрсеткіштер:

өтімді активтер;

баланс бойынша міндеттемелер;

меншікті капиталдың ең төменгі мөлшері.

2. Қоса беріліп отырған Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидалары бекітілсін.

3. Осы қаулының қосымшасына сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері құрылымдық элементтерінің күші жойылды деп танылсын.

4. Банктік емес қаржы ұйымдарын реттеу департаменті (Шайқақова Г.Ж.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмесін «Республикалық

құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде ресми жариялау және енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 5-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

5. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

6. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ж.Б. Құрмановқа жүктелсін.

7. Осы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының

Ұлттық экономика министрлігі

Статистика комитетінің Төрағасы

Н. Айдапкелов

2018 жылғы «22» мамыр

**Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «27» сәуірдегі
№ 80 қаулысымен бекітілді**

Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Бағалы қағаздар рыногы туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 2 шілдедегі, «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі, «Мемлекеттік статистика туралы» 2010 жылғы 19 наурыздағы Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес әзірленді және ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларын (бұдан әрі – ЕЖЗҚ), ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушыларды (бұдан әрі – ИПБ1), ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушыларды (бұдан әрі – ИПБ2) қоса алғанда, бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (бұдан әрі – брокер және (немесе) дилер) сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есептеу тәртібін белгілейді.

2. Қағидалар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне (бұдан әрі – уәкілетті орган), екінші деңгейдегі банктерге, Ұлттық почта операторына, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларына, уәкілетті органмен жасалған активтерді инвестициялық басқару шартына сәйкес бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқарушыларға қолданылмайды.

3. Брокердің және (немесе) дилердің, ЕЖЗҚ-нің, ИПБ1-дің, ИПБ2-нің үлестес тұлғалары бөлігінде Қағидаларда көзделген нормалар заңды тұлғаларға және олардың «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының көрсетілген ұйымдардың дауыс беретін акцияларының жиырма бес және одан астам пайызын тікелей (банктер бойынша – жанама) иеленуі нәтижесінде брокермен және (немесе) дилермен, ЕЖЗҚ-мен, ИПБ1-мен, ИПБ2-мен үлестес болып табылатын үлестес тұлғаларына қолданылмайды.

4. Меншікті капиталдың ең төменгі мөлшерін есептеу мақсаты үшін тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген айлық есептік көрсеткіш (бұдан әрі – АЕК) мөлшері қолданылады.

2-тарау. Брокердің және (немесе) дилердің пруденциялық нормативтерінің мәндерін есептеу тәртібі

5. Брокер және (немесе) дилер меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$K = (\Theta A - M) / MKTM$, мұндағы:

ΘA – Қағидалардың 9-тармағына сәйкес өтімді болып танылатын, есептеу күніндегі қолда бар брокердің және (немесе) дилердің көрсетілген өтімді активтері;

M – есептеу күніндегі қолда бар баланс бойынша міндеттемелер;

$MKTM$ – меншікті капиталдың жеткіліктілігінің есебіне қабылданатын брокердің және (немесе) дилердің меншікті капиталының ең төменгі мөлшері:

номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығы бар брокердің және (немесе) дилердің 75 000 (жетпіс бес мың) АЕК болатын $MKTM$;

клиенттердің шоттарын жүргізу құқығы жоқ брокердің және (немесе) дилердің 53 000 (елу үш мың) АЕК болатын $MKTM$.

6. Брокердің және (немесе) дилердің өтімділік коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$\Theta_k = \Theta A / M$, мұндағы:

ΘA – Қағидалардың 9-тармағына сәйкес өтімді болып танылатын, есептеу күніндегі қолда бар брокердің және (немесе) дилердің көрсетілген өтімді активтері;

M – есептеу күніндегі қолда бар баланс бойынша міндеттемелер.

7. Уәкілетті орган Standard & Poor's агенттігінің рейтингтік бағаларынан басқа Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8318 болып тіркелген «Болу қажеттілігі қаржы ұйымдарының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес талап етілетін заңды тұлғалар және елдер үшін ең төменгі рейтингіні, осы рейтингіні беретін рейтингтік агенттіктер тізбесін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 желтоқсандағы № 385 қаулысымен бекітілген Moody's Investors Service және Fitch агенттіктерінің (бұдан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) рейтингтік бағаларын да таниды.

8. Қағидалардың мақсаты үшін халықаралық қаржы ұйымдары деп мынадай ұйымдар түсініледі:

Азия даму банкі (the Asian Development Bank);

Америкааралық даму банкі (the Inter-American Development Bank);

Африка даму банкі (the African Development Bank);

Еуразия даму банкі (Eurasian Development Bank);

Еуропа қайта құру және даму банкі (the European Bank for Reconstruction and Development);

Еуропалық инвестициялық банк (the European Investment Bank);

Еуропалық Кеңестің Даму Банкі (the Council of Europe Development Bank);

Жеке секторды дамыту жөніндегі ислам корпорациясы (the Islamic Corporation for the Development of the Private Sector);

Ислам даму банкі (the Islamic Development Bank);

Көптарапты инвестицияларға кепілдік беру агенттігі;

Скандинавия инвестициялық банкі (the Nordic Investment Bank);

Халықаралық валюта қоры;

Халықаралық даму қауымдастығы;

Халықаралық есеп айырысу банкі;

Халықаралық инвестициялық дауларды реттеу орталығы;

Халықаралық қайта құру және даму банкі (the International Bank for Reconstruction and Development);

Халықаралық қаржы корпорациясы (the International Finance Corporation).

9. Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша, тиісті көлемдегі брокердің және

(немесе) дилердің пруденциялық нормативтері мәндерінің есебінде көрсетілген активтер брокердің және (немесе) дилердің өтімді активтері ретінде танылады.

10. Қағидалардың 9-тармағында көзделген өтімді активтер есебіне мыналар енгізілмейді:

репо операциясының мәні болып табылатын активтерді қоспағанда, брокердің және (немесе) дилердің меншік құқығы шектелген (оның ішінде кепілге беру, міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін ауыртпалық салынған актив бойынша мәмілені жасау нәтижесінде) активтер;

репо операциясының мәні болып табылатын бағалы қағаздарды қоспағанда, брокер және (немесе) дилер оларды кері сатып алу талабымен сатқан бағалы қағаздар;

параметрлері қор биржасының акциялар нарығының индексін есептеу мақсатында пайдаланылатын қор биржасының тізіміне (қор биржасының өкілдік тізімі) кіретін акцияларды қоспағанда, брокерге және (немесе) дилерге қатысты үлестес тұлғалар болып табылатын заңды тұлғалар шығарған бағалы қағаздар.

11. Брокер және (немесе) дилер Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша алдыңғы жұмыс күнінің соңындағы, сондай-ақ ағымдағы жұмыс күнінің тікелей алдындағы әрбір демалыс күндерінің соңындағы жағдай бойынша әрбір жұмыс күні брокердің және (немесе) дилердің пруденциялық нормативтері мәндерінің есебін жүргізеді.

3-тарау. ЕЖЗҚ пруденциялық нормативтерінің мәндерін есептеу тәртібі

12. ЕЖЗҚ-ның меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті мына формула бойынша есептеледі:

$K = (\Theta A - M) / MKTM$, мұндағы:

ΘA – Қағидалардың 15 және 17-тармақтарында көрсетілген, есептеу күніндегі қолда бар ЕЖЗҚ-ның өтімді және басқа да активтері;

M – есептеу күніндегі қолда бар баланс бойынша міндеттемелер;

$MKTM$ – меншікті капиталдың жеткіліктілігінің есебіне қабылданатын, Қағидалардың 14-тармағына сәйкес есептелген ЕЖЗҚ-ның меншікті капиталының ең төменгі мөлшері.

13. ЕЖЗҚ-ның өтімділік коэффициенті мына формула бойынша есептеледі:

$\Theta_k = \Theta A / M$, мұндағы:

ΘA – Қағидалардың 15 және 17-тармақтарында көрсетілген, есептеу күніндегі қолда бар ЕЖЗҚ-ның өтімді және басқа да активтері;

M – есептеу күніндегі қолда бар баланс бойынша міндеттемелер;

14. Егер:

инвестициялық басқаруға қабылданған зейнетақы активтерінің құны 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңгеден аз болса, онда $MKTM$ 107 000 (жүз жеті мың) АЕК болады;

инвестициялық басқаруға қабылданған зейнетақы активтерінің құны 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңгеден астам болса, онда $MKTM$ 107 000 (жүз жеті мың) АЕК + (БҚА – 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңге) * 0,0001 болады, мұндағы БҚА инвестициялық басқаруға қабылданған зейнетақы активтері болып табылады.

15. Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша, тиісті көлемдегі ЕЖЗҚ пруденциялық нормативтері мәндерінің есебінде көрсетілген ЕЖЗҚ-ның меншікті активтері ЕЖЗҚ-ның өтімді активтері ретінде танылады.

16. Қағидалардың 15-тармағында көзделген өтімді активтердің есебіне мыналар енгізілмейді:

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі және уәкілетті орган шығарған мемлекеттік бағалы қағаздармен (басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес эмиссияланғандарды қоса алғанда) «кері репо» мәмілелерін қоспағанда, ЕЖЗҚ-ның меншік құқығы шектелген (оның ішінде кепілге беру, міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін ауыртпалық салынған актив бойынша мәмілені жасау нәтижесінде) активтер;

ЕЖЗҚ-ға қатысты үлестес тұлғалар болып табылатын заңды тұлғалар шығарған бағалы қағаздар;

ЕЖЗҚ-ның ірі акционерлеріне тиесілі ЕЖЗҚ-ның дауыс беретін акцияларының он және

одан көп пайызын сенімгерлікпен басқарушылары және осы сенімгерлікпен басқарушылардың үлестес тұлғалары шығарған бағалы қағаздар;

ЕЖЗҚ-ға қатысты үлестес тұлғалар болып табылатын Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар.

17. ЕЖЗҚ-ның балансы бойынша активтер сомасының 5 (бес) пайызынан аспайтын сомадағы, ЕЖЗҚ-ның жылжымайтын мүлік түріндегі негізгі қаражаты басқа активтер ретінде танылады.

18. ЕЖЗҚ Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша алдыңғы жұмыс күнінің соңындағы, сондай-ақ ағымдағы жұмыс күнінің тікелей алдындағы әрбір демалыс күндерінің соңындағы жағдай бойынша әрбір жұмыс күні ЕЖЗҚ-ның пруденциялық нормативтері мәндерінің есебін жүргізеді.

19. ЕЖЗҚ Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы №236 қаулысымен бекітілген, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8794 тіркелген Ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары үшін пруденциялық нормативтердің тізбесінің, олардың нормативтік мәндерінің және есептеу әдістемесінің, сондай-ақ есептілік нысандары мен ұсыну мерзімдерінің 3-тарауына сәйкес инвестициялау лимиттерін сақтайды.

20. ЕЖЗҚ-ның меншікті активтерінің есебінен мәмілелер Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы №237 қаулысымен бекітілген, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8815 тіркелген Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының және (немесе) ерікті жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін жүзеге асыру қағидаларының 2-тарауында белгіленген тәртіпте жасалады.

4-тарау. ИПБ1 немесе ИПБ2 пруденциялық нормативтерінің мәндерін есептеу тәртібі

21. ИПБ1 немесе ИПБ2 меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті мына формула бойынша есептеледі:

$K = (\Theta A - M) / MKTM$, мұндағы:

ΘA – Қағидалардың 24-тармағына сәйкес өтімді болып танылатын, есептеу күніндегі қолда бар ИПБ1 немесе ИПБ2-нің өтімді активтері;

M – есептеу күніндегі қолда бар баланс бойынша міндеттемелер;

$MKTM$ – меншікті капиталдың жеткіліктілігінің есебіне қабылданатын, Қағидалардың 23-тармағына сәйкес есептелген ИПБ1 немесе ИПБ2-нің меншікті капиталының ең төменгі мөлшері.

22. ИПБ1 немесе ИПБ2-нің өтімділік коэффициенті мына формула бойынша есептеледі:

$\Theta_k = \Theta A / M$, мұндағы:

ΘA – Қағидалардың 24-тармағына сәйкес өтімді болып танылатын, есептеу күніндегі қолда бар ИПБ1 немесе ИПБ2-нің өтімді активтері;

M – есептеу күніндегі қолда бар баланс бойынша міндеттемелер.

23. Егер:

ИПБ1 басқаруға қабылдаған активтердің құны 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңгеден аз болса, онда $MKTM$ 107 000 (жүз жеті мың) АЕК болады;

ИПБ1 басқаруға қабылдаған активтердің құны 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңгеден артық болса, онда $MKTM$ 107 000 (жүз жеті мың) АЕК + (БҚА – 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңге) * 0,0001-ге тең болады, мұндағы БҚА инвестициялық басқаруға қабылданған активтер болып табылады;

ИПБ2 басқаруға қабылдаған активтердің құны 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңгеден аз болса, онда $MKTM$ 85 000 (сексен бес мың) АЕК-ге тең болады;

ИПБ2 басқаруға қабылдаған активтердің құны 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңгеден артық болса, онда $MKTM$ 85 000 (сексен бес мың) АЕК + (БҚА – 40 000 000 000 (қырық миллиард) теңге) * 0,0001-ге тең болады, мұндағы БҚА инвестициялық басқаруға қабылданған активтер болып табылады.

24. Қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша, тиісті көлемдегі ИПБ1 немесе ИПБ2 пруденциялық нормативтері мәндерінің есебінде көрсетілген активтер ИПБ1 немесе ИПБ2-ның өтімді активтері ретінде танылады.

25. Қағидалардың 24-тармағында көрсетілген өтімді активтердің есебіне мыналар енгізілмейді:

репо операцияларының мәні болып табылатын активтерді қоспағанда, ИПБ1 немесе ИПБ2 меншік құқығы шектелген (оның ішінде кепілге беру, міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін ауыртпалық салынған актив бойынша мәмілелер жасау нәтижесінде) активтер;

репо операцияларының мәні болып табылатын бағалы қағаздарды қоспағанда, оларды кері сатып алу талабымен ИПБ1 немесе ИПБ2 сатқан бағалы қағаздар;

параметрлері қор биржасының акциялар нарығының индексін есептеу мақсатында пайдаланылатын қор биржасының тізіміне кіретін акцияларды қоспағанда, ИПБ1 немесе ИПБ2-ге қатысты үлестес тұлғалар болып табылатын заңды тұлғалар шығарған бағалы қағаздар (қор биржасының өкілдік тізімі).

26. ИПБ1 немесе ИПБ2 Қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша алдыңғы жұмыс күнінің соңындағы, сондай-ақ ағымдағы жұмыс күнінің тікелей алдындағы әрбір демалыс күндерінің соңындағы жағдай бойынша әрбір жұмыс күні ИПБ1 немесе ИПБ2 пруденциялық нормативтері мәндерінің есебін жүргізеді.

5-тарау. Пруденциялық нормативтердің мәндерін есептеуді ұсыну тәртібі

27. Брокер және (немесе) дилер Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша брокердің және (немесе) дилердің пруденциялық нормативтері мәндерінің есебін, ЕЖЗҚ Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша ЕЖЗҚ пруденциялық нормативтері мәндерінің есебін, ИПБ1 немесе ИПБ2 Қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша ИПБ1 немесе ИПБ2 пруденциялық нормативтері мәндерінің есебін ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 5 (бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей уәкілетті органға ұсынады.

28. Уәкілетті органның талабы бойынша брокер және (немесе) дилер, ЕЖЗҚ, ИПБ1 немесе ИПБ2 сұрату алған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей белгілі бір күнгі жағдай бойынша есептілікті уәкілетті органға ұсынады.

29. Қағидалардың 27-тармағында көзделген пруденциялық нормативтер мәндерінің есебі ұсынылатын деректердің құпиялылығын және түзетілмейтіндігін қамтамасыз ететін криптографиялық қорғау құралдары бар, ақпараттың жеткізілуіне кепілдік беретін көлік жүйесін пайдалана отырып ұсынылады.

30. Электрондық форматта ұсынылатын деректердің қағаз тасымалдағыштағы деректермен сәйкестігін брокердің және (немесе) дилердің, ЕЖЗҚ-ның, ИПБ1 немесе ИПБ2-нің бірінші басшысы (ол жоқ болған кезеңде – оның орнындағы адам) және бас бухгалтері қамтамасыз етеді.

31. Уәкілетті органға ұсынылған Қағидалардың 27-тармағында көзделген пруденциялық нормативтер мәндерінің есебіне өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу қажет болған жағдайда брокер және (немесе) дилер, ЕЖЗҚ, ИПБ1 немесе ИПБ2 уәкілетті органға Қағидалардың 1, 2 және 3-қосымшаларына сәйкес нысандар бойынша пысықталған пруденциялық нормативтер мәндерінің есебін және тиісті өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу қажеттілігінің себептері көрсетілген жазбаша түсініктемені ұсынады.

32. Пруденциялық нормативтерді бұзған жағдайда, брокер және (немесе) дилер, ЕЖЗҚ, ИПБ1 немесе ИПБ2 бұзушылық болған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде уәкілетті органға тиісті пруденциялық нормативтің бұзылуын жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын қоса бере отырып, бұзылу фактісі мен себептері туралы хабарлайды.

**Бағалы қағаздар нарығында брокерлік
және (немесе) дилерлік қызметті
жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті
пруденциялық нормативтердің
мәндерін есеп айырысу қағидаларына
1-қосымша**

**Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан
Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге
асыратын ұйымның пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі
Есепті кезең: 20 __ жылғы « ____ » _____ жағдай бойынша**

Индексі: K1 – BD

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынады: бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйым (бұдан әрі – брокер және (немесе) дилер)

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 5 (бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей

Нысан

(брокердің және (немесе) дилердің атауы)

(мың теңгемен)

№	Көрсеткіштің атауы	Баланс бойынша сома	Есепке алынатын көлем (пайызбен)	Есептеу сомасы
1	Ақша – барлығы (1.1 – 1.7-жолдарының қосындысы), оның ішінде:		100	
1.1	кассадағы ақша (брокердің және (немесе) дилердің балансы бойынша активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды)		100	
1.2	осы қосымшаның 2 және 3-жолдарында көрсетілген Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің ағымдағы шоттарындағы ақша		100	
1.3	орталық депозитарийдің шоттарындағы меншікті ақша		100	
1.4	брокердің және (немесе) дилердің кепілдік берілген, маржалық жарналары болып табылатын клирингтік ұйымның шоттарындағы меншікті ақша		100	
1.5	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» санатынан төмен емес ұзақмерзімді және (немесе) қысқамерзімді, жеке рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент-банктердегі ағымдағы шоттардағы ақша		100	
1.6	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB» санатынан төмен емес ұзақмерзімді рейтингі немесе басқа рейтингілік		100	
1.7	агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар, «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 59-бабының 1-тармағында белгіленген функцияларды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдарының шоттарындағы ақша		100	
1.7	Бағалы қағаздарға қызмет көрсету мәселелері жөніндегі халықаралық қауымдастықтың (International Securities Services Association) мүшелері болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезидент-ұйымдарының шоттарындағы ақша		100	

2	Мынадай талаптардың біріне сәйкес келген жағдайда, ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке ала отырып), Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар: банктердің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-» төмен емес ұзақмерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzB» төмен емес рейтингтік бағасы, немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар; банктер бейрезидент бас банкі Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «A-» төмен емес ұзақмерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент еншілес банктер болып табылады.		100
3	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке ала отырып), Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар, осы банктер қор биржасының ресми тізімінің «Негізгі» алаңының «акциялар» секторындағы «премиум» санатына енгізілген эмитенттер немесе акциялары қор биржасының индексінің өкілетті тізімінде тұрған эмитенттер болып табылған жағдайда.		100
4	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке ала отырып), Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» санатынан төмен емес ұзақмерзімді және (немесе) қысқамерзімді, жеке рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктердегі салымдар		100
5	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке ала отырып), басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес эмиссияланғандарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары		100
6	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке ала отырып), «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы шығарған борыштық бағалы қағаздар		100
7	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының акциялары		100

8	Қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «акциялар» секторы «премиум» санатының талаптарына сәйкес келетін заңды тұлғалардың акциялары немесе қор биржасы индексінің өкілдік тізіміндегі заңды тұлғалардың акциялары	100	
9	Заңды тұлғалардың осы қосымшаның 8-жолында көрсетілген акцияларға жатқызылмайтын, «B-» төмен емес рейтингі бар акциялары	100	
10	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке ала отырып), Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары	100	
11	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B+»-тен «B-»-қа дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzB+»-тен «kzB-»-қа дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
12	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын ескере отырып), осы қосымшаның 10-жолында көрсетілген, сондай-ақ рейтингтік бағасы жоқ, қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «борыштық бағалы қағаздар» секторына енгізілген мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздар	100	

13	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, кор биржасының ресми тізімі «Баламалы» аланының «борыштық бағалы қағаздар» секторына енгізілген, мына талаптарға сәйкес келетін мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда): борыштық бағалы қағаздар эмитенттің мемлекеттік тіркеу оның бағалы қағаздарын кор биржасының ресми тізіміне енгізу туралы өтініш беру күніне дейін кем дегенде екі жыл бұрын жүзеге асырылған;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентті қаржылық есептілікті халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (International Financial Reporting Standards – IFRS) немесе Америка Құрама Штаттарында қолданылатын қаржылық есептілік стандарттарына (General Accepted Accounting Principles – GAAP) сәйкес дайындайды;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің қаржылық есептілігіне аудитті кор биржасымен танылатын аудиторлық ұйымдардың тізбесіне кіретін аудиторлық ұйымдардың бірі жүргізеді;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің аудиторлық есеппен расталған қаржылық есептілігі кемінде аяқталған екі қаржы жылына ұсынылған;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің меншікті капиталы аудиторлық есеппен расталған, соңғы есепті күндегі қаржылық есептілікке сәйкес, республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде екі миллион елу мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің соңғы екі жылдың бір жылындағы таза пайдасы аудиторлық есеппен расталған, соңғы есепті күндегі қаржылық есептілікке сәйкес, республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде сексен бес мың алты жүз еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>лизингтік ұйымды және кредиттік серіктестікті қоспағанда, қаржылық емес ұйым – борыштық бағалы қағаздар эмитенттің негізгі қызмет бойынша соңғы екі жылдың әрбір жылындағы сағу көлемі аудиторлық есеппен расталған қаржылық есептіліктің деректері бойынша республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде екі миллион елу мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p>	100	
----	---	-----	--

	<p>борыштық бағалы қағаздар эмитенті акционерлерінің жалпы жиналысымен бекітілген корпоративтік басқару кодексінің болуы;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар кор биржасының ресми тізімінде болған кезде борыштық бағалы қағаздар бойынша маркет-мейкердің болуы;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің құрылтай құжаттарында және (немесе) эмиссиялық бағалы қағаздарды шығару проспектісінде бағалы қағаздар иелерінің оларды иеліктен шығару (беру) құқығына қысым жасайтын немесе шектейтін нормалар болмайды</p>			
14	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)		100	
15	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шетел эмитенттері шығарған мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)		100	
16	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шетел эмитенттерінің акциялары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке ала отырып)		100	
17	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шетел эмитенттерінің акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар		100	
18	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасы эмитенттерінің акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар		100	

19	Қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «акциялар» секторының «премиум» санатына енгізілген заңды тұлғалардың акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолжағтар немесе қор биржасы индексінің өкілдік тізіміндегі заңды тұлғалардың акциялары		100	
20	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес халықаралық рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке ала отырып)		100	
21	Тазартылған бағалы металдар және металл депозиттері		100	
22	Сауда-саттықты ұйымдастырушылардың және бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары акционерлері болып табылатын, бағалы қағаздар нарығы инфрақұрылымының бөлігі болып табылатын өзге де заңды тұлғалардың акциялары		100	
23	Инвестициялық портфельді басқарушыға қатысты үлестес тұлғалар болып табылмайтын ұйымдардың, қызметкерлердің және басқа тұлғалардың дебиторлық берешектерін шегергенде, шарт талаптары бойынша мерзімі өтпеген, инвестициялық портфельді басқарушының балансы бойынша актив сомасының 10 (он) пайызынан аспайтын (ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде) дебиторлық берешек		100	
24	Инвестициялық портфельді басқарушының балансы бойынша активтер сомасының 5 (бес) пайызынан аспайтын сомада жылжымайтын мүлік түріндегі брокердің және (немесе) дилердің негізгі құрал-жабдықтары		100	
25	Пай барлығы, оның ішінде:		100	
25.1	Exchange Traded Funds пайлары, бағалары келесі есептік көрсеткіштерге (индекстерге) байланған (күмәнді борыштар бойынша резервтерді шегергенде): CAC 40 (Compagnie des Agents de Change 40 Index); DAX (Deutscher Aktienindex);		100	

	DJIA (Dow Jones Industrial Average); ENXT 100 (Euronext 100); FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange 100 Index); MSCI World Index (Morgan Stanley Capital International World Index); NIKKEI – 225 (NIKKEI – 225 Index); S&P 500 (Standard and Poor's 500 Index); TOPIX (Tokyo Price Index); HSI (Hang Seng Index);			
25.2	Exchange Traded Funds (ETF), Exchange Traded Commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) паилары, күмәнді борыштар бойынша резервтерді шегергенде, Morningstar рейтингілік агенттігінің «5 жұлдыз» рейтингі бар;			100
26	Өтімді активтердің жиынтығы (ӨА) (1–25-жолдар сомасы)			x
27	Баланс бойынша міндеттемелер			x
28	Меншікті капиталдың ең төменгі мөлшері (МКТМ)		x	x
29	Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті (К) (26-жол–27-жол)/28-жол) 1-ден кем емес		x	x
30	Өтімділік коэффициенті (Өк) (26-жол /27-жол)		x	x

Бірінші басшы немесе оны ауыстыратын тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)
Бас бухгалтер немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)
Орындаушы: _____

_____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)

Телефоны: _____

Есепке қол қойылған күн 20__ жылғы «_____» _____

Ескертпе: әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада келтірілген

**Бағалы қағаздар нарығында
брокерлік және (немесе)
дилерлік қызметті
жүзеге асыратын ұйымның
пруденциялық нормативтері
мәндерінің есебі нысанына қосымша**

**Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме
Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті
жүзеге асыратын ұйымның пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме (бұдан әрі – Түсіндірме) «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымның пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру жөніндегі бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйым ай сайын, есепті кезеңнің соңында толтырады. Нысандағы деректер мың теңгемен көрсетіледі. 500 (бес жүз) теңгеден аз сома 0 (нөлге) дейін дөңгелектенеді, ал 500 (бес жүз) теңгеге тең және одан жоғары сома 1000 (бір мың) теңгеге дейін дөңгелектенеді.

4. Нысанға бірінші басшы немесе оны ауыстыратын тұлға, бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 3-бағанда есепті кезеңнің күнтізбелік соңғы күнінің соңындағы деректер толтырылады.

6. 5-бағанда 3 және 4-бағандарда көрсетілген деректердің көбейтіндісі ретінде есептелген есепті кезеңнің күнтізбелік соңғы күнінің соңындағы есептелген сомасы толтырылады.

7. 29-жолда баланс бойынша өтімді активтер мен міндеттемелер арасындағы айырманың меншікті капиталдың ең аз мөлшеріне қатынасы ретінде есептелген меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициентінің мәні толтырылады.

8. 30-жолда өтімді активтердің баланстағы міндеттемелерге қатынасы ретінде есептелген өтімділік коэффициентінің мәні толтырылады.

**Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті пруденциялық нормативтердің мәндерін есеп айырысу қағидаларына
2-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысан
Ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі

Есепті кезең: 20 ____ жылғы « ____ » _____ жағдай бойынша

Индексі: K1-BD_DNPF

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынады: ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры (бұдан әрі – ЕЖЗҚ)

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Нысанды ұсыну мерзімі: ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 5 (бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей

Нысан

(атауы – ЕЖЗҚ)

(мың теңгемен)

№	Көрсеткіштердің ағауы	Баланс бойынша құны	Есепке алынатын көлем (пайызбен)	Есептеуге арналған сома
1	Ақша – барлығы (1.1.–1.6-жолдарының қосындысы):		X	
1.1	кассадағы ақша, ЕЖЗҚ балансы бойынша активтер сомасының он пайызынан астам емес		100	
1.2	Осы қосымшаның 2-жолында көрсетілген Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің ағымдағы шоттарындағы теңгемен және Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар елдердің шетелдік валютасымен ақша		100	
1.3	орталық депозитарийдің шоттарындағы меншікті ақша		100	
1.4	клирингтік ұйымдардың шоттарындағы ЕЖЗҚ-ның кепілдік берілген, маржалық жарналары болып табылатын меншікті ақша		100	
1.5	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес ұзақмерзімді және (немесе) қысқамерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасының резиденті емес		100	
1.6	банктерінің ағымдағы шоттарындағы Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар елдердің шетел валютасымен ақша		100	
1.7	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес ұзақ мерзімді және (немесе) қысқа мерзімді рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «AA-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар елдердің шетел валютасындағы бағалы қағаздардың ұйымдастырылған нарығындағы операцияларды жүзеге асыру мақсатында ЕЖЗҚ үшін банктік қызметті ұсынатын басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасының шетелдік ұйымдарының ағымдағы шоттарындағы ақша		100	
1.7	Бағалы қағаздарға қызмет көрсету мәселелері жөніндегі халықаралық қауымдастықтың мүшесі болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарының шоттарындағы ақша (International Securities Services Association)		100	

2	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzB» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің отыз алты айдан аспайтын мерзімге арналған салымдары	100	
3	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzB» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінің банктік депозит сертификаттары	100	
4	Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары (басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес эмиссияланғандарын қоса алғанда)	100	
5	Қор биржасының ресми тізіміне енгізілген Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған облигациялар	100	
6	«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы шығарған борыштық бағалы қағаздар	100	
7	Екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға мамандандырылған ұйым шығарған борыштық бағалы қағаздар	100	
8	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасы ұйымдарының акциялары және осы акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттары	100	
9	Қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «акциялар» секторы «премиум» санатының талаптарына сәйкес келетін Қазақстан Республикасы ұйымдарының акциялары немесе қор биржасы индексінің өкілдік тізіміндегі заңды тұлғалардың акциялары	100	
10	Заңды тұлғалардың осы қосымшаның 9-жолында көрсетілген акцияларға тиесілі, «B-» төмен емес рейтингі бар акциялары	100	

11	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poog's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы немесе Standard & Poog's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzB» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасы ұйымдарының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары	100	
12	Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, Standard & Poog's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B+»-тен «B-»-қа дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы немесе Standard & Poog's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-»-тан «kzB»-ға дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасы ұйымдарының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары	100	
13	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын ескергенде), осы қосымшаның 11 және 12-жолдарында көрсетілген деңгейден төмен емес рейтингтік бағасы бар, сондай-ақ рейтингтік бағасы жоқ, қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «борыштық бағалы қағаздар» секторына енгізілген мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздар;	100	
14	Осы қосымшаның 11 – 13-жолдарында көрсетілген бағалы қағаздарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған және мынадай талаптарға сәйкес келетін Қазақстан Республикасы ұйымдарының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары: Борыштық бағалы қағаздар эмитентін мемлекеттік тіркеу оның бағалы қағаздарын қор биржасының ресми тізіміне кіргізу туралы өтініш берілген күннен бастап кемінде екі жыл бұрын жүзеге асырылған; Борыштық бағалы қағаздар эмитенті қаржылық есептілікті халықаралық қаржылық есептік стандарттарына (International Financial Reporting Standards – IFRS) (бұдан әрі – ХКЕС) немесе Америка Құрама Штаттарында қолданылатын қаржылық есептік стандарттарына (General Accepted Accounting Principles – GAAP) (бұдан әрі – АҚШ КЕС) сәйкес жасайды;	100	

15	<p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің қаржылық есептілігінің аудитін қор биржасымен танылған аудиторлық ұйымдардың тізбесіне кіретін аудиторлық ұйымдардың бірі жүргізеді; аудиторлық есеппен бекітілген борыштық бағалы қағаздар эмитентінің қаржылық есептілігі, кемінде екі аяқталған қаржылық жыл үшін ұсынылған;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің меншікті капиталы аудиторлық есеппен бекітілген соңғы есептік күндегі қаржылық есептілікке сәйкес тиісті қаржылық жылға республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кем дегенде екі миллион елу мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>соңғы екі жылдың біріндегі борыштық бағалы қағаздар эмитентінің таза пайдасы аудиторлық есеппен бекітілген соңғы есептік күндегі қаржылық есептілікке сәйкес тиісті қаржылық жылға республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кем дегенде сексен бес алты жүз еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>лизингтік ұйымды және кредиттік серіктестікті қоспағанда, борыштық бағалы қағаздар эмитентінің – қаржы ұйымы болып табылмайтын ұйымның соңғы екі жылдың біріндегі сату көлемі аудиторлық есеппен бекітілген соңғы есептік күндегі қаржылық есептілікке сәйкес тиісті қаржылық жылға республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кем дегенде екі миллион елу мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенті акционерлерінің жалпы жиналысымен бекітілген корпоративтік басқару кодексінің болуы;</p> <p>аталған бағалы қағаздардың қор биржасының ресми тізімінде болу уақытында борыштық бағалы қағаздар бойынша маркет-мейкердің болуы;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің құрылтай құжаттарында және (немесе) бағалы қағаздар шығарылымының проспектісінде бағалы қағаздардың меншік иелерінің оларды иелігінен шығару (беру) құқықтарына қысым жасайтын не шектейтін нормалар жоқ.</p>		
15	<p>Осы қосымшаның 11, 12, 13 және 14-жолдарында көрсетілген бағалы қағаздарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған және мынадай талаптарға сәйкес келетін Қазақстан Республикасы ұйымдарының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары:</p> <p>Борыштық бағалы қағаздар эмитентін мемлекеттік тіркеу оның бағалы қағаздарын қор биржасының ресми тізіміне кіргізу туралы өтініш берілген күннен бастап кемінде бір жыл бұрын жүзеге асырылған;</p> <p>Борыштық бағалы қағаздар эмитенті қаржылық есептілікті ХҚЕС</p>	100	

	<p>немесе АҚШ ҚЕС сәйкес жасайды;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің қаржылық есептілігінің аудитін қор биржасымен танылған аудиторлық ұйымдардың тізбесіне кіретін аудиторлық ұйымдардың бірі жүргізеді;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенті аудиторлық есеппен бекітілген қаржылық есептілікті соңғы аяқталған қаржылық жыл үшін ұсынған;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің меншікті капиталы аудиторлық есеппен бекітілген соңғы есептік күндегі қаржылық есептілікке сәйкес оның жарғылық капиталынан кем болмауы тиіс;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің меншікті капиталы аудиторлық есеппен бекітілген соңғы есептік күндегі қаржылық есептілікке сәйкес тиісті қаржылық жылға республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кем дегенде үш жүз қырық мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің аудиторлық есеппен бекітілген соңғы есептік күндегі қаржылық есептілікке сәйкес аяқталған үш қаржылық жылдың біріндегі таза пайдасының болуы;</p> <p>лизингтік ұйымды және кредиттік серіктестікті қоспағанда, борыштық бағалы қағаздар эмитентінің – қаржы ұйымы болып табылмайтын ұйымның соңғы жылдағы сату көлемі аудиторлық есеппен бекітілген соңғы есептік күндегі қаржылық есептілікке сәйкес тиісті қаржылық жылға республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кем дегенде үш жүз қырық мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенті акционерлерінің жалпы жиналысымен бекітілген корпоративтік басқару кодексінің болуы;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің құрылтай құжаттарында және (немесе) бағалы қағаздар шығарылымының проспектісінде бағалы қағаздардың меншік иелерінің оларды иелігінен шығару (беру) құқықтарына қысым жасайтын не шектейтін нормалар жоқ.</p>		
16	<p>Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шег мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар</p>	100	
17	<p>Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шетел ұйымдары шығарған мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздар</p>	100	

18	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шетел эмитенттерінің акциялары және осы акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар		100	
19	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шетел эмитенттерінің акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар		100	
20	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар		100	
	Қазақстан Республикасы ұйымдарының акциялары базалық активтер болып табылатын депозитарлық қолхаттар			
21	Қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «акциялар» секторы «премиум» санатына енгізілген заңды тұлғалардың акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар немесе қор биржасы индексінің өкілдік тізіміндегі заңды тұлғалардың акциялары		100	
22	Осы қосымшаның 10-жолында көрсетілген акциялар базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар		100	
23	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған борыштық бағалы қағаздар		100	
24	Лондондық бағалы металдар нарығының қауымдастығы (London bullion market association) қабылдаған және осы қауымдастықтың құжаттарында «Лондондық сапалы жеткізілім» («London good delivery») стандарты ретінде белгіленген халықаралық сапа стандарттарына сәйкес келетін тазартылған бағалы металдар және металл депозиттері, оның ішінде Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «AA» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар Қазақстан Республикасының резиденті емес банктерінде 12 (он екі) айдан аспайтын мерзімге салынған металл депозиттері		100	

25	Бағалы қағаздармен сауда-саттық ұйымдастырушылардың және акционерлері бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары болып табылатын, бағалы қағаздар нарығы инфрақұрылымының бөлігі болып табылатын өзге де заңды тұлғалардың акциялары	100	
26	Зейнетақы активтері бойынша комиссиялық сыйақылар мен зейнетақы активтерін инвестициялаудан есептелген инвестициялық кіріс бойынша, шарт талаптары бойынша мерзімі өтпеген дебиторлық берешек	100	
27	ЕЖЗҚ балансы бойынша активтер сомасының 5 (бес) пайызынан аспайтын сомадағы ЕЖЗҚ-ның жылжымайтын мүлік түріндегі негізгі қаражаты	100	
28	Пайлар барлығы, оның ішінде	100	
28.1	Exchange Traded Funds пайлары, олар бойынша бағаның құрылуы мынадай есептік көрсеткіштерге (индекстерге) байланған (күмәнді борыштар бойынша резервті шегерумен): SAC 40 (Compagnie des Agents de Change 40 Index); DAX (Deutscher Aktienindex); DJIA (Dow Jones Industrial Average); ENXT 100 (Euronext 100); FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange 100 Index); MSCI World Index (Morgan Stanley Capital International World Index); NIKKEI – 225 (NIKKEI – 225 Index); S&P 500 (Standard and Poor’s 500 Index); TOPIX (Tokyo Price Index); HSI (Hang Seng Index).	100	
28.2	Күмәнді борыштар бойынша резервті шегерумен Morningstar рейтингтік агенттігінің «5 жұлдыз» рейтингтік бағалауына ие, Exchange Traded Funds (ETF), Exchange Traded Commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) пайлары.	100	
29	Жиынтығында өтімді және басқа активтер (1 – 28 жолдар сомасы)	x	
30	Баланс бойынша міндеттемелер	x	
31	МКТМ		
32	К1 меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті (29-жолы – 30-жолы)/31-жолы) кемінде 1	x	
33	Кл Өтімділік коэффициенті (29-жолы/30-жолы)	x	
34	Зейнетақы активтерінің ағымдағы құны	x	
35	Баланс бойынша активтер сомасы	x	

Бірінші басшы немесе оны ауыстыратын тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)
Бас бухгалтер немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)
Орындаушы _____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)

Телефоны: _____

Есепке қол қойылған күн 20 ____ жылғы «____» _____

Ескерту: әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада берілген.

**Ерікті зейнетақы жарналарын тарту
құқығымен инвестициялық портфельді басқару
жөніндегі қызметті номиналды ұстаушы ретінде
клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз бағалы
қағаздар нарығында брокерлік және (немесе)
дилерлік қызметпен қоса атқаратын ерікті
жинақтаушы зейнетақы қорының пруденциялық
нормативтері мәндерінің есебі нысанына
қосымша**

**Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме
Ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді
басқару жөніндегі қызметті номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын
жүргізу құқығынсыз бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе)
дилерлік қызметпен қоса атқаратын ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының
пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме (бұдан әрі – Түсіндірме) «Ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын ерікті жинақтаушы зейнетақы қорының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығымен инвестициялық портфельді басқару қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын ерікті жинақтаушы зейнетақы қоры ай сайын жасайды және есепті кезеңнің соңында өтімді активтер, өзге активтер, міндеттемелер, меншікті капиталының ең төменгі мөлшері және меншікті капиталдың жеткіліктілік нормативі бойынша толтырады. Нысанда деректер мың теңгемен көрсетіледі. 500 (бес жүз) теңгеден аз сома 0 (нөлге) дейін дөңгелектенеді, ал 500 (бес жүз) теңгеге тең және одан жоғары сома 1000 (бір мың) теңгеге дейін дөңгелектенеді.

4. Нысанға бірінші басшы немесе оны ауыстыратын тұлға, бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 3-бағанда есепті кезеңнің соңғы күнтізбелік күнінің соңындағы деректер толтырылады.

6. 5-бағанда 3 және 4-бағандарда көрсетілген деректердің көбейтіндісі ретінде есептелген есепті кезеңнің соңғы күнтізбелік күнінің соңындағы есептелген сома көрсетіледі.

7. 32-жолда өтімді активтер мен міндеттемелер айырмасының меншікті капиталдың ең төменгі мөлшеріне қатынасы ретінде есептелген меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициентінің мәні толтырылады.

8. 33-жолда өтімді активтердің баланс бойынша міндеттемелерге қатынасы ретінде есептелген өтімділік коэффициентінің мәні толтырылады.

**Бағалы қағаздар нарығында брокерлік
және (немесе) дилерлік қызметті
жүзеге асыратын ұйымдар сақтауға тиісті
пруденциялық нормативтердің
мәндерін есеп айырысу қағидаларына
3-қосымша**

Әкімшілік деректерді жинақтауға арналған нысан

**Ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді
басқару қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу
құқығымен брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын
инвестициялық портфельді басқарушының, ерікті зейнетақы жарналарын тарту
құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін клиенттердің шоттарын
жүргізу құқығынсыз брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын
инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің
есебі**

Есепті кезең: 20 __ жылғы «__» _____ жағдай бойынша

Индекс: K1-BD_UIP

Кезеңділігі: ай сайын

Ұсынатындар: ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушы (бұдан әрі – ИПБ1) немесе ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару (бұдан әрі – ИПБ2) қызметін клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушы

Нысан қайда ұсынылады: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Ұсыну мерзімі: ай сайын, есепті айдан кейінгі айдың 5 (бесінші) жұмыс күнінен кешіктірмей

Нысан

(ИПБ1 немесе ИПБ2 атауы)

(мың теңгемен)

№	Көрсеткіштің ағауы	Баланс бойынша сомасы	Есепке алынатын көлем (пайызбен)	Есеп айырысуға сома
1	Ақша – барлығы (1.1–1.7-жолдарының сомасы), оның ішінде:		100	
1.1	кассадағы ақша (инвестициялық портфельді басқарушының балансы бойынша активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайды)		100	
1.2	осы Қосымшаның 2 және 3-жолдарында көрсетілген Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктің ағымдағы шоттарындағы ақша		100	
1.3	орталық депозитарийдегі шоттардағы меншікті ақша		100	
1.4	клирингтік ұйымдағы шоттардағы инвестициялық портфельді басқарушының кепілдік берілген маржалық жарналары болып табылатын меншікті ақша		100	
1.5	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» санатынан төмен емес ұзақ мерзімді және (немесе) қысқа мерзімді, жеке		100	
	рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент банктің ағымдағы шоттардағы ақша			
1.6	«Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы 59-бабының 1-тармағында белгіленген функцияларды жүзеге асыратын, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB» төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарындағы шоттардағы ақша		100	
1.7	Бағалы қағаздарға қызмет көрсету мәселелері бойынша халықаралық қауымдастықтың мүшесі болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарындағы шоттардағы ақша (International Securities Services Association)		100	

2	<p>Мына талаптардың біреуіне сәйкес келген кезде, ықтимал шығындарға резервтерді шегергендегі Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда):</p> <p>банктердің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-» төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzB» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар;</p> <p>банктер бейрезидент бас банкінің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «A-» төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент еншілес банк болып табылады</p>		100	
3	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, осы банктердің қор биржасының ресми тізімінің «Негізгі» алаңы «акциялар» секторының «премиум» санатына енгізілген эмитенттер немесе акциялары қор биржасы индексінің өкілдік тізіміндегі эмитенттер болу талабымен Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі салымдар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>		100	
4	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес ұзақ мерзімді және (немесе) қысқа мерзімді, жеке рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банктердегі салымдар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>		100	
5	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес айналысқа шығарылғандарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>		100	
6	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы шығарған борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>		100	
7	<p>Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының акциялары</p>		100	

8	Қор биржасының ресми тізіміне енгізілген, қор биржасының ресми тізімінің «Негізгі» алаңы «акциялар» секторының «премиум» санаты талаптарына сәйкес келетін заңды тұлғалардың акциялары немесе қор биржасы индексінің өкілдік тізімінде тұрған заңды тұлғалардың акциялары	100	
9	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
10	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B+»-тен «B-»-қа дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzB+»-тен «kzB-»-қа дейін рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
11	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, осы қосымшаның 10-жолында көрсетілген деңгейден төмен рейтингтік бағасы бар, сондай-ақ рейтингтік бағасы жоқ, қор биржасының ресми тізімі «Негізгі» алаңының «борыштық бағалы қағаздар» секторына енгізілген мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	

12	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Қазақстан Республикасының заңды тұлғаларының Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, қор биржасының ресми тізімі «Баламалы» аланының «борыштық бағалы қағаздар» секторына енгізілген, мына талаптарға сәйкес келетін мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда): борыштық бағалы қағаздар эмитенттің мемлекеттік тіркеу оның бағалы қағаздарын қор биржасының ресми тізіміне енгізу туралы өтініш беру күніне дейін кем дегенде екі жыл бұрын жүзеге асырылған;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентті қаржылық есептілікті халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (International Financial Reporting Standards – IFRS) немесе Америка Құрама Штаттарында қолданылатын қаржылық есептілік стандарттарына (General Accepted Accounting Principles – GAAP) сәйкес дайындайды;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің қаржылық есептілігіне аудитті қор биржасымен танылатын аудиторлық ұйымдардың тізбесіне кіретін аудиторлық ұйымдардың бірі жүргізеді;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің аудиторлық есеппен расталған қаржылық есептілігі кемінде аяқталған екі қаржы жылына ұсынылған;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитенттің меншікті капиталы аудиторлық есеппен расталған, соңғы есепті күндегі қаржылық есептілікке сәйкес, республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген</p>	100	
----	--	-----	--

	<p>айлық есептік көрсеткіштің кемінде екі миллион елу мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің соңғы екі жылдың бір жылындағы таза пайдасы аудиторлық есеппен расталған, соңғы есепті күндегі қаржылық есептілікке сәйкес, республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде бес мың алты жүз еселенген мөлшеріне баламалы сома болады; лизингтік ұйымды және кредиттік серіктестікті қоспағанда, қаржылық емес ұйым – борыштық бағалы қағаздар эмитентінің негізгі қызмет бойынша соңғы екі жылдың әрбір жылындағы сату көлемі аудиторлық есеппен расталған қаржылық есептіліктің деректері бойынша республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде екі миллион елу мың еселенген мөлшеріне баламалы сома болады; борыштық бағалы қағаздар эмитенті акционерлерінің жалпы жиналысымен бекітілген корпоративтік басқару кодексінің болуы;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар қор биржасының ресми тізімінде болған кезде борыштық бағалы қағаздар бойынша маркет-мейкердің болуы;</p> <p>борыштық бағалы қағаздар эмитентінің құрылтай құжаттарында және (немесе) эмиссиялық бағалы қағаздарды шығару проспектісінде бағалы қағаздар иелерінің оларды иеліктен шығару (беру) құқығына қысым жасайтын немесе шектейтін нормалар болмайды.</p>		
13	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингтік бағасы бар шет мемлекеттердің бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>	100	
14	<p>Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, шетел эмитенттерінің Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің рейтингі бар мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>	100	
15	<p>Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел эмитенттерінің акциялары (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)</p>	100	

16	Базалық активі Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шетел эмитенттерінің акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100	
17	Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-» төмен емес рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының эмитенттерінің акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100	
18	Қор биржасының ресми тізімінің «Негізгі» алаңы «акциялар» секторының «премиум» санаты талаптарына сәйкес келетін заңды тұлғалардың акциялары немесе қор биржасы индексінің өкілдік тізімінде тұрған заңды тұлғалардың акциялары базалық активі болып табылатын депозитарлық қолхаттар	100	
19	Ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде, халықаралық қаржы ұйымдары шығарған, Standard & Poor's агенттігінің «BBB-» төмен емес халықаралық рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар борыштық бағалы қағаздар (негізгі борыш пен есептелген сыйақы сомаларын есепке алғанда)	100	
20	Тазартылған қымбат металдар және металл депозиттер	100	
21	Акционерлері бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары болып табылатын бағалы қағаздар нарығы инфрақұрылымының бөлігі болып табылатын бағалы қағаздармен сауда-сааттықты ұйымдастырушылардың және өзге де заңды тұлғалардың акциялары	100	
22	Қызметкерлердің және басқа тұлғалардың дебиторлық берешектерін шегергенде, инвестициялық портфельді басқарушыға қатысты үлестес тұлғалар болып табылмайтын ұйымдардың шарт талаптары бойынша мерзімі өтпеген, инвестициялық портфельді басқарушының балансы бойынша активтер сомасының 10 (он) пайызынан аспайтын сомдағы дебиторлық берешек (ықтимал шығындарға резервтерді шегергенде)	100	
23	Инвестициялық портфельді басқарушының балансы бойынша активтер сомасының 5 (бес) пайызынан аспайтын сомда жылжымайтын мүлік түріндегі ИПБ1-дің және ИПБ2-нің негізгі қаражаты	100	
24	Пайлар барлығы, оның ішінде:	100	

24.1	баға белгілеу мынадай есептік көрсеткіштерге (индекстерге) байланысты Exchange Traded Funds пайлары (күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде): CAC 40 (Compagnie des Agents de Change 40 Index); DAX (Deutscher Aktienindex); DJIA (Dow Jones Industrial Average); ENXT 100 (Euronext 100); FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange 100 Index); MSCI World Index (Morgan Stanley Capital International World Index); NIKKEI – 225 (NIKKEI – 225 Index); S&P 500 (Standard and Poor's 500 Index); TOPIX (Tokyo Price Index); HSI (Hang Seng Index).		100	
24.2	күмәнді борыштар бойынша резервті шегергенде, Morningstar рейтингтік агенттігінің «5 жұлдыз» рейтингтік бағасына ие Exchange Traded Funds (ETF), Exchange Traded Commodities (ETC), Exchange Traded Notes (ETN) пайлары		100	
25	Өтімді активтердің (ӨА) жиынтығы (1–24-жолдардың сомасы)		x	
26	Баланс бойынша міндеттемелер		x	
27	Меншікті капиталдың ең төменгі мөлшері (МКЕТМ)	x	x	
28	Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті (К) (25-жол – 26-жол) / 27-жол) кемінде 1	x	x	
29	Өтімділік коэффициенті (Өк) (25-жол/26-жол)	x	x	

Бірінші басшы немесе оны ауыстыратын тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)
Бас бухгалтер немесе есепке қол қоюға уәкілетті тұлға

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)
Орындаушы: _____ (лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде) _____ (қолы)

Телефоны: _____

Есепке қол қойылған күн 20____ жылғы «_____» _____

Ескертпе: әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме осы нысанға қосымшада келтірілген.

Ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушының, ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі нысанына қосымша

Әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсіндірме
Ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушының, ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы түсіндірме (бұдан әрі – Түсіндірме) «Ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушының, ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушының пруденциялық нормативтері мәндерінің есебі» нысанын (бұдан әрі – Нысан) толтыру бойынша бірыңғай талаптарды айқындайды.

2. Нысан «Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы» 2003 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының б) тармақшасына сәйкес әзірленді.

3. Нысанды ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушы немесе ерікті зейнетақы жарналарын тарту құқығынсыз инвестициялық портфельді басқару қызметін клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз брокерлік және (немесе) дилерлік қызметпен қоса атқаратын инвестициялық портфельді басқарушы ай сайын жасайды және есепті кезеңнің соңында өтімді активтер, міндеттемелер, меншікті капиталдың ең төменгі мөлшері және меншікті капиталдың жеткіліктілік нормативі және өтімділік нормативі бойынша толтырады. Нысанда деректер мың теңгемен көрсетіледі. 500 (бес жүз) теңгеден аз сома 0 (нөлге) дейін дөңгелектенеді, ал 500 (бес жүз) теңгеге тең және одан жоғары сома 1000 (бір мың) теңгеге дейін дөңгелектенеді.

4. Нысанға бірінші басшы немесе оны ауыстыратын тұлға, бас бухгалтер және орындаушы қол қояды.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсіндірме

5. 3-бағанда есепті кезеңнің соңғы күнтізбелік күнінің соңындағы деректер толтырылады.

6. 5-бағанда есепті кезеңнің соңғы күнтізбелік күнінің соңындағы есептеуге арналған, 3 және 4-бағандарда көрсетілген деректердің көбейтіндісі ретінде есептелген сома көрсетіледі.

7. 28-бағанда баланс бойынша өтімді активтер мен міндеттемелер айырмасының меншікті капиталдың ең төменгі мөлшеріне қатынасы ретінде есептелген меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициентінің мәні толтырылады.

8. 29-бағанда өтімді активтердің баланс бойынша міндеттемелеріне қатынасы ретінде есептелген өтімділік коэффициентінің мәні көрсетіледі.

Күші жойылды деп танылатын Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілерінің құрылымдық элементтерінің тізбесі

1. «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативті белгілеу, Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін пруденциялық нормативтің мандерін есеп айырысу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 16 шілдедегі №146 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №9736 болып тіркелген, 2014 жылғы 2 қазанда «Заң газеті» газетінде №148 (2542) жарияланған).

2. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне қор биржасы бағалы қағаздарының ресми тізімі мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 24 желтоқсандағы №244 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №10339 болып тіркелген, 2015 жылғы 18 наурызда «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) бекітілген Қор биржасы бағалы қағаздарының ресми тізімі мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының өзгерістер енгізілетін нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 18-тармағы.

3. «Эмитенттерге және олардың қор биржасында айналысқа жіберілетін (жіберілген) бағалы қағаздарына, сондай-ақ қор биржасы тізімінің жекелеген санаттарына қойлатын талаптарды бекіту және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 27 наурыздағы №54 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №15175 болып тіркелген, 2017 жылғы 14 маусымда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) 2-қосымшасына сәйкес Өзгерістер енгізілетін Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығын реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 13-тармағы.

4. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылардың есептілікті ұсыну мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қаңтардағы №5 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №16498 болып тіркелген, 2018 жылғы 19 наурызда 2018 года Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) бекітілген Бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылардың есептілікті ұсыну мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 3-тармағы.

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 18 маусымда
№ 17090 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 17 мамыр

№ 86

«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер регламенттерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 31 шілдедегі № 149 қаулысына өзгерістер енгізу туралы

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер регламенттерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 31 шілдедегі № 149 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15685 тіркелген, 2017 жылғы 27 қыркүйекте Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

1-тармақта:

32) тармақша алып тасталсын;

35) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«35) осы қаулыға 35-қосымшаға сәйкес «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйымды құруына немесе иеленуіне, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің ұйымдардың капиталына қомақты қатысуына рұқсат беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламенті;»;

көрсетілген қаулыға 35-қосымшаға сәйкес бекітілген «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйым құруына немесе иеленуіне рұқсат беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламенті осы қаулыға қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын.

2. Ұйымдастыру жұмысы және бақылау басқармасы (Итимгенов А.А.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмесін «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде ресми жариялау және енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне

осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Д.Т. Ғалиеваға жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2018 жылғы «17» мамырдағы
№ 86 қаулысына
қосымша**

**Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2017 жылғы 31 шілдедегі
№ 149 қаулысына
35-қосымша**

«Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйымды құруына немесе иеленуіне, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің ұйымдардың капиталына қомақты қатысуына рұқсат беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламенті

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрсетілетін қызметті берушінің атауы: Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі.

«Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйымды құруына немесе иеленуіне, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің ұйымдардың капиталына қомақты қатысуына рұқсат беру» мемлекеттік көрсетілетін қызметін (бұдан әрі – мемлекеттік көрсетілетін қызмет) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті беруші), оның ішінде «электрондық үкіметтің» веб-порталы: www.egov.kz (бұдан әрі – портал) арқылы көрсетеді.

2. Мемлекеттік қызмет көрсету нысаны: электрондық (ішінара автоматтандырылған) және қағаз түрінде.

3. Мемлекеттік қызмет көрсету нәтижесі: көрсетілетін қызметті алушының атына көрсетілетін қызметті берушінің Басқармасының тиісті қаулысының көшірмесін бере отырып, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйымды құруына немесе иеленуіне, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің ұйымдардың капиталына қомақты қатысуына рұқсат беру туралы хатты не Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №11534 болып тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 30 сәуірдегі №71 қаулысымен бекітілген «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйымды құруына немесе иеленуіне, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің ұйымдардың капиталына қомақты қатысуына рұқсат беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартының (бұдан әрі – стандарт) 12 және 13-тармақтарында көзделген негіздемелер бойынша мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тарту туралы дәлелді жауапты жіберу.

Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесін ұсыну нысаны: электрондық. Көрсетілетін қызметті алушы мемлекеттік көрсетілетін қызметті алуға қағаз жеткізгіште өтініш берген жағдайда, нәтижесі электрондық нысанда ресімделеді, басып шығарылады және көрсетілетін қызметті берушінің қолымен расталады.

Порталда мемлекеттік қызмет көрсету нәтижесі көрсетілетін қызметті алушыға көрсетілетін қызметті берушінің уәкілетті адамының электрондық цифрлық қолтаңбасымен (бұдан әрі – ЭЦҚ) куәландырылған электрондық құжат нысанында «жеке кабинетке» жіберіледі.

2-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінде көрсетілетін қызметті берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) іс-қимыл тәртібін сипаттау

4. Мемлекеттік қызметті көрсету бойынша рәсімнің (іс-қимылдың) басталуына негіз: көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік көрсетілетін қызметті алу үшін стандартта көзделген құжаттарды ұсынуы.

5. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінің құрамына кіретін әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) мазмұны, оны орындау ұзақтығы, сондай-ақ келесі рәсімді (іс-қимылды) орындауды бастауға негіз болатын мемлекеттік қызмет көрсету бойынша рәсімнің (іс-қимылдың) нәтижесі:

1) хат-хабарды қабылдауға және тіркеуге уәкілетті қызметкердің көрсетілетін қызметті алушы ұсынатын құжаттарды қабылдауы және тіркеуі, құжаттарды көрсетілетін қызметті берушінің басшылығына беруі – күнтізбелік 1 (бір) күн ішінде;

2) көрсетілетін қызметті беруші басшылығының құжаттардың мазмұнымен танысуы және оларға бұрыштама қоюы, құжаттарды мемлекеттік қызмет көрсету үшін жауапты бөлімшеге (бұдан әрі – жауапты бөлімше) беруі – күнтізбелік 1 (бір) күн ішінде;

3) жауапты бөлімше басшылығының құжаттарды қарауы, жауапты қызметкерді белгілеуі, құжаттарды оған орындау үшін беруі – күнтізбелік 1 (бір) күн ішінде;

4) ұсынылған құжаттардың толықтығын тексеру:

құжаттардың толық болмау фактісі анықталған жағдайда, жауапты бөлімшенің жауапты қызметкерінің өтінішті одан әрі қараудан жазбаша дәлелді бас тартуды (бұдан әрі – өтінішті қараудан бас тарту) дайындауы, көрсетілетін қызметті берушінің басшылығына өтінішті қараудан бас тартуға қол қойдыруы, көрсетілетін қызметті алушыға өтінішті қараудан бас тартуды беруі – құжаттарды алған күннен бастап күнтізбелік 12 (он екі) күн ішінде;

құжаттардың толық болуы фактісі анықталған жағдайда, жауапты бөлімшенің жауапты қызметкерінің құжаттардың стандарттың талаптарына сәйкес келуі мәніне қарауы, көрсетілетін қызметті беруші Басқармасының (бұдан әрі – Басқарма) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйымды құруына немесе иеленуіне, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің ұйымдардың капиталына қомақты қатысуына рұқсат беру (беруден бас тарту) туралы қаулысының жобасын (бұдан әрі – қаулының жобасы) дайындауы, құжаттарды көрсетілетін қызметті берушінің заң бөлімшесіне келісуге жіберуі – күнтізбелік 33 (отыз) күн ішінде;

5) құжаттардың Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келуін қарау, қаулының жобасын заң бөлімшесінің келісуі, келісілген қаулының жобасын жауапты бөлімшеге қайтару – күнтізбелік 15 (он бес) күн ішінде;

6) жауапты бөлімшенің жауапты қызметкерінің қаулының жобасын қоса берілетін құжаттармен бірге көрсетілетін қызметті берушінің басшылығына қарауға жіберуі – күнтізбелік 2 (екі) күн ішінде;

7) көрсетілетін қызметті берушінің басшылығының құжаттарды қарауы, қаулының жобасын келісуі, мәселені Басқарманың отырысына шығаруға қатысты қызметтік жазбаға бұрыштама қоюы, құжаттарды жауапты бөлімшеге қайтаруы – күнтізбелік 5 (бес) күн ішінде;

8) жауапты бөлімшенің жауапты қызметкерінің қаулының жобасын қоса берілетін құжаттармен бірге Басқарманың хатшысына жіберуі – күнтізбелік 1 (бір) күн ішінде;

9) Басқарма хатшысының қаулының жобасын Басқарманың қарауына шығару үшін дайындауы – күнтізбелік 14 (он төрт) күн ішінде;

10) Басқарманың қаулыны қабылдауы және Басқарма хатшысының оны тіркеуі – күнтізбелік 2 (екі) күн ішінде;

11) жауапты бөлімшенің жауапты қызметкерінің мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесін пошта арқылы жіберуі немесе тікелей көрсетілетін қызметті берушіге не Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген тәртіпте ресімделген сенімхат ұсынған кезде оның уәкілетті өкіліне беруі – мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі шегінде қабылданған қаулының жауапты бөлімшеге түскен күнінен бастап күнтізбелік 3 (үш) күн ішінде.

3-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінде көрсетілетін қызмет берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) өзара іс-қимыл тәртібін сипаттау

6. Мемлекеттік қызметті көрсету процесіне қатысатын көрсетілетін қызметті берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) және органының тізбесі:

- 1) хат-хабарды қабылдауға және тіркеуге уәкілетті қызметкер;
- 2) көрсетілетін қызметті берушінің басшылығы;
- 3) жауапты бөлімшенің басшылығы;
- 4) жауапты бөлімшенің жауапты қызметкері;
- 5) заң бөлімшесі;
- 6) Басқарма.

7. Әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) ұзақтығын көрсете отырып, рәсімдердің (іс-қимылдардың) реттілігін сипаттау осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 1-қосымшаға сәйкес жазылған.

4-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінде ақпараттық жүйелерді пайдалану тәртібін сипаттау

8. Мемлекеттік қызмет портал арқылы көрсетілген кезде көрсетілетін қызметті берушінің және көрсетілетін қызметті алушының өтініш беру тәртібінің және рәсімдері (іс-қимылдары) жүйелілігінің сипаты:

1) көрсетілетін қызметті алушы порталда тіркеуді көрсетілетін қызметті алушы компьютерінің интернет-браузерінде сақталатын өзінің ЭЦҚ тіркеу куәлігінің көмегімен жүзеге асырады;

2) 1-рәсім – мемлекеттік көрсетілетін қызметті алу үшін порталда пароль енгізу (авторизациялау процесі);

3) 1-талап – порталда тіркелген көрсетілетін қызметті алушы туралы деректерді логин (жеке сәйкестендіру нөмірі не бизнес-сәйкестендіру нөмірі) және пароль арқылы тексеру;

4) 2-рәсім – көрсетілетін қызметті алушының осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентінде көрсетілген мемлекеттік көрсетілетін қызметті таңдауы, мемлекеттік қызметті көрсетуге арналған сұрау салу нысанын экранға шығару және көрсетілетін қызметті алушының құрылымы мен форматтық талаптарын ескере отырып, нысанды толтыруы (деректерді енгізу), сұрау салу нысанына қажетті құжаттарды электрондық нысанда қоса беру;

5) 3-рәсім – көрсетілетін қызметті алушының сұрау салуды куәландыру (қол қою) үшін ЭЦҚ-ны таңдауы;

6) 1-рәсім – көрсетілетін қызметті беруші қызметкерінің порталда логин мен парольді енгізуі (авторизация);

7) 1-талап – порталда көрсетілетін қызметті берушінің тіркелген қызметкері туралы деректердің түпнұсқалығын логин мен пароль арқылы тексеру;

8) 2-рәсім – электрондық құжатты (көрсетілетін қызметті алушының сұрау салуын) тіркеу және оны порталда өңдеу;

9) 2-талап – көрсетілетін қызметті алушы ұсынған құжаттарды стандарттың талаптарына сәйкес келу мәніне тексеру;

10) 3-рәсім – мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесін қалыптастыру;

11) 4-рәсім – көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесін алуы.

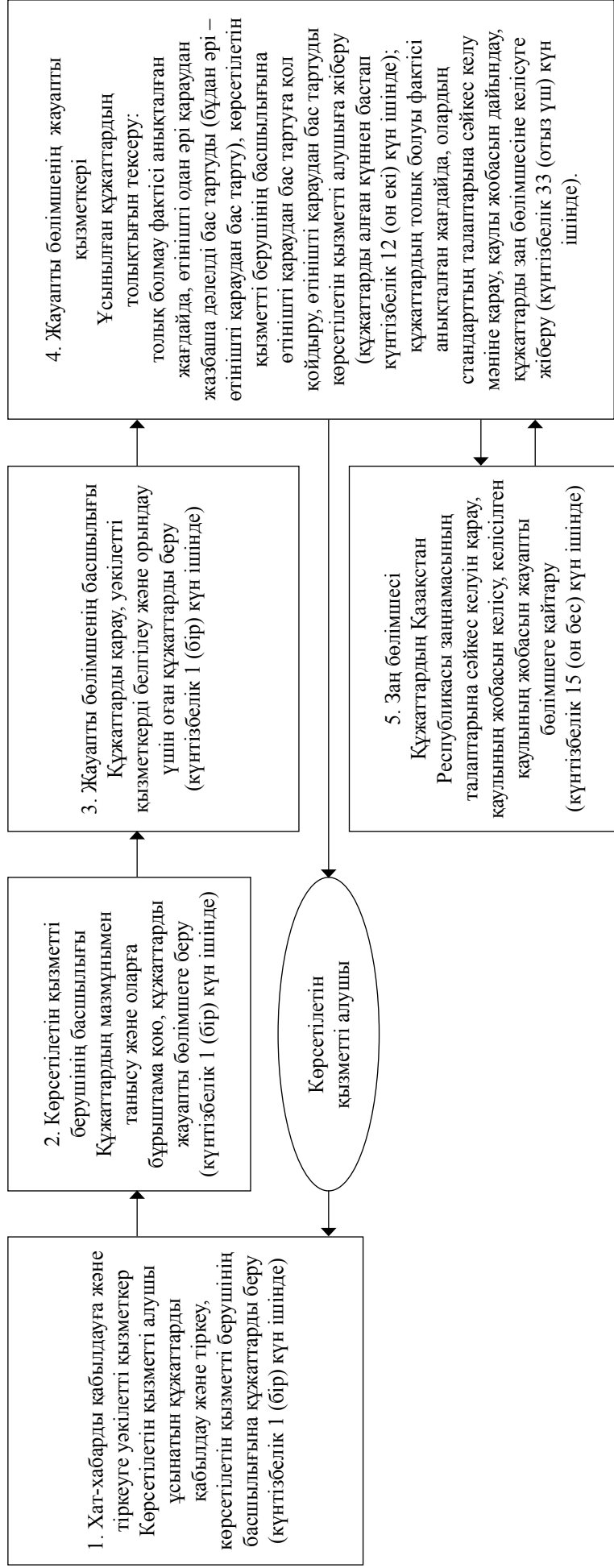
9. Мемлекеттік қызметті көрсетуге тартылған ақпараттық жүйелердің функционалдық өзара іс-әрекеттерінің диаграммасы осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 2-қосымшаға сәйкес жазылған.

10. Мемлекеттік қызмет көрсету бизнес-процестерінің анықтамалығы осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 3-қосымшаға сәйкес жазылған.

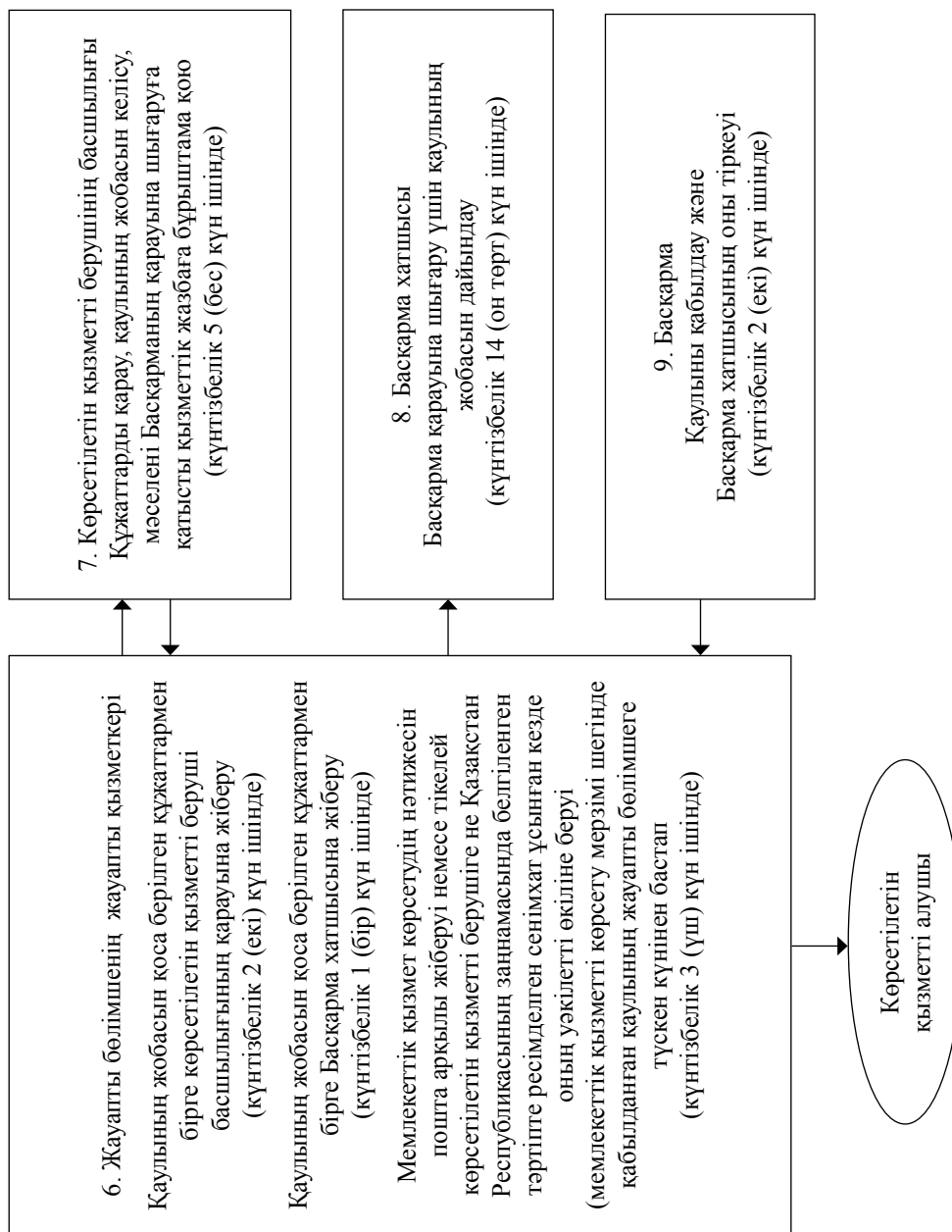
«Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйымды құруына немесе иеленуіне, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің ұйымдардың капиталына қомақты қатысуына рұқсат беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне
1-қосымша

Әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) ұзақтығын көрсете отырып, рәсімдердің (іс-қимылдардың) реттілігін сипаттау

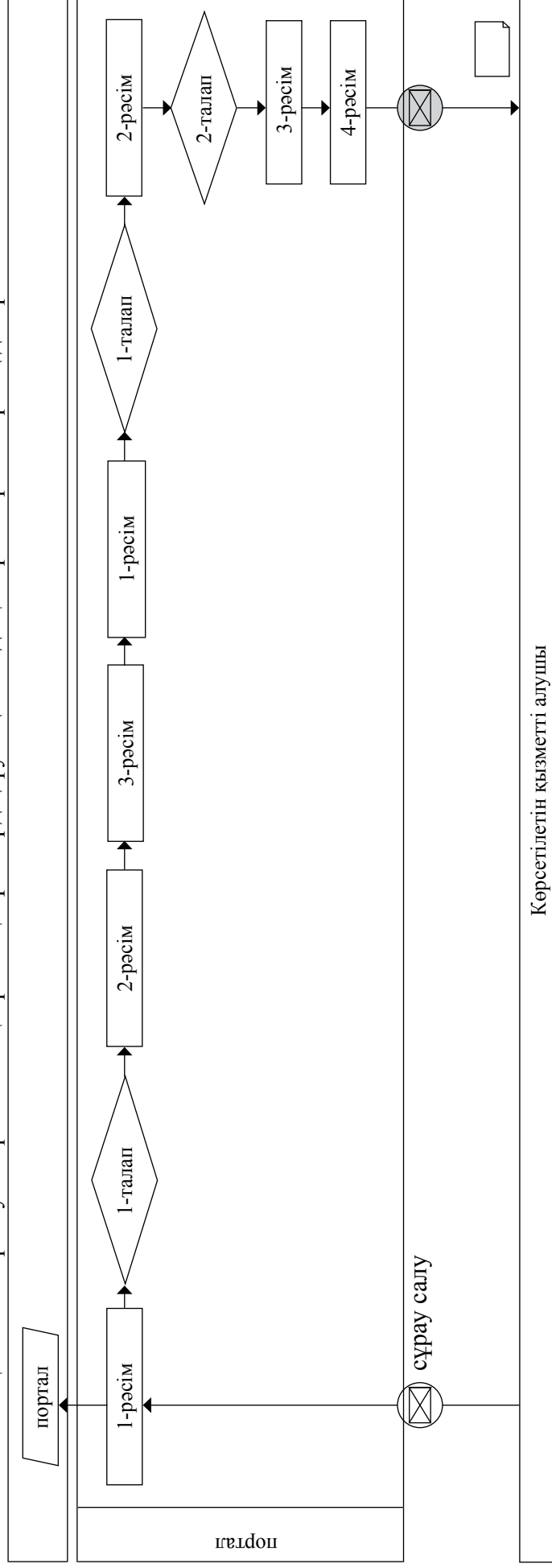
блок-схеманың жалғасы:

«Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің еншілес ұйымды құруына немесе иеленуіне, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының және (немесе) сақтандыру холдингінің ұйымдардың капиталына қомақты қатысуына рұқсат беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 2-қосымша

Мемлекеттік қызметті көрсетуге тартылған ақпараттық жүйелердің функционалдық өзара іс-әрекеттерінің диаграммасы

Шартты белгілер

- Хабарлар ағыны
- ▭ Рәсім
- ◇ Талап
- ⊗ Бастапқы хабар

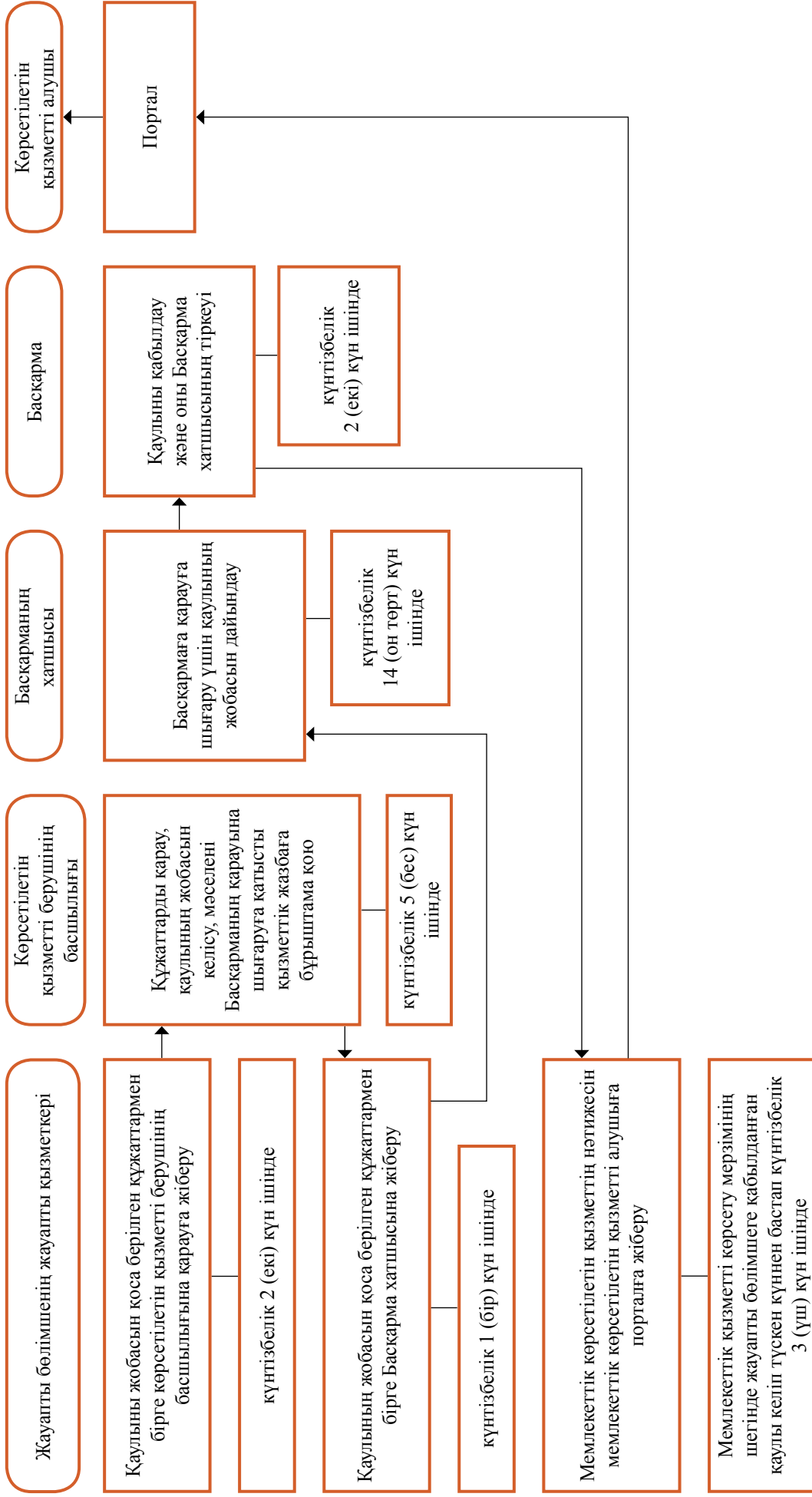
- ⊗ Аяқтайтын хабар
- ▭ Көрсетілетін қызметті алушыға ұсынылатын электрондық құжат
- ▭ Ақпараттық жүйе

бизнес-процестер анықтамалығының жалғасы:

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 18 маусымда
№ 17088 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 17 мамыр

№ 87

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің «Коллекторлық агенттіктерді есептік тіркеу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентін бекіту туралы

«Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңы 10-бабының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған «Коллекторлық агенттіктерді есептік тіркеу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламенті бекітілсін.

2. Ұйымдастыру жұмысы және бақылау басқармасы (Итимгенов А.А.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмесін «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне ресми жариялау және оған енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Д.Т. Ғалиеваға жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**«Коллекторлық агенттіктерді есептік тіркеу» мемлекеттік
көрсетілетін қызмет регламенті**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрсетілетін қызметті берушінің атауы: Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі.

2. «Коллекторлық агенттіктерді есептік тіркеу» мемлекеттік көрсетілетін қызметті (бұдан әрі – мемлекеттік көрсетілетін қызмет) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің аумақтық филиалдары (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті беруші) заңды тұлғаларға (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті алушы) көрсетеді.

Өтініштерді қабылдау және мемлекеттік қызмет көрсету нәтижелерін жіберу көрсетілетін қызметті берушінің кеңсесі арқылы жүзеге асырылады.

3. Мемлекеттік қызмет көрсету нысаны: қағаз түрінде.

4. Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесі: көрсетілетін қызметті алушының тіркеу нөмірін көрсете отырып, оны коллекторлық агенттіктердің тізіліміне енгізілгені туралы хабарлау не Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 11 қаңтарда № 2 қаулысымен бекітілген, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16571 тіркелген «Коллекторлық агенттіктерді есептік тіркеу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартының (бұдан әрі – стандарт) 10-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту себептері туралы дәлелді жауап (бұдан әрі – бас тарту).

Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесін ұсыну нысаны: қағаз түрінде.

**2-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесіндегі көрсетілетін қызметті берушінің
құрылымдық бөлімшелері (қызметкерлері) іс-қимылының тәртібін сипаттау**

5. Мемлекеттік қызметті көрсету бойынша рәсімнің (іс-қимылдың) басталуына негіз: көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік көрсетілетін қызметті алу үшін стандарттың 9-тармағында көзделген құжаттарды ұсынуы.

6. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінің құрамына кіретін әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) мазмұны, оны орындау ұзақтығы, сондай-ақ келесі рәсімді (іс-қимылды) орындауды бастауға негіз болатын мемлекеттік қызмет көрсету бойынша рәсімнің (іс-қимылдың) нәтижесі:

1) көрсетілетін қызметті берушінің хат-хабарды қабылдауға және тіркеуге уәкілетті жауапты адамының көрсетілетін қызметті алушы ұсынған құжаттарды қабылдауы және тіркеуі, құжаттарды көрсетілетін қызметті беруші басшысының қарауы үшін беруі – өтініш түскен күні;

2) көрсетілетін қызметті беруші басшысының құжаттарды қарауы, бұрыштама қоюы – өтініш түскен күні;

3) мемлекеттік қызметті көрсетуге жауапты бөлімше (бұдан әрі – жауапты бөлімше) басшысының құжаттарды қарауы, орындаушыны белгілеуі, құжаттарды оған орындауға беруі – өтініш түскен күні;

осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген рәсімдер 1 (бір) жұмыс күні

ішінде жүзеге асырылады;

4) ұсынылған құжаттардың толықтығын тексеру:

ұсынылған құжаттардың толық болмау фактісі белгіленген жағдайда, жауапты бөлімшенің орындаушысының өтінішті одан әрі қараудан жазбаша дәлелді бас тартуды (бұдан әрі – өтінішті қараудан бас тарту) дайындауы, өтінішті қараудан бас тартуға көрсетілетін қызметті беруші басшысының қолын қойғызуы, көрсетілетін қызметті алушыға өтінішті қараудан бас тартуды беруі – 1 (бір) жұмыс күні ішінде;

ұсынылған құжаттардың толық болу фактісі белгіленген жағдайда орындаушының оларды Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келу мәніне қарауы, коллекторлық агенттікті коллекторлық агенттіктердің аумақтық тізбесіне енгізу туралы бұйрықтың (бұдан әрі – бұйрық), коллекторлық агенттікке оның коллекторлық агенттіктердің тізіліміне енгізілгені туралы хабарламаның (бұдан әрі – хабарлама) не бас тартудың жобаларын дайындауы, құжаттарды жауапты бөлімшенің басшысына келісуге жіберуі – 5 (бес) жұмыс күні ішінде;

5) бұйрықтың, хабарламаның не бас тартудың жобаларын келісу, жауапты бөлімшесі басшысының маман-заң кеңесшісіне құқықтық сараптамаға жіберуі – құжаттарды келісуге алған сәттен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде;

6) маман-заң кеңесшісінің түскен құжаттардың Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келу мәніне қарауы, бұйрықтың, хабарламаның не бас тартудың жобаларын келісуі, келісілген құжаттарды жауапты бөлімшенің орындаушысына беруі – құжаттарды келісуге алған сәттен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде;

7) жауапты бөлімшенің орындаушысының бұйрықты, хабарламаны не бас тартуды бланкіге ресімдеуі, құжаттарды көрсетілетін қызметті беруші басшысының қабылдау бөлмесіне қол қоюға беруі – келісілген құжаттарды маман-заң кеңесшісінен алған сәттен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде;

8) көрсетілетін қызметті беруші басшысының бланкідегі бұйрыққа, хабарламаға не бас тартуға қол қоюы – 1 (бір) жұмыс күні ішінде;

9) бұйрыққа және хабарламаға қол қою кезінде:

жауапты бөлімшенің орындаушысының коллекторлық агенттікті коллекторлық агенттіктердің аумақтық тізбесіне (бұдан әрі – тізбе) енгізуі – 1 (бір) жұмыс күні ішінде;

жауапты бөлімше орындаушысының коллекторлық агенттік тізбеге енгізілгеннен кейін келесі күні – коллекторлық агенттіктердің тізіліміне қосу және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің интернет-ресурсына орналастыру үшін есептік тіркеуден өткен коллекторлық агенттікті тізбеге енгізу туралы ақпаратты Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасына (бұдан әрі – ҚҚТҚҚ және СКБ) жіберуі, мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелерін көрсетілетін қызметті алушыға жіберуі – 1 (бір) жұмыс күні ішінде;

10) бас тартуға қол қойған кезде:

жауапты бөлімшенің орындаушысының көрсетілетін қызметті алушыға бас тартуды жіберуі – көрсетілетін қызметті беруші басшысының бас тартуға қол қою күні.

3-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінде көрсетілетін қызмет берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) өзара іс-қимыл тәртібін сипаттау

7. Мемлекеттік қызметті көрсету процесіне қатысатын көрсетілетін қызметті берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) тізбесі:

1) хат-хабарды қабылдауға және тіркеуге уәкілетті көрсетілетін қызметті берушінің жауапты адамы;

2) көрсетілетін қызметті берушінің басшылығы;

3) жауапты бөлімшенің басшылығы;

4) жауапты бөлімшенің орындаушысы;

5) маман-заң кеңесшісі.

8. Әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) ұзақтығын көрсете отырып рәсімдердің (іс-қимылдардың) реттілігін сипаттау, осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 1-қосымшаға сәйкес жазылған.

4-тарау. «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясымен және (немесе) өзге де көрсетілетін қызметті берушілермен өзара іс-қимыл тәртібін, сондай-ақ мемлекеттік қызмет көрсету процесінде ақпараттық жүйелерді пайдалану тәртібінің сипаты

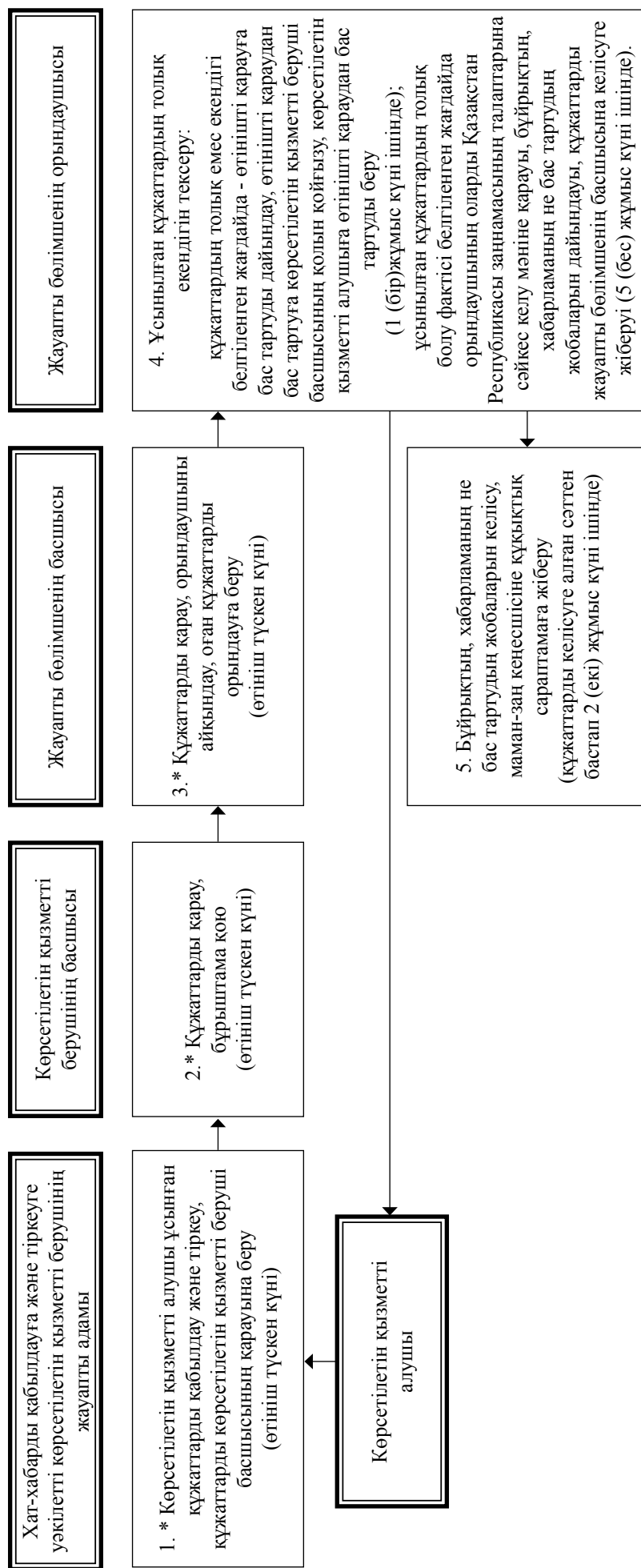
9. Мемлекеттік қызмет «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы және «Электрондық үкімет» веб-порталы арқылы көрсетілмейді.

10. Мемлекеттік қызмет көрсету бизнес-процестерінің анықтамалығы осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 2-қосымшаға сәйкес жазылған.

«Коллекторлық агенттіктерді есептік тіркеу»
 мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне
 1-қосымша

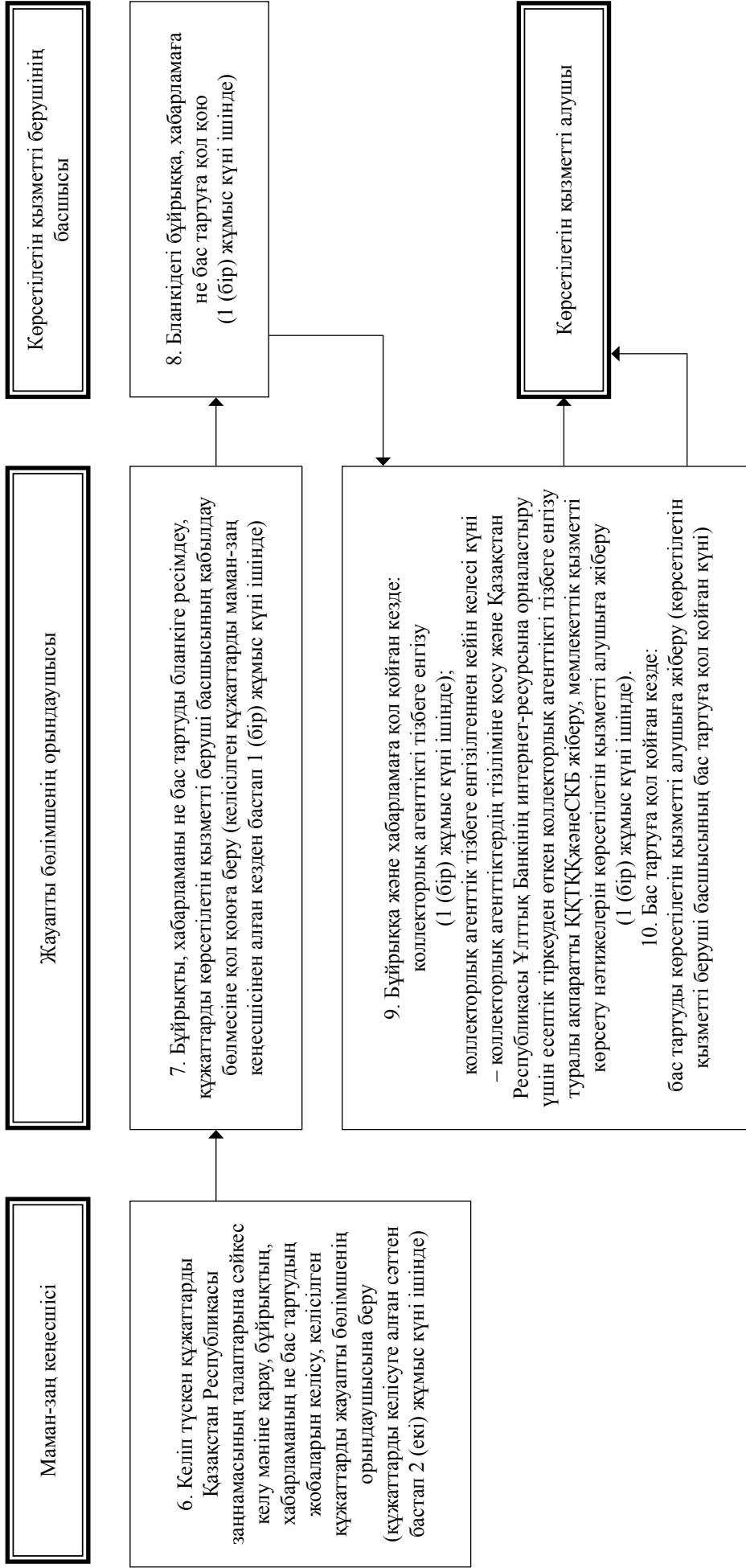
Әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) ұзақтығын көрсете отырып рәсімдердің
 (іс-қимылдардың) реттілігін сипаттау

Ескерту:
 *рәсімдер 1 (бір) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады

блок-схеманың жалғасы:

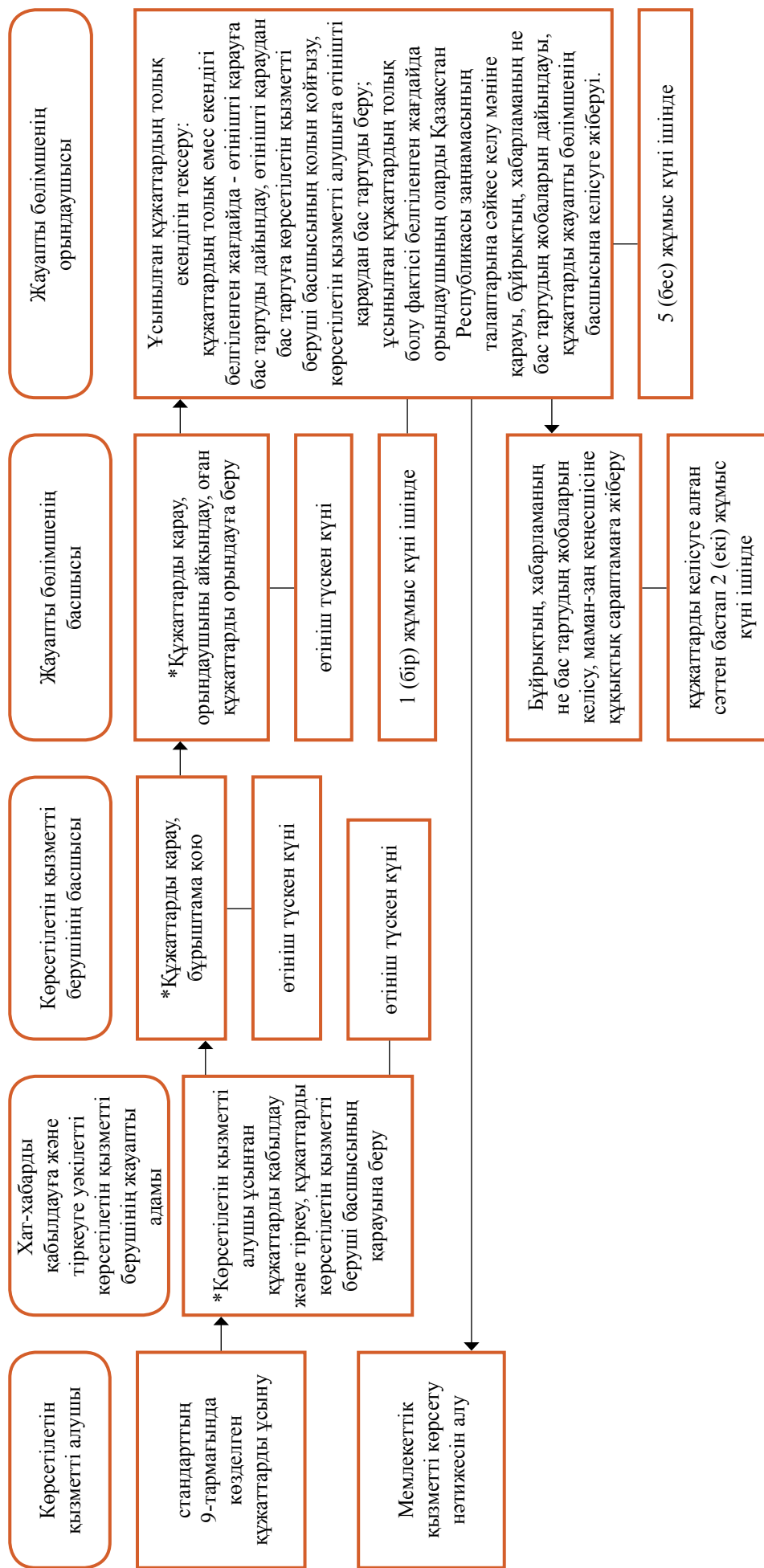

**«Коллекторлық агенттіктерді есептік тіркеу»
мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне
2-қосымша**

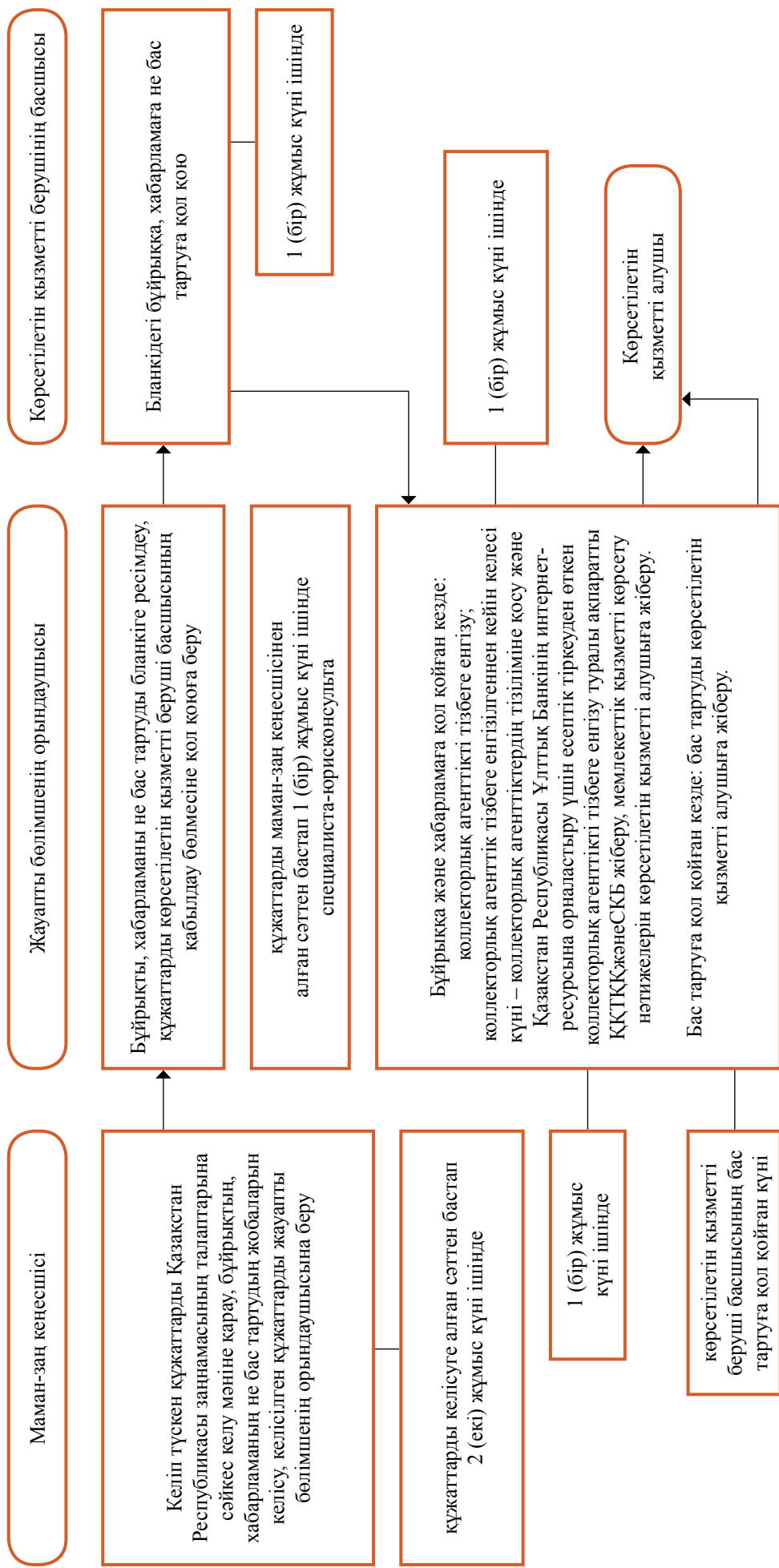
Мемлекеттік қызмет көрсету бизнес-процестерінің анықтамалығы

Ескерту: *рәсімдер 1(бір) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады

бизнес-процестер анықтамалығының жалғасы:

Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2018 жылы 18 маусымда
№ 17087 тіркелді

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2018 жылғы 17 мамыр

№ 88

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің төлем ұйымдарына көрсететін мемлекеттік көрсетілетін қызметтер регламенттерін бекіту туралы

«Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңы 10-бабының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Мыналар:

1) осы қаулыға 1-қосымшаға сәйкес «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде есептік тіркеуден өткен төлем ұйымдарының тізіліміне енгізу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламенті;

2) осы қаулыға 2-қосымшаға сәйкес «Төлем ұйымдарын ерікті түрде қайта ұйымдастыруды (біріктіруді, қосуды, бөлуді, бөліп шығаруды, қайта құруды) жүргізуге келісім беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламенті бекітілсін.

2. Ұйымдастыру жұмысы және бақылау басқармасы (Итимгенов А.А.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулы мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі қағаз және электрондық түрдегі көшірмесін «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде ресми жариялау және оған енгізу үшін жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

4) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы қаулының осы тармағының 2), 3) тармақшаларында және 3-тармағында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Д.Т. Ғалиеваға жүктелсін.

5. Осы қаулы, осы қаулының 1-тармағының алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік жиырма бір күн өткен соң қолданысқа енгізілетін 1) тармақшасын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде есептік тіркеуден өткен төлем ұйымдарының тізіліміне енгізу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламенті

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрсетілетін қызметті берушінің атауы: Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі.

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде есептік тіркеуден өткен төлем ұйымдарының тізіліміне енгізу» мемлекеттік көрсетілетін қызметін (бұдан әрі – мемлекеттік көрсетілетін қызмет) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті беруші) көрсетеді.

2. Мемлекеттік қызметті көрсету нысаны: қағаз түрінде.

3. Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесі: тіркеу нөмірін көрсете отырып, төлем ұйымының көрсетілетін қызметті берушіде есептік тіркеуден өткені туралы хабарлама не (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16583 тіркелген), Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер стандарттарын бекіту туралы» 2018 жылғы 11 қаңтарда № 3 қаулысымен бекітілген «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде есептік тіркеуден өткен төлем ұйымдарының тізіліміне енгізу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартының (бұдан әрі – стандарт) 10-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы дәлелді жауап (бұдан әрі – бас тарту).

Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесін ұсыну нысаны: қағаз түрінде.

2-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесіндегі көрсетілетін қызметті берушінің құрылымдық бөлімшелері (қызметкерлері) іс-қимылының тәртібін сипаттау

4. Мемлекеттік қызметті көрсету бойынша рәсімнің (іс-қимылдың) басталуына негіз: көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік көрсетілетін қызметті алу үшін стандарттың 9-тармағында көзделген құжаттарды ұсынуы.

5. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінің құрамына кіретін әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) мазмұны, оны орындау ұзақтығы, сондай-ақ келесі рәсімді (іс-қимылды) орындауды бастауға негіз болатын мемлекеттік қызмет көрсету бойынша рәсімнің (іс-қимылдың) нәтижесі:

1) көрсетілетін қызметті берушінің хат-хабарды қабылдауға және тіркеуге уәкілетті қызметкерінің көрсетілетін қызметті алушы ұсынған құжаттарды қабылдауы және тіркеуі, құжаттарды көрсетілетін қызметті берушінің басшылығының қарауына беруі – өтініш түскен күні;

2) көрсетілетін қызметті беруші басшылығының құжаттарды қарауы, бұрыштама қоюы – құжаттарды берген күні;

3) мемлекеттік қызметті көрсетуге жауапты бөлімше (бұдан әрі – жауапты бөлімше) басшысының құжаттарды қарауы, орындаушыны белгілеуі және оған құжаттарды орындауға беруі – құжаттарды көрсетілетін қызметті берушінің басшылығынан алған күні;

осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген рәсімдер 2 (екі) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады;

4) ұсынылған құжаттардың толықтығын тексеру:

ұсынылған құжаттардың толық болмау фактісі белгіленген жағдайда, жауапты бөлімше орындаушысының өтінішті одан әрі қараудан дәлелді бас тартуды (бұдан әрі – өтінішті қараудан бас тарту) дайындауы, өтінішті қараудан бас тартуға көрсетілетін қызметті беруші басшылығының қол қоюы, өтінішті қараудан бас тартуды көрсетілетін қызметті алушыға беруі – 3 (үш) жұмыс күні ішінде;

ұсынылған құжаттардың толық болу фактісі белгіленген жағдайда орындаушының құжаттарды стандарттың талаптарына сәйкес келу мәніне қарауы, төлем ұйымының көрсетілетін қызметті берушіде есептік тіркеуден өткені туралы хабарламаның (бұдан әрі – хабарлама) не бас тартудың жобаларын дайындауы, құжаттарды жауапты бөлімшенің басшысына келісуге жіберуі – 7 (жеті) жұмыс күні ішінде;

5) жауапты бөлімшесі басшысының құжаттарды қарауы, келісуі және хабарламаға не бас тартуға қол қоюы – 2 (екі) жұмыс күні ішінде;

6) жауапты бөлімше орындаушысының көрсетілетін қызметті алушыны төлем ұйымдарының тізіліміне енгізуі (хабарламаға қол қойылған кезде), көрсетілетін қызметті алушыға мемлекеттік көрсетілетін қызметті көрсету нәтижесін өтініш беру кезінде көрсетілген мекенжайға жіберуі – 1 (бір) жұмыс күні ішінде.

3-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінде көрсетілетін қызмет берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) өзара іс-қимыл тәртібін сипаттау

6. Мемлекеттік көрсетілетін қызмет процесіне қатысатын көрсетілетін қызметті берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) тізбесі:

1) көрсетілетін қызметті берушінің хат-хабарды қабылдауға және тіркеуге уәкілетті жауапты қызметкері;

2) көрсетілетін қызметті берушінің басшылығы;

3) жауапты бөлімшенің басшысы;

4) жауапты бөлімшенің орындаушысы.

7. Әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) ұзақтығын көрсете отырып рәсімдердің (іс-қимылдың) реттілігін сипаттау осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 1-қосымшаға сәйкес жазылған.

4-тарау. «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясымен және (немесе) өзге мемлекеттік көрсетілетін қызметті берушілермен өзара іс-қимыл тәртібін, сондай-ақ мемлекеттік қызмет көрсету процесінде ақпараттық жүйелерді пайдалану тәртібін сипаттау

8. «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясына және (немесе) өзге мемлекеттік көрсетілетін қызметті берушілерге өтініш беру тәртібін сипаттау, көрсетілетін қызметті алушының сұратуын өңдеу ұзақтығы: өзара іс-әрекет жасамайды.

9. Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесін «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы алу процесін сипаттау, оның ұзақтығы: өзара іс-әрекет жасамайды.

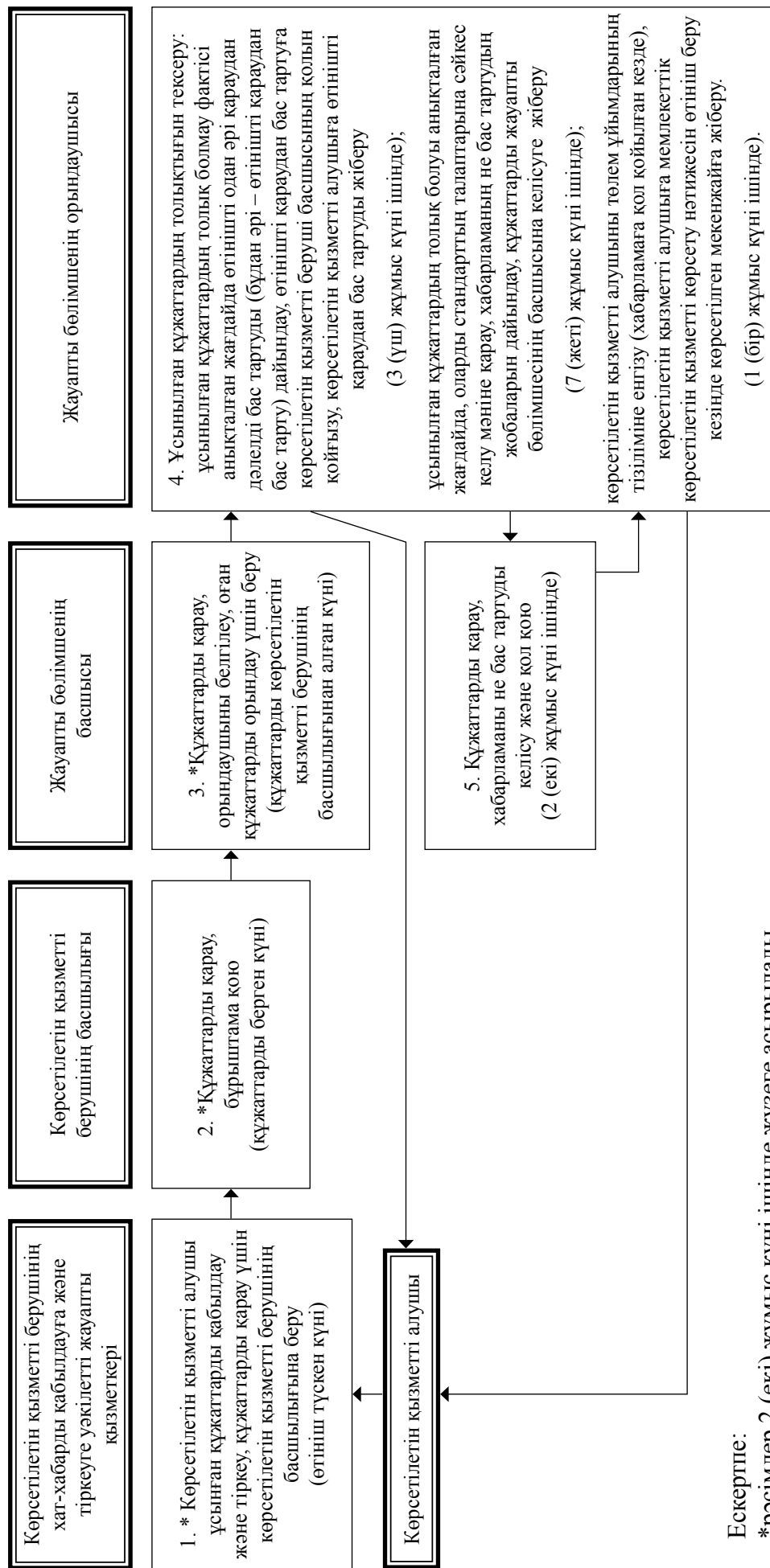
10. «Электрондық үкімет» веб-порталы арқылы мемлекеттік қызмет көрсету кезінде өтініш беру тәртібін және көрсетілетін қызметті беруші мен көрсетілетін қызметті алушының рәсімдерінің (іс-қимылдарының) реттілігін сипаттау: пайдаланылмайды.

11. Мемлекеттік қызмет көрсету бизнес-процестерінің анықтамалығы осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 2-қосымшада берілген.

**«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде
есептік тіркеуден өткен төлем ұйымдарының тізліміне енгізу»
мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне
І-қосымша**

Әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) ұзақтығын көрсете отырып, рәсімдердің (іс-қимылдардың) реттілігін сипаттау

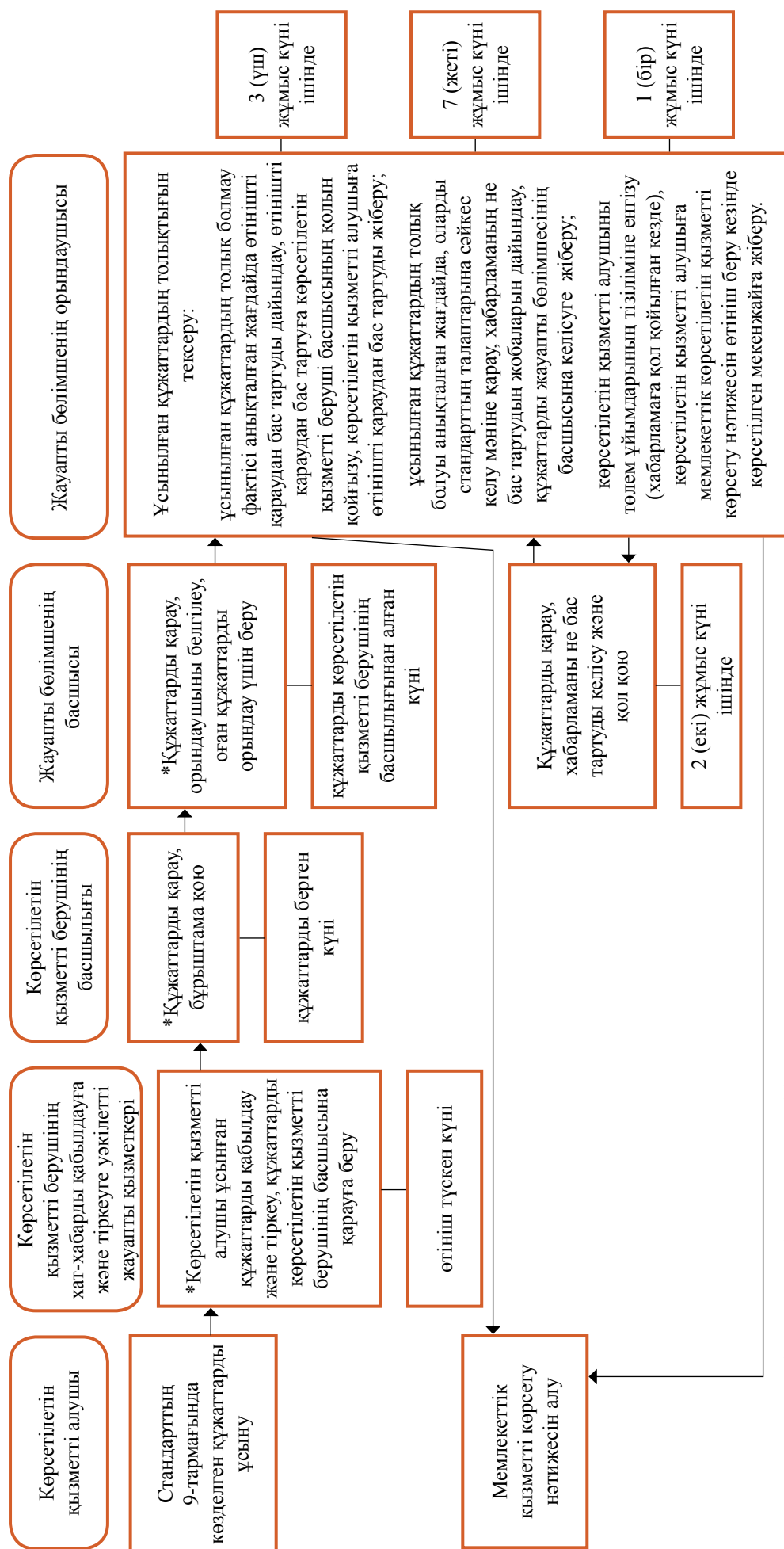

Ескертпе:

*рәсімдер 2 (екі) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады

Мемлекеттік қызмет көрсету бизнес-процестерінің анықтамалығы

Ескертпе: *рәсімдер 2 (екі) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады

«Төлем ұйымдарын ерікті түрде қайта ұйымдастыруды (біріктіруді, қосуды, бөлуді, бөліп шығаруды, қайта құруды) жүргізуге келісім беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламенті

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрсетілетін қызметті берушінің атауы: Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі.

«Төлем ұйымдарын ерікті түрде қайта ұйымдастыруды (біріктіруді, қосуды, бөлуді, бөліп шығаруды, қайта құруды) жүргізуге келісім беру» мемлекеттік көрсетілетін қызметін (бұдан әрі – мемлекеттік көрсетілетін қызмет) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті беруші) көрсетеді.

2. Мемлекеттік қызметті көрсету нысаны: қағаз түрінде.

3. Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесі: келісу нәтижелері жөнінде қабылданған шешім туралы хабарлама не (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16583 тіркелген), Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер стандарттарын бекіту туралы» 2018 жылғы 11 қаңтарда № 3 қаулысымен бекітілген «Төлем ұйымдарын ерікті түрде қайта ұйымдастыруды (біріктіруді, қосуды, бөлуді, бөліп шығаруды, қайта құруды) жүргізуге келісім беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартының (бұдан әрі – стандарт) 10-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы дәлелді жауап (бұдан әрі – бас тарту).

Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесін ұсыну нысаны: қағаз түрінде.

2-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесіндегі көрсетілетін қызметті берушінің құрылымдық бөлімшелері (қызметкерлері) іс-қимылының тәртібін сипаттау

4. Мемлекеттік қызметті көрсету бойынша рәсімнің (іс-қимылдың) басталуына негіз: көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік көрсетілетін қызметті алу үшін стандарттың 9-тармағында көзделген құжаттарды ұсынуы.

5. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінің құрамына кіретін әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) мазмұны, оны орындау ұзақтығы, сондай-ақ келесі рәсімді (іс-қимылды) орындауды бастауға негіз болатын мемлекеттік қызмет көрсету бойынша рәсімнің (іс-қимылдың) нәтижесі:

1) көрсетілетін қызметті берушінің хат-хабарды қабылдауға және тіркеуге уәкілетті қызметкерінің көрсетілетін қызметті алушы ұсынған құжаттарды қабылдауы және тіркеуі, құжаттарды көрсетілетін қызметті берушінің басшылығының қарауына беруі – өтініш түскен күні;

2) көрсетілетін қызметті беруші басшылығының құжаттарды қарауы, бұрыштама қоюы – құжаттарды берген күні;

3) мемлекеттік қызметті көрсетуге жауапты бөлімше (бұдан әрі – жауапты бөлімше) басшысының құжаттарды қарауы, орындаушыны белгілеуі және оған құжаттарды орындауға беруі – құжаттарды көрсетілетін қызметті берушінің басшылығынан алған күні;

осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген рәсімдер 2 (екі) жұмыс күні

ішінде жүзеге асырылады;

4) ұсынылған құжаттардың толықтығын тексеру:

ұсынылған құжаттардың толық болмау фактісі белгіленген жағдайда, жауапты бөлімше орындаушысының өтінішті одан әрі қараудан дәлелді бас тартуды (бұдан әрі – өтінішті қараудан бас тарту) дайындауы, өтінішті қараудан бас тартуға көрсетілетін қызметті беруші басшылығының қол қоюы, өтінішті қараудан бас тартуды көрсетілетін қызметті алушыға беруі – 3 (үш) жұмыс күні ішінде;

ұсынылған құжаттардың толық болу фактісі белгіленген жағдайда орындаушының құжаттарды стандарттың талаптарына сәйкес келу мәніне қарауы, келісу нәтижелері жөнінде қабылданған шешім туралы хабарламаның (бұдан әрі – хабарлама) жобаларын дайындауы, құжаттарды жауапты бөлімшесінің басшысына келісуге жіберуі – 7 (жеті) жұмыс күні ішінде;

5) жауапты бөлімшесі басшысының құжаттарды қарауы, келісуі және хабарламаға не бас тартуға қол қоюы – 2 (екі) жұмыс күні ішінде;

6) жауапты бөлімше орындаушысының көрсетілетін қызметті алушыға мемлекеттік көрсетілетін қызметті көрсету нәтижесін өтініш беру кезінде көрсетілген мекенжайға жіберуі – 1 (бір) жұмыс күні ішінде.

3-тарау. Мемлекеттік қызмет көрсету процесінде көрсетілетін қызмет берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) өзара іс-қимыл тәртібін сипаттау

6. Мемлекеттік көрсетілетін қызмет процесіне қатысатын көрсетілетін қызметті берушінің құрылымдық бөлімшелерінің (қызметкерлерінің) тізбесі:

1) көрсетілетін қызметті берушінің хат-хабарды қабылдауға және тіркеуге уәкілетті жауапты қызметкері;

2) көрсетілетін қызметті берушінің басшылығы;

3) жауапты бөлімшенің басшысы;

4) жауапты бөлімшенің орындаушысы.

7. Әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) ұзақтығын көрсете отырып рәсімдердің (іс-қимылдың) реттілігін сипаттау осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 1-қосымшаға сәйкес жазылған.

4-тарау. «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясымен және (немесе) өзге мемлекеттік көрсетілетін қызметті берушілермен өзара іс-қимыл тәртібін, сондай-ақ мемлекеттік қызмет көрсету процесінде ақпараттық жүйелерді пайдалану тәртібін сипаттау

8. «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясына және (немесе) өзге мемлекеттік көрсетілетін қызметті берушілерге өтініш беру тәртібін сипаттау, көрсетілетін қызметті алушының сұратуын өңдеу ұзақтығы: өзара іс-әрекет жасамайды.

9. Мемлекеттік қызмет көрсетудің нәтижесін «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы алу процесін сипаттау, оның ұзақтығы: өзара іс-әрекет жасамайды.

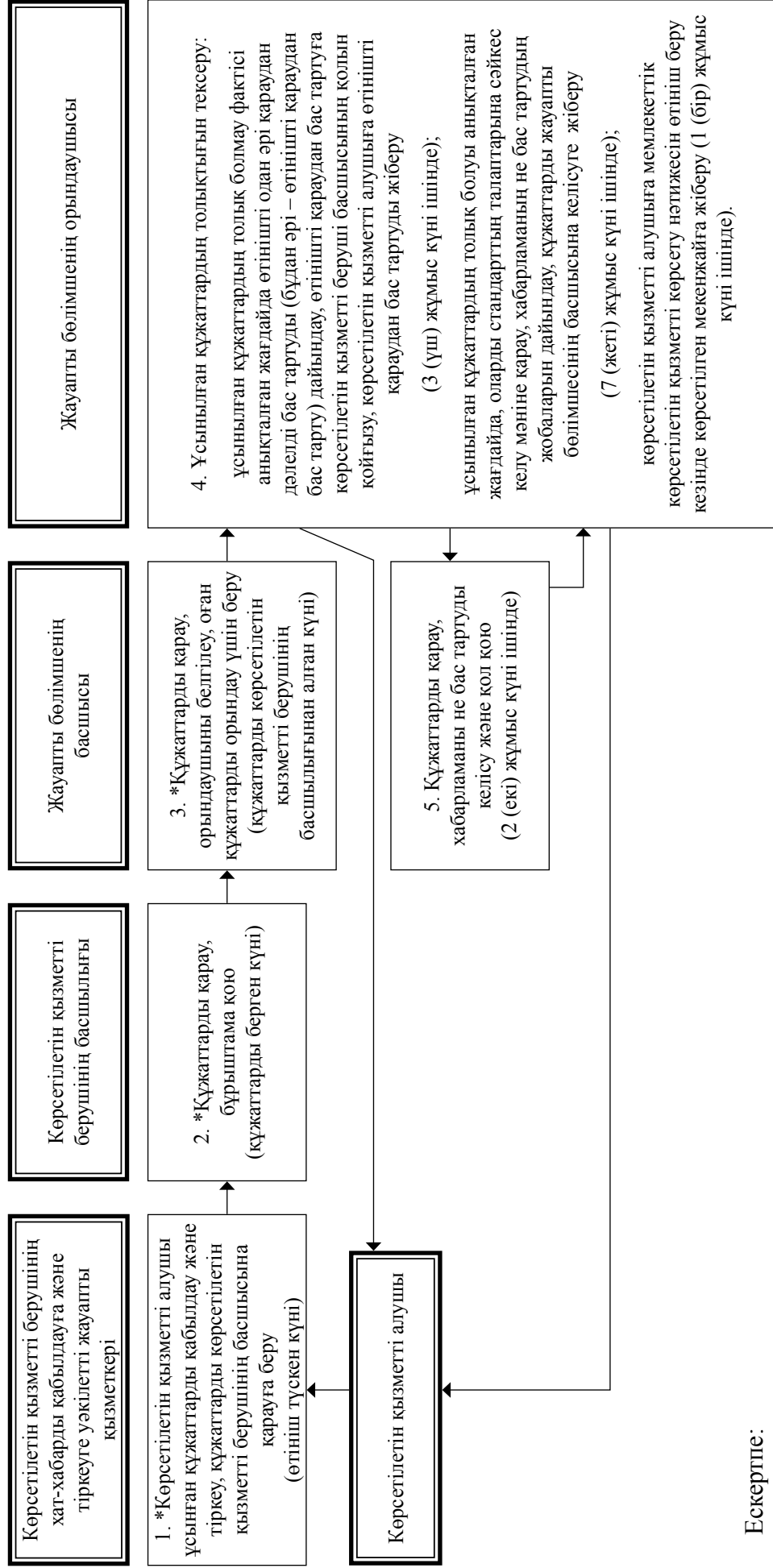
10. «Электрондық үкімет» веб-порталы арқылы мемлекеттік қызмет көрсету кезінде өтініш беру тәртібін және көрсетілетін қызметті беруші мен көрсетілетін қызметті алушының рәсімдерінің (іс-қимылдарының) реттілігін сипаттау: пайдаланылмайды.

11. Мемлекеттік қызмет көрсету бизнес-процестерінің анықтамалығы осы мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 2-қосымшада берілген.

«Төлем ұйымдарын ерікті түрде қайта ұйымдастыруды (біріктіруді, қосуды, бөлуді, бөліп шығаруды, қайта құруды) жүргізуге келісім беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 1-қосымша

Әрбір рәсімнің (іс-қимылдың) ұзақтығын көрсете отырып, рәсімдердің (іс-қимылдардың) реттілігін сипаттау

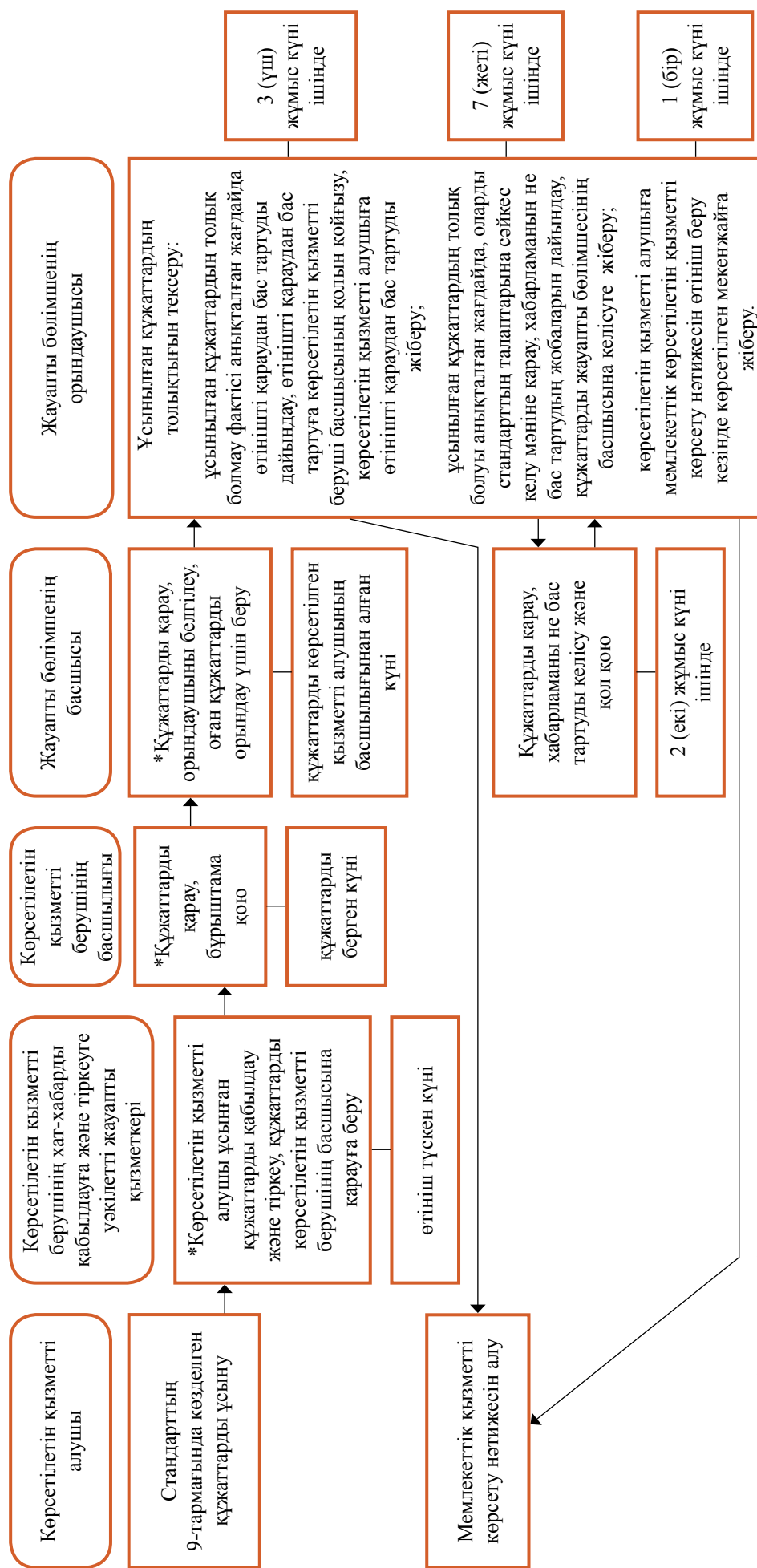
Ескертпе:

*рәсімдер 2 (екі) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады

«Төлем ұйымдарын ерікті түрде қайта ұйымдастыруды (біріктіруді, қосуды, бөлуді, бөліп шығаруды, қайта құруды) жүргізуге келісім беру» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентіне 2-қосымша

Мемлекеттік қызмет көрсету бизнес-процестерінің анықтамалығы

Ескертпе: *рәсімдер 2 (екі) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады

